

ΣΟΦΙΑ ΦΛΕΓΚΑ – ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΝΩΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Πέρυσι απλά δεν υπήρξε σεζόν, φέτος είναι... τοπίο στην ομίχλη

ΣΕΛ.56-59

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Γ.ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ**

Στα βουνά
η Πολιτεία
είναι απύσχα

ΣΕΛ.30-31

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Ι. ΜΠΟΥΡΗΣ**

Η φετινή
επιτυχία στην
Πρέβεζα δεν
ήταν αυτονόητη

ΣΕΛ.34-35

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Μ. ΑΛΙΦΡΑΓΚΗ**

Πρωθούμε
τον οινoturισμό
στην Αττική

ΣΕΛ.38-39

**ΔΡΟΜΟΙ
ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ**

Οι οινικές
διαδρομές της
Βόρειας Ελλάδας

ΣΕΛ.40-44

Οδοιπορικό της
itn Ελληνικός
Τουρισμός
στις πληγείσες περιοχές

Η ΠΥΡΙΝΗ ΛΑΙΛΑΠΑ άφησε ανοιχτές πληγές στην Βόρεια Εύβοια

ΣΩΡΕΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
που χρήζουν άμεσης
αντιμετώπισης

ΑΓΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΑΜΕΣΟ
και το απώτερο μέλλον
του τουριστικού κλάδου

ΤΙ ΖΗΤΟΥΝ
οι φορείς και
οι επαγγελματίες

ΟΙ ΕΞΑΓΓΕΛΙΕΣ
από το Μαξίμου για
την ανασυγκρότηση

ΣΕΛ.14-21

ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ – ΗΛΕΚΤΡΟΣΟΚ

Τουρισμός
και εστίαση
στη δίνη της
ενεργειακής κρίσης

ΣΕΛ.22-25

ΚΟΜΙΣΙΟΝ

Διαβουλεύσεις
στην ΕΕ για
τη βραχυχρόνια
μίσθωση

ΣΕΛ.28-29

Γιώργος Καραχρήστος
Εκδότης της
«itn Ελληνικός Τουρισμός»

Θετικά αποτελέσματα, μεγάλες προκλήσεις

Η σεζόν που πέρασε κατέγραψε θετικά αποτελέσματα, έστω και σε σύντομο χρονικό διάστημα. Το βέβαιο είναι όμως ότι δεν κάλυψε τις απώλειες τις προηγούμενης περιόδου και σίγουρα δεν επιτρέπεται κανένας εφησυχασμός.

Οι προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας είναι μεγάλες. Με την πανδημία ακόμα όχι απλά δεν έχουμε ξεμπερδέψει, αλλά ούτε και ξέρει κανείς πως θα εξελιχθεί το 4ο κύμα και τι μέτρα θα ληφθούν, παρά τις διαβεβαιώσεις ότι δεν θα επιβληθεί νέο γενικό lockdown.

Την ίδια τα τιμολόγια του ηλεκτρικού ρεύματος εκτινάσσονται στα ύψη, σφίγγοντας και άλλο τη μέγγελη στις επιχειρήσεις του τουρισμού και του επισιτισμού που -δεν θα κουραστούμε να το επαναλαμβάνουμε- έχουν υποστεί εξαιρετικά μεγαλύτερη ζημιά σε σύγκριση με άλλους παραγωγικούς κλάδους.

Όμως, όπως ήδη θα διαπιστώσατε από το πρωτοσέλιδο κεντρικό θέμα σε αυτό το τεύχος δεν έχουμε τα παραπάνω, αλλά την Βόρεια Εύβοια στην οποία βρεθήκαμε δια ζώσης στις αρχές της εβδομάδας για να καταγράψουμε ποια είναι η κατάσταση που επικρατεί μετά την πύρινη καταστροφή του καλοκαιριού.

Οι άνθρωποι του τουρισμού εκεί μας κατέθεσαν τις αγωνίες τους, αλλά μας μετέδωσαν και το πείσμα τους

και την επιμονή τους να αντιμετωπίσουν τις αντιξοότητες. Οι φλόγες απανθράκωσαν ένα μέρος του τουριστικού προϊόντος της περιοχής. Οι εικόνες που είδαμε είναι αποκαρδιωτικές, αλλά η ελπίδα δεν έχει χαθεί και ένα μέρος του δάσους έχει σωθεί. Θα ξανανθίσει και θα επιβληθεί σε βάθος χρόνου στο μαύρο τοπίο που άφησε πίσω της η πύρινη λαίλαπα.

Έως τότε όμως απαιτείται να υπάρξουν ουσιαστικές κινήσεις στήριξης. Σε άμεσο χρόνο για τη σεζόν του 2022. Απαντες αναγνώρισαν το όραμα της Επιτροπής Μπένου και τις καλές προθέσεις, αλλά η Βόρεια Εύβοια δεν έχει ανάγκη μόνο τον μακρόπνοο σχεδιασμό. Πρέπει να δοθεί ώθηση στην περιοχή και όχι μόνο το καλοκαίρι, αλλά και το χειμώνα που έχουμε μπροστά μας.

Την ίδια ανάγκη ώθησης έχουν και οι χειμερινοί προορισμοί τους οποίους θα φιλοξενήσουμε σύντομα και στο ITN NEWS Web TV, ώστε να βάλουμε και εμείς το δικό μας λιθαράκι στην τόνωση της τουριστικής κίνησης.

Ελπίζουμε να βρείτε τόσο το οδοιπορικό στην Βόρεια Εύβοια, όσο και την υπόλοιπη ύλη της εφημερίδας ενδιαφέρουσα. Η itn Ελληνικός Τουρισμός είναι πάντα στο πλευρό του κλάδου και οι σελίδες της πάντα φιλόξενες για όποιον θέλει να τοποθετηθεί.

Καλή ανάγνωση!

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

To Pleasures στο ΒΟΛΟ...

PLEASURES ένας χώρος που μπορείτε να χαλαρώσετε όλες τις στιγμές της ημέρας. Ένα φλιτζάνι καφέ με χιλιάδες μυρωδιές. Μοναδικά **COFFEE BLENDS ILLY** και μεγάλη ποικιλία σε σοκολάτες και ροφήματα. Μοναδικές γεύσεις από ένα πλήρες γεύμα που από σαλάτες, **CLUB SANDWICH, BURGER, μακαρόνια, ριζότο, κριθαρότο και πίτσα** καθώς και μοναδικά γλυκά. Όλα με αγνά υλικά και χειροποίητες παρασκευές. **COSMOPOLITAN COCKTAIL** με θέα το απέραντο γαλάζιο. Απόλαυσε τον καφέ σου με ένα φρεσκοψημένο κρουασάν σοκολάτας, τυρόπιτα ή τοστ. **PLEASURES SEASIDE CAFÉ + MORE**, ξεχάστε ότι ξέρατε!

Αργοναυτών 58, παραλία Βόλου

www.pleasurescafe.com.gr

Τηλ: 2421032011- 27568

 Pleasures seaside cafe + more Pleasurescafe_volou

ΚΙΚΙΛΙΑΣ ΣΕ FINANCIAL TIMES

«Η Ελλάδα αναμένει 35% περισσότερους επισκέπτες το 2022 από το Ηνωμένο Βασίλειο»

Απεργία στην εστίαση στις 16/11

Την επρχόμενη Τρίτη, 16 Νοεμβρίου, οι επαγγελματίες του κλάδου της εστίασης στηριζόμενοι από την Ένωση Εστιατορίων και Συναφών Αττικής αποφάσισαν να προχωρήσουν σε απεργία, υπό τον φόβο για ένα νέο ολικό lockdown ακόμα και παρά τις διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης. Στη σχετική ανακοίνωση αναφέρεται πως «η εστίαση αναζητεί μέτρα στήριξής της, για την αποφυγή λουκέτων και απώλειας θέσεων εργασίας» και παραθέτει τα εξής αιτήματα:

- Μη επιστροφή των επιστρεπτέων προκαταβολών
- Συνέχιση της επιδότησης ενοικίου
- Επαναφορά του μέτρου αναστολή των συμβάσεων εργασίας
- Απαλλαγή από την καταβολή δημοτικών τελών
- Μείωση του ΦΠΑ στο 6%
- Συνέχιση της επιδότησης των δόσεων δανείων
- Νέες χρηματοδοτήσεις ανάλογες εκείνων του 2020 και των αρχών του 2021

«Έχοντας συναντήσει τις περισσότερες αεροπορικές εταιρείες και παρόχους τουριστικών υπηρεσιών στο Ηνωμένο Βασίλειο, δεν μπορούμε παρά να είμαστε πολύ αισιόδοξοι για το 2022», δηλώνει στους Financial Times ο Υπουργός Τουρισμού Βασίλης Κικίλιας, επισημαίνοντας ότι «το 2022 η Ελλάδα αναμένει 35% περισσότερους επισκέπτες από το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με το 2021».

Ο κ. Κικίλιας επισημαίνει ότι η Ελλάδα, της οποίας το 25% του ΑΕΠ προέρχεται από τον Τουρισμό, ήταν μία από τις πρώτες ευρωπαϊκές χώρες που άνοιξαν το 2020, παίρνοντας ένα υπολογισμένο ρίσκο που απέδωσε, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των ταξιδιωτών πως αποτελεί έναν ασφαλή προορισμό. Ξεκαθαρίζει επίσης, ότι η καλοκαιρινή τουριστική περίοδος

θα ξεκινήσει το Μάρτιο του 2022, νωρίτερα από κάθε άλλη χρονιά.

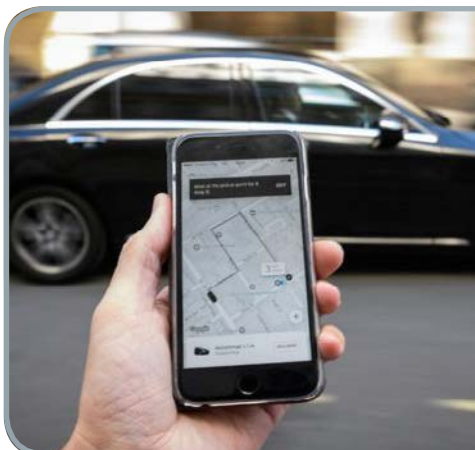
«Το ρίσκο που πήραμε το 2020 απέδωσε. Εγκαταστήσαμε περισσότερους υγειονομικούς στις δομές Υγείας νησιών και δημοφιλών τουριστικών προορισμών, συνδέσαμε ιατρούς με κάθε ξενοδοχειακή μονάδα και τηρήσαμε τα αυστηρά υγειονομικά μας πρωτόκολλα. Η ελληνική Κυβέρνηση έχει επίσης αποφασίσει τη διάθεση 320 εκ. ευρώ από το RRF για να ενισχύσει τις υποδομές νησιωτικών και ηπειρωτικών προορισμών της χώρας», τονίζει χαρακτηριστικά ο κ. Κικίλιας.

Οι δηλώσεις του Υπουργού Τουρισμού φιλοξενούνται σε ρεπορτάζ της εφημερίδας με τίτλο «Οι βρετανικές αεροπορικές εταιρείες αυξάνουν τις πτήσεις τους προς την Ελλάδα, με την προσμονή της τουριστικής έκρηξης της χώρας».

Το ρεπορτάζ αναφέρεται στις πρόσφατες συμφωνίες με τις εταιρείες Jet2 και EasyJet, που προβλέπουν αύξηση των διαθέσιμων αεροπορικών θέσεων προς την Ελλάδα, με την προσθήκη περισσότερων πτήσεων και προορισμών. Χαρακτηρίζει τις συμφωνίες ως μια σαφή ένδειξη της πίστης με την οποία η ταξιδιωτική βιομηχανία της χώρας προσδοκά την ολική επαναφορά του ελληνικού Τουρισμού το 2022.

Όπως σημειώνει η εφημερίδα, σύμφωνα με τα στοιχεία των μεγαλύτερων tour operators, οι κρατήσεις προς Ελλάδα για το καλοκαίρι του 2022 τον Οκτώβριο είχαν ξεπεράσει το επίπεδο των κρατήσεων της αντίστοιχης περιόδου για το καλοκαίρι του 2019, με τους ταξιδιώτες να έχουν την τάση να ξοδέψουν τις αποταμιεύσεις που συγκέντρωσαν κατά τη διάρκεια των lockdowns σε υψηλότερης ποιότητας καταλύματα.

Αύξηση 40% των χρηστών Uber από τουρίστες στην Ελλάδα

Οι επισκέπτες από ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο και Γαλλία στην κορυφή ανάμεσα στους τουρίστες που χρησιμοποίησαν το app της Uber στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της εφαρμογής, ο αριθμός των ξένων τουριστών που εξασφάλισαν τη μετακίνησή τους στη χώρα μας μέσω Uber το φετινό καλοκαίρι ήταν 1,4 φορές μεγαλύτερος σε σχέση με αυτόν

του 2019. Μάλιστα, από το σύνολο των ξένων επισκεπτών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, οι Αμερικανοί ήταν εκείνοι που χρησιμοποίησαν περισσότερο το app για να εξασφαλίσουν τις μετακινήσεις τους στην Ελλάδα το καλοκαίρι του 2021. Πιο συγκεκριμένα, στην Αθήνα 2 στους 10 τουρίστες που χρησιμοποίησαν το mobility app, ήταν από τις ΗΠΑ. Την ίδια

στιγμή, οι επισκέπτες από το Ηνωμένο Βασίλειο βρέθηκαν στην κορυφή της σχετικής λίστας για τη Θεσσαλονίκη. Συνοπτικά, η δεκάδα των χωρών από τις οποίες προήλθαν οι περισσότεροι χρήστες της εφαρμογής Uber το φετινό καλοκαίρι είναι: ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Γερμανία, ΗΑΕ, Πολωνία, Ουκρανία, Ρουμανία, Ολλανδία, Πορτογαλία.

Στις 13 & 14 Νοεμβρίου 2021 «Πλέουμε μαζί» για την προστασία του περιβάλλοντος και των θαλασσών

Στο πλαίσιο του προγράμματος Υπευθυνότητας της Attica Group “ΠΑΕ-ΟΥΜΕ ΜΑΖΙ” και με στόχο την περαιτέρω ευαισθητοποίηση και συνεισφορά του Ανθρώπινου Δυναμικού μας σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά θέματα, ξεκινά μία σειρά δράσεων για την απορρύπανση των βυθών και την προστασία της θαλάσσιας ζωής των νησιών μας σε συνεργασία με την Aegean Rebreath.

Στόχος του προγράμματος είναι να εμψύχουμε την αξία της εθελοντικής προσφοράς στους εργαζομένους μας, να έρθουμε πιο κοντά στις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιούμαστε, να συνεισφέρουμε στην προστασία του περιβάλλοντος, στην κυκλική οικονομία και στη βιώσιμη ανάπτυξη των νησιών μας για ένα καλύτερο σήμερα και ένα ακόμη καλύτερο αύριο για όλους μας.

Ο πρώτος σταθμός των περιβαλλοντικών μας αποδράσεων είναι η Νάξος, όπου το Σάββατο 13 και την Κυριακή 14 Νοεμβρίου, οι εθελοντές-εργαζόμενοί μας μαζί με τους εθελοντές της Aegean Rebreath σε συνεργασία με το Δήμο Νάξου και το Σύλλογο «Προστασίας Άγριας Ζωής Νάξου» θα εργαστούν συντονισμένα συμβάλλοντας:

- Στην ανέλκυση πλαστικών και όλων των ειδών απορριμμάτων από τους εθελοντές δύτες της Aegean Rebreath και της Attica Group από το λιμάνι της Νάξου.

- Στην εν συνεχεία μεταφορά και το διαχωρισμό των απορριμμάτων από τους εθελοντές «ξηράς».

- Στην καταγραφή των υλικών που θα συλλεχθούν.

- Στον καθαρισμό παραλίας και την καταγραφή των υλικών που θα συγκεντρωθούν.

- Σε δειγματοληψίες για την ανίχνευση και την περισυλλογή μικρο-πλαστικών από επιλεγμένη παραλία.

- Στην ενημέρωση – εκπαίδευση των εθελοντών από την Aegean Rebreath σε σχέση με περιβαλλοντικά ζητήματα.

- Στην ευαισθητοποίηση και τη συμμε-

τοχή της τοπικής κοινωνίας και των επιβατών μας.

Η Attica Group δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία μέσω των SUPERFAST FERRIES, BLUE STAR FERRIES, HELLENIC SEAWAYS και AFRICA MOROCCO LINK με συνολικά 32 πλοία που προσφέρουν σύγχρονες, υψηλού επιπέδου μεταφορικές υπηρεσίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Τα πλοία του στόλου της ταξιδεύουν σε 4 χώρες, σε 60 μοναδικούς προορισμούς, προσεγγίζοντας 71 λιμάνια, μεταφέροντας πάνω από 7 εκατ. επιβάτες, 1 εκατ. Ι.Χ. οχήματα και 400.000 φορτηγά αυτοκίνητα ετησίως.

Η **Air Serbia** μετέφερε 1,2 εκατ. επιβάτες στο 9μηνο

Η **Air Serbia** από τον Ιανουάριο έως τον Σεπτέμβριο μετέφερε περισσότερους από 1,2 εκατ. επιβάτες, σε τακτικές αλλά και πτήσεις τσάρτερ, δηλαδή το 51% του συνολικού αριθμού επιβατών του αεροδρομίου Nikola Tesla στο Βελιγράδι.

Σε σύγκριση με το 2020, ο κρατικός αερομεταφορέας της Σερβίας μετέφερε 40% περισσότερους επιβάτες σε σύγκριση με το 9μηνο του 2020. Όσον αφορά τον Σεπτέμβριο, μετέφερε 193.000 επιβάτες, σημειώνοντας αύξηση κατά 80% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2020.

Εξάλλου, η οικονομική ανάκαμψη της Σερβίας επιταχύνεται, με ενίσχυση της ιδιωτικής ζήτησης, αύξηση των συνολικών επενδύσεων, ενώ ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να φτάσει το 6% το 2021, μετά το οποίο θα επιστρέψει στο 4% περίπου μεσοπρόθεσμα, σύμφωνα με την Τακτική Οικονομική Έκθεσή της Παγκόσμιας Τράπεζας για τα Δυτικά Βαλκάνια.

Επίσης, το δημοσιονομικό έλλειμμα το οποίο μειώθηκε το 2021 και τα θετικά αποτελέσματα των εξαγωγών βοήθησαν το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Επίσκεψη στη Σεούλ για το Παγκόσμιο Φόρουμ του ΟΟΣΑ πραγματοποίησε η Βίκυ Λοΐζου

Επίσκεψη στη Σεούλ πραγματοποίησε η Γενική Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης Βίκυ Λοΐζου, προκειμένου να συμμετάσχει στο Παγκόσμιο Φόρουμ του ΟΟΣΑ για τα Στατιστικά Στοιχεία, τη Διαχείριση Γνώσης και τις Πολιτικές του Τουρισμού. Στην ομιλία της στο High Level Panel για το Μέλλον του Παγκόσμιου Τουρισμού, η κα Λοΐζου τόνισε τη σημασία των σωστών και εγκαίρων στατιστικών στοιχείων για τη λήψη αποφάσεων, τον σχεδιασμό των κατάλληλων πολιτικών, αλλά και τη διαχείριση κρίσεων.

«Η Ελλάδα, πρωτοπόρος στον παγκόσμιο τουρισμό, προχωρά στο χτίσιμο ενός οικοσυστήματος βάσεων στατιστικών δεδομένων, με τη χρήση μέσων όπως ο Δορυφόρος Λογαριασμός Τουρισμού και το Παρατηρητήριο Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης, σε συνδυασμό με στοιχεία που προέρχονται από παρόχους συστημάτων

πληρωμών και διεθνών τουριστικών υπηρεσιών, αλλά και ένα νέο προβλεπτικό μοντέλο αφίξεων και συστήματα καταγραφής αφίξεων σε πραγματικό χρόνο», επισήμανε η κα Λοΐζου.

Η Γενική Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης έτυχε τιμητικής υποδοχής από το κορεατικό Υπουργείο Τουρισμού, όπου σε διαδοχικές συναντήσεις με τον Υπουργό Πολιτισμού, Τουρισμού και Αθλητισμού της Δημοκρατίας της Κορέας Huang Hee, τον Υφυπουργό Kim Jeong Bae και τον Αντιπρόεδρο του Οργανισμού Τουρισμού της χώρας Shin Sang Yong, είχε την ευκαιρία να συζητήσει για την ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας στον τομέα του τουρισμού, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των ροών επισκεπτών και στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την ανάπτυξη και προβολή των ελληνικών τουριστικών προορισμών.

Ο γύρος των...
ΕΙΔΗΣΕΩΝ
σε λέξεις

Διάκριση της Ελλάδας στα Αμερικανικά βραβεία RCA 2021

Μια ακόμη διεθνή διάκριση κατέκτησε η Ελλάδα το 2021, αυτή τη φορά στην αγορά των ΗΠΑ. Η χώρα μας αναδείχθηκε ως ο 2ος (Ασημένιος) Καλύτερος Τουριστικός Προορισμός της Ευρώπης, κατά την 25η διοργάνωση των ετήσιων βραβείων Readers' Choice Awards (RCA 2021), του εκδοτικού οργανισμού «Worth» και του διημενιαίου ταξιδιωτικού περιοδικού «recommend».

Την πρώτη θέση στην κατηγορία κατέλαβε η Ιταλία, ενώ η Ελλάδα μοιράστηκε τη δεύτερη θέση με την Ιρλανδία. Η σχετική ψηφοφορία πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά από τις 8 Ιουλίου έως τις 31 Αυγούστου, με περισσότερους από 135.000 αναγνώστες του περιοδικού να κάνουν τις δικές τους επιλογές σε διάφορες κατηγορίες, όπως καλύτερος προορισμός, ξενοδοχεία και resorts, τουριστικοί πράκτορες, εταιρείες κρουαζιέρας, εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων, αεροπορικές εταιρείες κ.ά. Τα Readers' Choice Awards απονέμονται κάθε χρόνο σε χώρες και ταξιδιωτικούς/τουριστικούς φορείς και επιχειρήσεις σε όλον τον κόσμο που έχουν εδραιωθεί στον χώρο της αριστείας, προσελκύοντας παράλληλα το ισχυρό ενδιαφέρον της παγκόσμιας τουριστικής βιομηχανίας. Τα αποτελέσματα του διαγωνισμού αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του περιοδικού χθες 8 Νοεμβρίου ενώ αναλυτικά στοιχεία για τους νικητές σε όλες τις κατηγορίες θα παρουσιαστούν στο τεύχος Νοεμβρίου/Δεκεμβρίου, που θα κυκλοφορήσει τις αμέσως επόμενες ημέρες. Το ελληνικό βραβείο παρέλαβε ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας ΕΟΤ ΗΠΑ & Καναδά, Κωνσταντίνος Χαροκόπος.

Παγκόσμια διάκριση για την Θεσσαλονίκη στο Δίκτυο Δημιουργικών Πόλεων Γαστρονομίας της UNESCO

Η Θεσσαλονίκη είναι η πρώτη ελληνική πόλη που επιτυγχάνει την ένταξή της στο Δίκτυο Δημιουργικών Πόλεων Γαστρονομίας (Creative Cities of Gastronomy) της Unesco. Απαντώντας στην πρόσκληση της Unesco αναφορικά με το Δίκτυο Δημιουργικών Πόλεων Γαστρονομίας, η Υφυπουργός Τουρισμού, αρμόδια για τις θεματικές μορφές Τουρισμού, Σοφία Ζαχαράκη κινητοποίησε τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη διαδικασία και συντόνισε τις ενέργειες για την υποβολή των φακέλων.

Η Υφυπουργός Τουρισμού έκανε την ακόλουθη δήλωση: «Η διάκριση της Θεσσαλονίκης και η επιλογή της από την Unesco να γίνει μέλος του Δικτύου Δημιουργικών Πόλεων Γαστρονομίας είναι μεγάλη χαρά για εμάς, αλλά και δικαίωση της πολύμηνης προσπάθειας που καταβάλαμε για την ενημέρωση, τον συντονισμό και όσα απαιτούνταν, ώστε να στηρίξου-

με τους ενδιαφερόμενους Δήμους στη δημιουργία και υποβολή των φακέλων τους. Το Creative Cities of Gastronomy αποτελεί ένα Δίκτυο πόλεων που διαθέτουν παράδοση στη γαστρονομία και προωθεί την Πολιτιστική Πολυμορφία και την Αειφόρο Αστική Ανάπτυξη».

Από την πλευρά του, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνος Ζέρβας δήλωσε: «Πολλές φορές μιλώ για αυτό που αποκαλώ μια συμμαχία του καλού και της δημιουργίας για τη Θεσσαλονίκη. Μια συμμαχία με ακριβώς αυτά τα χαρακτηριστικά συγκροτήσαμε και στην προκειμένη περίπτωση Δήμος Θεσσαλονίκης, Ελληνική Κυβέρνηση – Υπουργείο Τουρισμού και Ελληνική Εθνική Επιτροπή Unesco, έχοντας μάλιστα στο πλευρό μας στο πλαίσιο αυτής της εθνικής προσπάθειας την Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κατερίνα Σακελλαροπούλου, την οποία και ευχαριστούμε θερμά για την καθοριστική συμβολή της».

Παρουσίαση του ΕΜΤΤΑΑΣ στο παγκόσμιο συνέδριο των ενώσεων τουριστικών γραφείων στην Ισπανία

Το έργο, τους στόχους και το πεδίο δράσης του ΕΜΤΤΑΑΣ (East Mediterranean Travel and Tourist Agencies Associations Synergies), που βασίζεται στις συνέργειες μεταξύ των φορέων οργανωμένου τουρισμού της Ανατολικής Μεσογείου για την ενίσχυση των ταξιδιωτικών ροών στην ευρύτερη περιοχή, παρουσίασε το μέλος ΔΣ του ΗΑΤΤΑ (Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων), κ. Βασιλική Σκάγια κατά τη συμμετοχή της στην 6η Συνάντηση Κορυφής των Ενώσεων Τουριστικών Γραφείων (6th Summit of Travel Agencies Associations) που διοργάνωσε η Ισπανική Συνομοσπονδία Ταξιδιωτικών Γραφείων (CEAV) στις 3-6 Νοεμβρίου στη Λεόν της Ισπανίας.

Η κ. Σκάγια, λαμβάνοντας μέρος στις συζητήσεις, στο Panel of Experiences με τίτλο «Time to Share», είχε την ευκαιρία να παρουσιάσει ενώπιον κορυφαίων εκπροσώπων του οργανωμένου τουρισμού από όλο τον κόσμο, τη δομή, τη φιλοσοφία και τη βάση στην οποία δραστηριοποιείται ο ΕΜΤΤΑΑΣ στην Ανατολική Μεσόγειο ως πρότυπο διεθνών συνεργειών μεταξύ φο-

ρέων με στόχο την αναζωογόνηση της τουριστικής ζήτησης. «Σκοπός είναι να δημιουργήσουμε ένα αποτελεσματικό δίκτυο συνεργειών, ουσιαστικά μια συνεργασία μεταξύ των τουριστικών φορέων των συμβεβλημένων χωρών προς όφελος του τουρισμού», είπε χαρακτηριστικά η κ. Σκάγια κατά την παρουσίαση του ΕΜΤΤΑΑΣ.

Η Συνάντηση Κορυφής των Ενώσεων Τουριστικών Γραφείων διοργανώνεται κάθε 2 έτη και αποτελεί την πλατφόρμα συνάντησης, ανταλλαγής απόψεων και συζητήσεων μεταξύ των Ενώσεων και Συνδέσμων Τουριστικών Γραφείων από όλο τον κόσμο. Τις εργασίες της 6ης Συνάντησης Κορυφής των Ενώσεων Τουριστικών Γραφείων παρακολούθησαν 100 συμμετέχοντες από 25 χώρες, οι οποίοι παρουσίασαν και συζητήσαν την τρέχουσα κατάσταση στον κλάδο και τις προοπτικές του στο μέλλον. Ανάμεσα στα ζητήματα που απασχόλησαν τη Συνάντηση Κορυφής ήταν η κατάσταση και οι προοπτικές των αερομεταφορών που αποτελούν το κλειδί για την αποκατάσταση της κινητικότητας, η αειφορία και η ψηφιοποίηση.

wte

ATHENS

1-3 APRIL 2022

World Tourism Expo

PERISTERI EXHIBITION CENTER

www.worldtourismexpo.gr

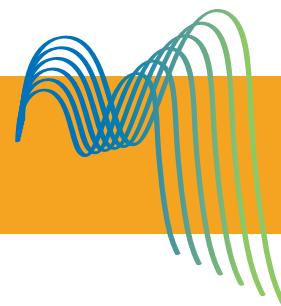
www.mact.gr

2110129575

info@mact.gr

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

**MACT
MEDIA
GROUP**

Ανησυχία προκαλούν οι καθοδικές πληρότητες στα ξενοδοχεία της Πάφου τον Νοέμβριο

Στο 30%- 35% κυμαίνονται οι πληρότητες του Νοεμβρίου μήνα στα ξενοδοχεία της Πάφου, σύμφωνα με τον πρόεδρο του Συνδέσμου Ξενοδόχων Πάφου Θάνο Μιχαηλίδη. Σε δηλώσεις του ο κ. Μιχαηλίδης είπε πως το πρώτο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου κινείται ικανοποιητικά, ωστόσο το δεύτερο δεκαπενθήμερο παρουσιάζει ύφεση, αφού οι πληρότητες τείνουν να έχουν καθοδική τάση.

Πρόσθεσε πως οι τιμές του Νοεμβρίου είναι σαφώς χαμηλότερες από τους μήνες του καλοκαιριού. Υπάρχει μια πολύ μεγάλη αλυσίδα που ξεκινά από τα ξενοδοχεία και αυτό βοηθά την κυπριακή οικονομία, είπε. Επεσήμανε πως ο Οκτώβριος κινήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα και με μικρές αποκλίσεις από τον Οκτώβριο του 2019, προσθέτοντας πως αυτό τους ικανοποιεί. Ωστόσο, ανέφερε, ένας ολόκληρος μήνας δεν μπορεί να αλλάξει μια ολόκληρη χρονιά. Πρόσθεσε πως ο Νοέμβριος μπορεί να χαρακτηριστεί σε σχέση με την κατάσταση της πανδημίας που αντιμετωπίζουν

με ικανοποιητικός υπό τις περιστάσεις. Ο κ. Μιχαηλίδης είπε πως ακόμη δεν έχουν καθαρή εικόνα για το πως θα εξελιχθεί η επόμενη χειμερινή περίοδος διότι όλες οι κρατήσεις τείνουν να είναι της τε-

λευταίας στιγμής. Σε σχέση με την δυστοκία στην εξεύρεση ανθρώπινου δυναμικού ο πρόεδρος του ΠΑΣΥΞΕ Πάφου σημείωσε πως υπάρχει μεγάλο πρόβλημα και αυτό τους ανησυχεί ιδιαίτερα για το

κατά πόσο του χρόνου θα μπορέσουν να ανταποκριθούν σε ψηλές πληρότητες χωρίς προσωπικό.

Σε ερώτηση για τις προβλέψεις του για το μέλλον στην ξενοδοχειακή βιομηχανία του τόπου ο κ. Μιχαηλίδης είπε πως είναι πολύ νωρίς για προβλέψεις, ωστόσο αν όλα πάν καλά με την διαχείριση της πανδημίας και αν είμαστε σε πολύ καλύτερη θέση από ότι ήμασταν φέτος, σίγουρα το 2022 θα είναι πολύ καλύτερο από το 2021. Τα «δύσκολα» σε σχέση με την πανδημία φέρεται να έχουν περάσει, ανέφερε. Έχουμε, είπε, πάρει μαθήματα από την πανδημία ως Κύπρος δηλαδή να δούμε ξανά τις εξαρτήσεις μας στις συγκεκριμένες αγορές. Αυτό σημαίνει, συνέχισε, ότι δεν πρέπει να μειώσουμε τις αγορές που σήμερα έχουμε εξάρτηση και είναι σημαντικές, αλλά απλά να προσθέσουμε και άλλες, ούτε ώστε να μειωθεί η εξάρτηση και να εμπλουτίζεται και το πελατολόγιο της Πάφου.

ΠΗΓΗ: ΚΥΠΕ

Το αεροδρόμιο Πάφου καταγράφει την μεγαλύτερη επιβατική κίνηση για τον Οκτώβριο

Συνολικά 331,612 επιβάτες ταξίδεψαν από και προς το Διεθνές Αεροδρόμιο Πάφου τον Οκτώβριο, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 2,7% σε σύγκριση με την αντίστοιχη επιβατική κίνηση Οκτωβρίου του 2019, όταν από το Αεροδρόμιο Πάφου είχαν ταξιδέψει συνολικά 322,719 επιβάτες.

Σύμφωνα με στοιχεία της Hermes Airports, πρόκειται για την καλύτερη επίδοση σε επιβατική κίνηση, που έχει καταγραφεί τον μήνα Οκτώβρη στο αεροδρόμιο Πάφου, που δημιουργεί θετικό μομέντουμ και για συνέχιση της καλής ροής ταξιδιωτών προς την Πάφο και τους επόμενους μήνες.

Αναλυτικά, τον φετινό Οκτώβριο αφίχθηκαν 163,392 επιβάτες και αναχώρησαν 168,220. Οι πτήσεις, που πραγματοποιήθηκαν από και προς το αεροδρόμιο Πάφου τον Οκτώβριο είχαν πληρότητα 80,5%. Οι περισσότεροι επιβάτες προήλθαν από το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Ρωσία και την Ελλάδα, ενώ αξιοσημείωτη ήταν η ροή επισκεπτών και από άλλες χώρες, όπως από την Πολωνία, το Ισραήλ, την Ολλανδία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ουγγαρία, Ουκρανία, Αυστρία, Γαλλία κ.ά.

Μπαίνοντας στον Νοέμβριο και τη χειμερινή περίοδο, η επιβατική κίνηση θα αρχίσει σταδιακά να καταγράφει μείωση,

αν και τον φετινό χειμώνα η Πάφος θα έχει περισσότερες πτήσεις κι από όσες είχε τον χειμώνα του 2019, που ήταν η καλύτερη μέχρι σήμερα χρονιά για τον κυπριακό τουρισμό. Ενδεικτικά, προσθέτει η Hermes Airports με βάση τον μέχρι στιγμής προγραμματισμό, στις αρχές Νοεμβρίου ανα-

μένεται να πραγματοποιηθούν 171 πτήσεις την εβδομάδα προς την Πάφο, που μειώνονται σε 129 στα τέλη του μήνα και σε 122 στις αρχές Δεκεμβρίου.

Επισημαίνεται επίσης πως το Νοέμβριο, από το Αεροδρόμιο Πάφου θα πραγματοποιούνται πτήσεις προς τις ακόλουθες

χώρες: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Δανία, Εσθονία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Ιορδανία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ολλανδία, Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσία, Σλοβακία, Ουκρανία, Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΗΓΗ: ΚΥΠΕ

Το Häagen-Dazs του Βόλου

Häagen Dazs Café για όλους τους λάτρεις του παγωτού και όχι μόνο, μια μοναδική εμπειρία που ξεκινάει στην παραλία του Βόλου. Στην καρδιά της παραλίας του Βόλου, δίπλα από τη θάλασσα, το Häagen Dazs σας καλωσορίζει και σας υπόσχεται ένα ταξίδι γεύσεων και μοναδικών εμπειριών! Από την αρχή το Häagen Dazs υπήρξε πραγματικά ξεχωριστό με 22 μοναδικές γεύσεις παγωτού χωρίς συντηρητικά, μεγάλη ποικιλία από γλυκά και φυσικά εκλεκτό καφέ ILLY σε ένα τεράστιο θερμαινόμενο χώρο ιδανικό και για παιδιά μπροστά στη θάλασσα! Τα παιδιά σας απασχολούνται από εκπαιδευμένο προσωπικό. Η σταθερή αξία της πόλης μας!

Αργοναυτών 56, παραλία Βόλου
Τηλ: 2421022840

 Haagen Dazs Volos haagen_dazs_volou

Γράφει ο **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ**

Η βιωσιμότητα, ο «πράσινος» τουρισμός και η διαδικασία ανάκαμψης της διεθνούς τουριστικής κίνησης βρέθηκαν στο επίκεντρο των συζητήσεων στη μεγάλη έκθεση World Travel Market που πραγματοποιήθηκε δια ζώσης στις αρχές του μήνα στο Λονδίνο, ενώ πριν από λίγες μέρες πραγματοποιήθηκε και ψηφιακά.

Στο πλαίσιο της έκθεσης φιλοξενήθηκε πάνελ με υπουργούς Τουρισμού από την Ευρώπη και άλλες περιοχές του πλανήτη, όπου σε όλες τις τοποθετήσεις το θέμα της βιωσιμότητας είχε τον πρώτο ρόλο. Πέραν των πολιτικών ηγεσιών και από τους διεθνείς φορείς του Τουρισμού, όπως ο ΠΟΤ και το WTTC επισημάνθηκε πως αποτελεί υποχρέωση του κλάδου να λάβει μέτρα για την κλιματική αλλαγή, η οποία επηρεάζει με δυσμενή τρόπο ουκ ολίγες περιοχές του πλανήτη και κατ'επέκταση τον τουρισμό και την επισκεψιμότητα των προορισμών.

Σε επικοινωνία που είχε η itn Ελληνικός Τουρισμός με τον περιφερειακό διευθυντή του WTTC Γιώργο Τζιάλλα, ο οποίος ήταν παρών στην WTM στο Λονδίνο και στις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν, μας τόνισε την βαρύτητα που έδωσαν σύσσωμοι οι ομιλητές στο θέμα της βιωσιμότητας. «Από όλες τις πλευρές επισημάνθηκε πως αποτελεί υποχρέωσή μας να πάρουμε μέτρα για την κλιματική αλλαγή, μέτρα για να μειωθεί το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του τουρισμού», μας είπε ο κ. Τζιάλλας.

Οι ομιλητές του πολιτικού πάνελ, όπου να αναφερθεί ότι συμμετείχαν μεταξύ άλλων, οι υπουργοί Τουρισμού Γαλλίας, Ιταλίας, Πορτογαλίας, Ταϊλάνδης, Φιλιππίνων κ.α, τόνισαν την ανάγκη όχι απλά να υπάρξουν συνέργειες προς αυτή την κατεύθυνση μεταξύ Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, αλλά και με τις τοπικές κοινωνίες. Το θέμα αυτό τονίστηκε ως εξαιρετικά σημαντικό, καθώς μόνο με την αρωγή και τη σύμφωνη γνώμη των τοπικών κοινωνιών κρίνεται ότι μπορούν να προχωρήσουν και να έχουν επιτυχή αποτελέσματα οι πρωτοβουλίες για τον βιώσιμο τουρισμό.

Βεβαίως η πραγματικότητα δεν «κρύφθηκε κάτω από το χαλί». Φορείς και πολιτικές ηγεσίες αναγνώρισαν τις μεγάλες δυσκολίες που υπάρχουν. Το μεγαλύτερο αποτύπωμα άνθρακα συνολικά στον τουρισμό προέρχεται από τις αερομεταφορές και όπως πολύ εύγλωττα τόνισε εκπρόσωπός τους «ηλεκτρικά αεροπλάνα ακόμη δεν υπάρχουν»... Η «μάχη» που έχουν επικεντρώσει οι αεροπορικές είναι τα βιοκαύσιμα και η βελτίωση των κινητήρων, ώστε να μειώσουν όσο περισσότερο μπορούν τις εκπομπές άνθρακα. Από την άλλη πλευ-

WORLD TRAVEL MARKET

Η βιωσιμότητα σε πρώτο πλάνο

Επιτακτική ανάγκη και υποχρέωση χαρακτήρισαν πολιτικές ηγεσίες και φορείς την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του τουρισμού στα πάνελ της World Travel Market στο Λονδίνο

ρά χωρίς πτήσεις τουρισμός δεν μπορεί να υπάρξει και το γεγονός αυτό σημαίνει πως για να επιτευχθεί η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του τουρισμού θα πρέπει να δοθεί αυξημένο βάρος στις υπόλοιπες διακλαδώσεις του τουριστικού οικοσυστήματος. Από αυτό το σκεπτικό δεν εξαιρείται και το φαινόμενο του μαζικού υπερτουρισμού που επιβαρύνει ιδιαίτερα το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Σε αυτό το σημείο έρχεται και «δένει» και η προτροπή για συνέργειες με τις τοπικές κοινωνίες και η χάραξη στρατηγικής για τη φέρουσα ικανότητα των προορισμών. Παράλληλα βαρύτητα δίνεται και στις «πράσινες» επιλογές διαμονής από τις τουριστικές επιχειρήσεις και φυσικά στην λειτουργία τους.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
**Πολλές συζητήσεις
υπήρξαν και για την
ανάγκη θέσπισης
κοινών ταξιδιωτικών
κανόνων, καθώς
οι διαφοροποιήσεις
στα υγειονομικά μέτρα
δυσχεραίνουν
σημαντικά τα ταξίδια**
● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Το επόμενο μεγάλο ζήτημα που συζητήθηκε επί μακρόν ήταν η «πολυφωνία» στους ταξιδιωτικούς περιορισμούς που επιβάλλονται από τις κυβερνήσεις. Πρόκειται για εξαιρετικά σημαντικό ζήτημα που έχει δυσχεράνει σε μεγάλο βαθμό την τουριστική δραστηριότητα και επισημαίνεται διαρκώς και από τους φορείς των αερομεταφορών, όπως η IATA και το ACI. Οι υπουργοί Τουρισμού έδειξαν να κατανοούν το πρόβλημα και συμφώνησαν -στα λόγια τουλάχιστον- ότι θα πρέπει να διεξαχθούν συζητήσεις και να επιτευχθεί ένα κοινό πλαίσιο ταξιδιωτικών κανόνων που να διασφαλίζει την υγειονομική ασφάλεια, επιβατών, εργαζομένων, προορισμών. Το πιο σημαντικό ζήτημα που εμποδίζει την επίτευξη συμφωνίας για τα ταξίδια

είναι αυτό της αναγνώρισης των εμβολίων. Πρόβλημα που καταγράφηκε και στη χώρα μας φέτος με το ρωσικό εμβόλιο και απέτρεψε πολλούς Ρώσους τουρίστες να επισκεφθούν την Ελλάδα.

Ολόκληρες περιοχές του πλανήτη δεν αναγνωρίζουν η μία τα εμβόλια της άλλης και παρά το γεγονός ότι οι ταξιδιώτες είναι εμβολιασμένοι υποβάλλονται σε διαδικασίες και ελέγχους σαν να ήταν ανεμβολίαστοι. Η κατάσταση αυτή λειτουργεί προφανώς αποθαρρυντικά για τα ταξίδια, καθώς αυξάνει το κόστος και την ταλαιπωρία και ουσιαστικά «ψαλιδίζει» το εύρος των επιλογών που έχει κάποιος για να επισκεφθεί έναν προορισμό χωρίς προβλήματα.

Πρόβλημα αποτελούν όμως και τα δι-

αφορετικά πρωτόκολλα που εφαρμόζονται από χώρα σε χώρα, στα αεροδρόμια και τις υπόλοιπες εισόδους. Στελέχη μεγάλων tour operators έχουν επισημάνει το θέμα επανειλημμένα λέγοντας πως η όλη κατάσταση έχει εξελιχθεί σε δισεπίλυτο γρίφο.

Η πανδημία δεν άφησε ανεπηρέαστη ούτε και την ίδια την World Travel Market, καθώς η κίνηση ήταν αισθητά μειωμένη σε σχέση με άλλες χρονιές. Να ειπωθεί ωστόσο εκτός από τον φόβο του κορονοϊού έπαιξε σαφώς ρόλο και το γεγονός η WTM πραγματοποιήθηκε και virtual δίνοντας τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να την επισκεφθούν και να συνομιλήσουν με εκθέτες, χωρίς να υποχρεωθούν να μεταβούν στο Λονδίνο.

ΤΕΤ Α ΤΕΤ Κικίλια με Pololikashvili και Simpson

Ο κ. Κικίλιας συναντήθηκε στην WTM με τον Γενικό Γραμματέα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (ΠΟΤ) Zurab Pololikashvili.

Στο επίκεντρο της συνάντησης, η οποία πραγματοποιήθηκε στο ελληνικό περίπτερο της WTM, βρέθηκε το «στοίχημα» του βιώσιμου τουρισμού, ενόψει και της Γενικής Συνέλευσης του ΠΟΤ που θα διεξαχθεί στις 30 Νοεμβρίου στη Μαδρίτη.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Υπουργός Τουρισμού πρόκειται να συγκαλέσει εντός του Νοεμβρίου ειδική συνεδρίαση της Περιφερειακής Επιτροπής για την Ευρώπη του ΠΟΤ, της οποίας η Ελλάδα έχει την Προεδρία.

Έτσι, η Ελλάδα συνεχίζει τον πρωταγωνιστικό της ρόλο στην Προεδρία της Περιφερειακής Επιτροπής Ευρώπης στον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες για την προώθηση των ζητημάτων του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας.

Σε δηλώσεις του μετά τη συνάντηση, ο κ. Κικίλιας τόνισε ότι «θέλουμε να είμαστε leaders στον τουρισμό, να ηγούμαστε της προσπάθειας που γίνεται για ένα βιώσιμο τουριστικό μοντέλο και αυτό να μετουσιωθεί σε πρακτικές συμβατές και με τον υπόλοιπο κόσμο που θα εφαρμόζονται πάντα, για να συμπληρώσει πως «Ηδη έκανε

χθες ο Πρωθυπουργός τις ανακοινώσεις, έχουν γίνει και τα πρώτα βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση, με νησιά όπως η Αστυπάλαια και η Χάλκη. Στο κομμάτι της στρατηγικής, στο οποίο θα επιδιώξουμε συνεργασία και συναντίληψη με τις υπόλοιπες χώρες, θεωρώ ότι πρέπει να προχωρά από κοινού ένα νέο βιώσιμο τουριστικό μοντέλο και ένα νέο βιώσιμο τουριστικό προϊόν με μειωμένο περιβαλλοντικό αποτύπωμα».

Επιπλέον, αποφασίστηκε η διοργάνωση Συνεδρίου στην Ελλάδα, με θέμα την τουριστική επανεκπαίδευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων στον τουριστικό τομέα (reskilling και upskilling).

Ο υπουργός Τουρισμός Βασίλης Κικίλιας συναντήθηκε και με τη νέα πρόεδρο του WTTC Julia Simpson παρουσία του γγ του ΕΟΤ κύριου Δημ. Φραγκάκη και του περιφερειακού διευθυντή του WTTC κύριου Τζιάλλα. Ο κος Κικίλιας συζήτησε με την κα Simpson τις προκλήσεις που υπάρχουν στον τουρισμό, ενώ τέθηκε και το θέμα της στρατηγικής που πρέπει να υπάρχει εφεξής στους προορισμούς για την τουριστική ανάπτυξη. Παράλληλα συμφωνήθηκε ο ΕΟΤ να ενταχθεί στο WTTC ως εθνική αρχή τουρισμού, προκειμένου να αποκτήσει άλλο ένα βήμα στη διεθνή τουριστική κοινότητα.

Τι συζητήθηκε στη διάσκεψη υπουργών τουρισμού στη **WTM**

Επωνύμως

Γράφει ο
Γιώργος Τζιάλλας*

Κατά τη διάρκεια της φετινής διεθνούς Έκθεσης Τουρισμού World Travel Market (WTM) στο Λονδίνο είχα την ευκαιρία να παρευρεθώ στη διάσκεψη των Υπουργών που οργανώθηκε από το World Travel & Tourism Council (WTTC) και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού (UNWTO).

Στόχος της διάσκεψης ήταν να διερευνήσει πώς ο κλάδος του τουρισμού μπορεί να διευκολύνει και να προωθήσει μεγαλύτερες επενδύσεις, και πώς η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μπορεί μέσω της πράσινης ανάπτυξης και πράσινων επενδύσεων όχι μόνο να ωθήσει την ανάπτυξη και την ανάπτυξη, αλλά να θέσει και τα θεμέλια για μεγαλύτερη ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα του τουρισμού.

Ο Zurab Pololikashvili, Γενικός Γραμματέας του UNWTO, και η Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος του WTTC, Julia Simpson, συμφώνησαν ότι η πανδημία έχει επηρεάσει τον τουρισμό περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο τομέα. Ο τουρισμός χρειάζεται την υποστήριξη των κυβερνήσεων, μέσω ισχυρότερων συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και μέσω περισσότερων οικονομικών και καλύτερα στοχευμένων επενδύσεων, για να ανοικοδομηθεί με βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς τρόπο.

Κατά τη διάρκεια αυτής της Υπουργικής Συνόδου Κορυφής (UNWTO, WTTC και WTM), που πραγματοποιήθηκε τη δεύτερη ημέρα της WTM, υπουργοί τουρισμού από όλο τον κόσμο συζήτησαν για επενδύσεις στο βιώσιμο μέλλον του τουρισμού και είχαν την ευκαιρία να ενισχύσουν την υπεράσπιση της βιωσιμότητας και της αειφορίας, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη αποκατάστασης των ταξιδιών και του τουρισμού, που με τη σειρά τους μπορεί να βοηθήσει τις αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Οι δημόσιες επενδύσεις, όπως συζητήθηκε, πρέπει να ενθαρρύνουν και να αξιοποιήσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις σε όλο τον κόσμο, ο δε τουρισμός μπορεί να ωφεληθεί μόνον εάν οι κυβερνήσεις παρέχουν επαρκή υποστήριξη, επενδύσουν στη βιωσιμότητα του τουρισμού, καθώς η επιστροφή στην «προ πανδημίας κανονικότητα» δεν είναι επιλογή.

Ο τουρισμός αντιπροσωπεύει μια επενδυτική ευκαιρία χωρίς κινδύνους και είναι επιτακτική η ανάγκη επένδυσης στην εκπαίδευση και τη νεολαία στο δρόμο προς την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την επίτευξη μηδενικών εκπομπών CO₂.

Το WTTC σχεδιάζει να προωθήσει σε συνεργασία με το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περι-

*Ο τουρισμός αντιπροσωπεύει
μια επενδυτική ευκαιρία
χωρίς κινδύνους και είναι
επιτακτική η ανάγκη επένδυσης
στην εκπαίδευση και τη νεολαία
στο δρόμο προς την αντιμετώπιση
της κλιματικής αλλαγής
και την επίτευξη μηδενικών
εκπομπών CO₂*

βάλλον (UNEP) τον Οδικό Χάρτη «Net Zero» για τα ταξίδια και τον τουρισμό, για να βοηθήσει τη βιομηχανία να καταπολεμήσει την κλιματική αλλαγή, ως μέρος της ώθησης του κλάδου προς το «απόλυτο/καθαρό μηδέν» έως το 2050.

Η σύνοδος κορυφής ανέδειξε ότι δεν υπάρχει άλλη επιλογή από τη στροφή στον πράσινο τουρισμό. Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι πλέον βασική προτεραιότητα καθώς οι επενδυτές και το κοινό απαιτούν οι επενδύσεις να στοχεύουν στην προστασία του πλανήτη και των ανθρώπων. Οι επενδύσεις πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι προορισμοί είναι υπέροχα μέρη

για να ζει κανείς και όχι απλά υπέροχα μέρη για να επισκεφτεί μόνο.

Οι υπουργοί που συμμετείχαν στη διάσκεψη συμφώνησαν ότι η συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα έχει ως γνώμονα τον καταναλωτή, ενώ οι κυβερνήσεις θα πρέπει να προσφέρουν κίνητρα για να ενθαρρύνουν βιώσιμες λύσεις, όπως εκπτώσεις για ηλιακή ενέργεια, δημιουργία σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, κλπ.

Το μέλλον του τουρισμού στη μετα-covid εποχή περνά μέσα από το μετασχηματισμό του με την προώθηση επενδύσεων φιλικών προς το περιβάλλον, και με γνώμονα την αειφορία και τη βιωσιμότητα. Οι συγκλονιστικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και όλα τα σχετικά περιβαλλοντικά ζητήματα σημαίνουν ότι η αειφορία δεν μπορεί να αγνοηθεί. Είναι μια από τις λίγες παγκόσμιες τάσεις που είναι βέβαιο ότι θα είναι εδώ τις επόμενες δεκαετίες και θα επηρεάζει κάθε οικονομικό κλάδο παγκόσμια. Ιδιαίτερα δε τον τουρισμό, καθώς η ταξιδιωτική και τουριστική βιομηχανία συχνά εμφανίζεται ως ένας από τους κύριους εχθρούς της.

* Ο Γιώργος Τζιάλλας είναι Περιφερειακός Διευθυντής του World Travel & Tourism Council (WTTC), Τεχνικός Σύμβουλος Τουρισμού της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, πρώην Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Τουρισμού

MACT MEDIA GROUP

DMO · Χτίζουμε Νέους Προορισμούς

Αναβαθμίζουμε την εμπειρία

MACT MEDIA GROUP

2110129575

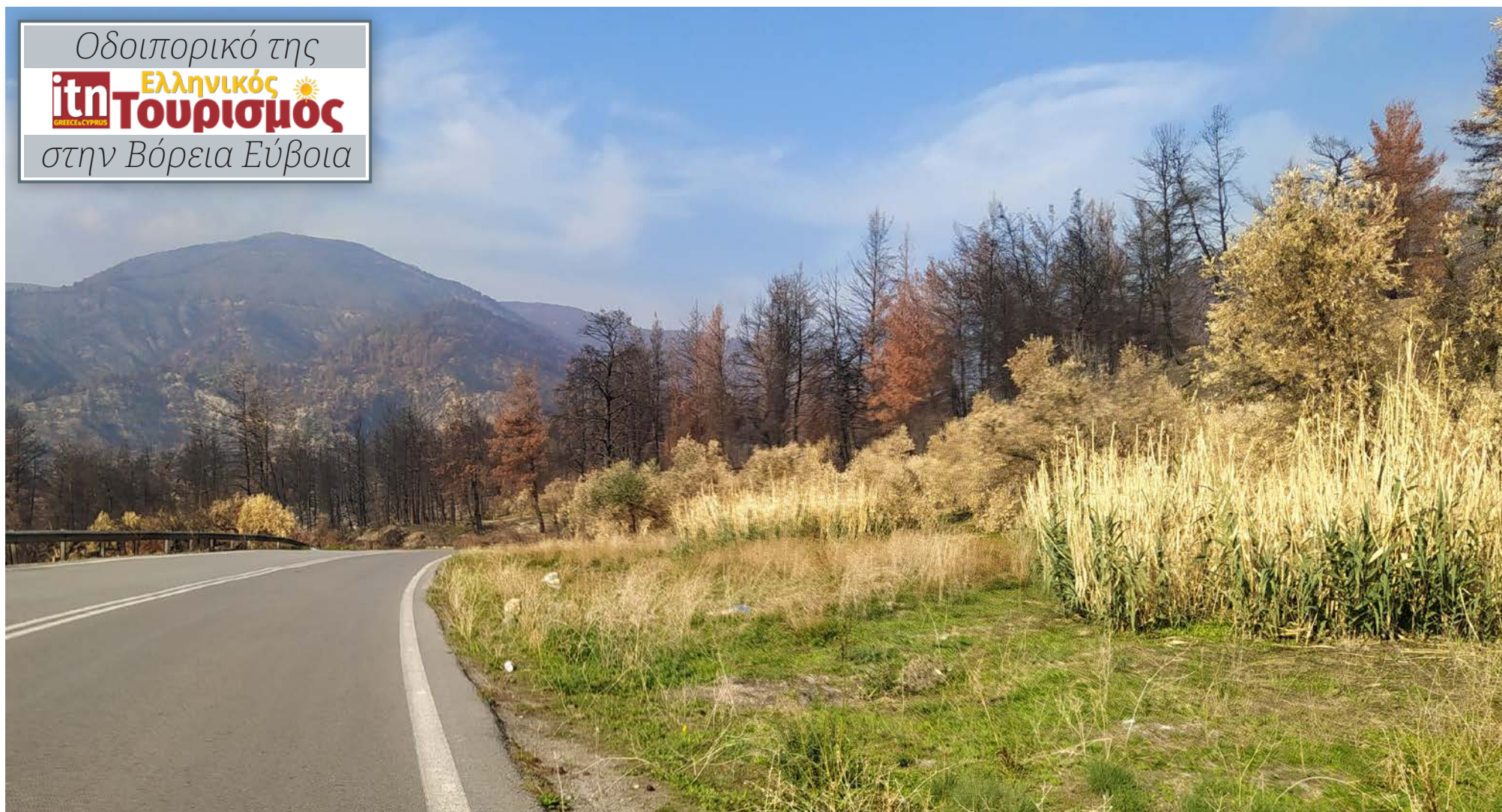
info@mact.gr

Destination
Management
Organizations

MACT
MEDIA
GROUP

Οι μαρτυρίες της καταστροφής, οι αγωνίες για το αύριο

Οι εικόνες στις πληγείσες περιοχές της Βόρειας Εύβοιας προκαλούν κόμπο στο στομάχι. Σωρεία τα άμεσα προβλήματα του τουριστικού κλάδου και όχι μόνο που αναζητούν επείγοντως λύσεις

ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ
**ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟΣ
& ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ**

Ο οδοιπορικό και αυτοψία πραγματοποίησε την περασμένη Δευτέρα 8 Νοεμβρίου η «itn Ελληνικός Τουρισμός» στις περιοχές της Βόρειας Εύβοιας που επλήγησαν από τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού. Συνομιλήσαμε με πολλούς φορείς της περιοχής καταγράφοντας τις δραματικές στιγμές που έζησαν τις πρώτες μέρες του Αυγούστου, τις ζημιές που έχουν υποστεί και τα προβλήματα που μέχρι και σήμερα ανα-

ζητούν λύσεις. Η κυβέρνηση έχει προχωρήσει σε μια σειρά εξαγγελιών για τη Βόρεια Εύβοια, ενώ και η Επιτροπή Μπένου έχει αναπτύξει δραστηριότητα, όμως στην πράξη μέχρι σήμερα τουλάχιστον λίγα είναι αυτά που έχουν γίνει και δεν αφορούν όλους τους πληγέντες. Ο Κυρ. Μητσοτάκης μαζί με τον Στ. Μπένο παρουσίασαν σήμερα τα έργα και τις 14 μελέτες που αφορούν την Εύβοια που παρουσιάζουμε παρακάτω αναλυτικά.

Οι εικόνες που αντικρύσαμε μιλούν από μόνες τους για το μέγεθος της καταστροφής που έχει συντελεστεί στο περιβάλλον και κατά συνέπεια στο τουριστικό προϊόν της περιοχής. Μέσα σε αυτές τις συνθήκες ο τουριστικός και εμπορικός κλάδος της

περιοχής -που εξαρτάται και αυτός σε μεγάλο βαθμό από τον τουρισμό- καλούνται να βρουν τον βηματισμό τους σε πρώτη φάση για την χειμερινή σεζόν που είναι μπροστά μας και για τη θερινή σεζόν του 2022.

Σύσσωμοι οι άνθρωποι που συνομιλήσαμε μας δήλωσαν ότι η αντιμετώπιση της φωτιάς από τις κρατικές αρχές δεν ήταν αυτή που έπρεπε. Από όλες τις πλευρές τονίστηκε ότι οι φλόγες επελάυναν και η πυροσβεστική ήταν σχεδόν απύσχα, ενώ ακόμη και εκεί που υπήρχαν πυροσβεστικές δυνάμεις δεν επέμβαιναν υποστηρίζοντας πως έχουν εντολή μη κατάσβεσης. Γνωρίζουμε πως αυτά γραφτήκαν και τη στιγμή των δραματικών γεγο-

νότων, όμως κρίνουμε πως αυτό που έγινε στη Βόρεια Εύβοια δεν πρέπει να ξεχαστεί και πολύ περισσότερο δεν πρέπει να επαναληφθεί ποτέ και πουθενά. Επίσης θεωρούμε πως έχει τη δική του σημασία η καταγραφή των γεγονότων σήμερα που οι πληγέντες μπορούν να καταθέσουν την μαρτυρία τους χωρίς τη έντονη συναισθηματική φόρτιση που επικρατούσε τις μέρες που κατέκαιγε την περιοχή τους η φωτιά.

Σε οικονομικό επίπεδο η επίδραση της πυρκαγιάς συνεχίζεται μέχρι και σήμερα με έκδηλη την αγωνία σε όλη την τοπική κοινωνία για το πώς και πότε θα μπορέσει η Βόρεια Εύβοια να ανακάμψει από την καταστροφή. Ο φετινός χειμώνας κρίνεται ιδιαίτερα δύσκολος και το κύριο ζητούμε-

νο είναι παρθούν μέτρα τώρα και να γίνουν πράξη οι κυβερνητικές εξαγγελίες, ώστε να μπορέσουν να επιβιώσουν οι παραγωγοί του πρωτογενούς τομέα και οι τουριστικές και εμπορικές επιχειρήσεις. Σε δεύτερη φάση θα πρέπει να χαραχθεί ένας πιο μακρόπνοος σχεδιασμός για το πώς και με τι όρους θα αναπτυχθεί η περιοχή. Εδώ είναι που μπαίνει σε ενεργό ρόλο η Επιτροπή Μπένου, η οποία δείχνει να διαθέτει ένα όραμα για την περιοχή που δεν φαίνεται όμως, τουλάχιστον όπως μας είπαν οι περισσότεροι άνθρωποι που μιλήσαμε, να δίνει λύσεις για το άμεσο μέλλον που είναι φυσικά η κύρια αγωνία τους.

Να πούμε εδώ πως και στο θέμα των μέτρων στήριξης διαπιστώσαμε, ας το ονομάσουμε, μια ανισοκατανομή. Σε ξενοδοχεία και καταλύματα δόθηκε η δυνατότητα της αναστολής για το προσωπικό, αλλά όχι στις υπόλοιπες επιχειρήσεις. Οι εκπρόσωποι των εμπορικών συλλόγων, πολλοί εκ των οποίων έχουν στις τάξεις τους και τα τουριστικά καταλύματα, μας τόνισαν ότι οι τοπικές οικονομίες εξαρτώνται στην περιοχή από τον τουρισμό και παρά το γεγονός ότι ζητούν να έχουν συνολικά στήριξη, κάτι τέτοιο δεν έχει γίνει πράξη.

Επίσης οφείλουμε να πούμε πως αναγνωρίζεται το ενδιαφέρον που έχει δείξει για την αποκατάσταση της Βόρειας Εύβοιας ο υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργό

● ● ● ● ● ● ● ● ●
**Σύσσωμοι οι άνθρωποι
που συνομιλήσαμε
μας δήλωσαν ότι
η αντιμετώπιση της φω-
τιάς από τις κρατικές
αρχές δεν ήταν
αυτή που έπρεπε**
● ● ● ● ● ● ● ● ●

γώ Χρήστος Τριαντόπουλος, που έχει οριστεί για τη διαχείριση των φυσικών καταστροφών, ωστόσο η πλειονότητα των φορέων μας επισήμανε πως πέραν του ενδιαφέροντος, των ομολογουμένως καλών προθέσεων και των εξαγγελιών, ακόμα δεν έχουν δει απτά αποτελέσματα. Εδώ θα μπορούσε κάποιος να υποστηρίξει πως έχουμε να κάνουμε με την παραδοσιακή ελληνική γκρίνια, αλλά τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι.

Οι «άφαντες» αποζημιώσεις
Δύο είναι στοιχεία είναι αυτά που μας έκαναν εντύπωση και τα καταθέτουμε και

ελικρινά θέλουμε να πιστεύουμε πως δεν είναι ενδεικτικά των όσων θα επακολουθήσουν. Στη διάρκεια της φωτιάς τα χωριά της Βόρειας Εύβοιας έμειναν για μέρες χωρίς ρεύμα και χωρίς νερό. Πέρα λοιπόν από τις καλλιέργειες και τις επιχειρήσεις που κάηκαν μερικώς ή ολοσχερώς, ακόμα και αυτές που δεν ήρθαν άμεσα αντιμέτωπες με τις φλόγες έπαθαν ζημιές, καθώς υποχρεώθηκαν να πετάξουν κυριολεκτικά στα σκουπίδια τα ευπαθή προϊόντα που είχαν προμηθευθεί. Αναφερόμαστε κυρίως σε ξενοδοχεία, καταλύματα και επιχειρήσεις εστίασης, οι οποίες υποχρεώθηκαν να απορρίψουν προμήθειες χιλιάδων ευρώ.

Η πυρκαγιά ξεκίνησε στις 3 Αυγούστου και ως εκ τούτου, όλες αυτές οι επιχειρήσεις ήταν γεμάτες με προμήθειες ενόψει της περιόδου υψηλής αιχμής που μέχρι εκείνη τη στιγμή μάλιστα έδειχνε πως πήγαινε και πολύ καλά! Από την πρώτη στιγμή και το πρώτο αίτημα που κατατέθηκε ήταν να αποζημιωθούν για αυτές τις απώλειες, ώστε να μπορέσουν να εξοφληθούν και οι προμηθευτές τους. Παρά τα «ναι» που πήραν και τις δεσμεύσεις που υπήρξαν, αυτό μέχρι σήμερα δεν έχει συμβεί. Έτσι αυτή τη στιγμή οι επιχειρήσεις καλούνται να λειτουργήσουν με τα χρέη που έχουν στους προμηθευτές, για τρόφιμα

και ποτά, νωπά και κατεψυγμένα, από τα οποία δεν εισέπραξαν ούτε ευρώ. Το δεύτερο είναι η φιλοξενία που παρείχαν στους πυρόπληκτους τα τουριστικά καταλύματα της περιοχής, τα οποία ξαφνικά άδειασαν σχεδόν αμέσως μόλις ξέσπασε η φωτιά και φιλοξένησαν ως όφειλαν τους πυρόπληκτους συντοπίτες τους. Έλαβαν επίσης δεσμεύσεις ότι θα αποζημιωθούν για αυτές τις διαμονές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση ακόμη δεν έχουν δει το «χρώμα» του χρήματος. Είμαστε στο Νοέμβριο και είμαστε ευρωπαϊκό κράτος, μέλος της ΕΕ και της ευρωζώνης, ωστόσο το να μην έχουν προχωρήσει καν οι αποζημιώσεις σε αυτά τα θέματα που προαναφέρθηκαν δεν συνάδει με κράτος που υποτίθεται διαθέτει όλα αυτά τα χαρακτηριστικά. Αν υπάρχουν τέτοιες καθυστερήσεις για αυτά τα άμεσα ζητήματα τι μπορούν να περιμένουν οι επαγγελματίες για τα υπόλοιπα θέματα; Για τη χειμερινή περίοδο; Για την επόμενη σεζόν; Για την ανασυγκρότηση της περιοχής; Εμείς απαντήσεις δεν διαθέτουμε, οφείλουμε όμως να μεταφέρουμε τα ερωτήματα και τις αγωνίες των πληγέντων και την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή μετά την καταστροφή. Παρακάτω παρουσιάζουμε αναλυτικά τις συναντήσεις με τους φορείς που είχαμε και τι μας δήλωσαν στις συζητήσεις που είχαμε.

ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΥΒΟΙΑΣ **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΡΟΝΤΙΤΗ**

«Ο χειμώνας θα είναι δύσκολος»

Πρώτη μας στάση ήταν στη Χαλκίδα όπου είχαμε την χαρά και την τιμή να συνομιλήσουμε με τον πρόεδρο του Επιμελητηρίου Εύβοιας Γιάννη Γεροντίτη. «Ο χειμώνας θα είναι δύσκολος» τόνισε ο κύριος Γεροντίτης. «Η κυβέρνηση έχει ανταποκριθεί στα αιτήματα που έχουμε καταθέσει, δίνονται επιδόματα, αλλά η καταστροφή είναι μεγάλη», μας είπε. Ένα από τα προβλήματα που υπάρχουν είναι ότι πολλές καλλιέργειες και ρητινοπαραγωγές πραγματοποιούνταν σε οικογενειακό επίπεδο και σε κάποιες περιπτώσεις είναι δύσκολο να παρασχεθεί οικονομική βοήθεια, καθώς δεν υπάρχουν οι απαραίτητες πιστοποιήσεις.

Ο κύριος Γεροντίτης επισήμανε πως το Επιμελητήριο Εύβοιας είναι το μοναδικό στην Ελλάδα που διαθέτει Σωματείο Αλληλοβοήθειας των μελών του και το οποίο έπαιξε καταλυτικό ρόλο τόσο κατά τη διάρκεια, όσο και μετά την καταστροφική πυρκαγιά. Με πρωτοβουλία του Επιμελητηρίου συγκεντρώθηκαν πάνω από 200.000 ευρώ για τη στήριξη των πυρόπληκτων, ενώ υπήρξε σημαντική συνδρομή σε είδη

πρώτης ανάγκης όπως τρόφιμα, καθαριστικά, αλλά και σε άλλα υλικά που είχαν ανάγκη οι επιχειρήσεις, όπως για παράδειγμα ηλεκτρολογικό υλικό.

Ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου μας δήλωσε πως ο υφυπουργός παρά τω πρωθυ-

πουργό Χρήστος Τριαντόπουλος έχει ήδη προχωρήσει σε μια σειρά μέτρων, όπως η χορήγηση μη επιστρεπτέας προκαταβολής και η δυνατότητα αναστολής εργασίας σε τουριστικές επιχειρήσεις.

Επίσης τόνισε ότι σημαντικό έργο έχει

προσφέρει και η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Το ΕΕΒ συμμετέχει στην Επιτροπή Μπένου και στη συνδιαμόρφωση των προτάσεων και των δράσεων για τη Βόρεια Εύβοια. Ο κύριος Γεροντίτης ανέφερε πως ο σχεδιασμός της Επιτροπής είναι μακρόπνοος, έχει βάθος 30ετίας και είναι θετικός, αλλά είναι σημαντικό να υπάρξει σχεδιασμός και για το άμεσο μέλλον και ειδικότερα για τη σεζόν του 2022. Μια πρόταση που έχει καταθέσει το Επιμελητήριο είναι να πραγματοποιήσουν περιβαλλοντικές εκδρομές τα σχολεία στην Εύβοια, επ' αφορμή της πύρινης καταστροφής και οι οποίες μπορούν παράλληλα να δώσουν σημαντική οικονομική «ανάσα» στις τοπικές οικονομίες, πρόταση που εντάχθηκε στον σχεδιασμό της Επιτροπής Μπένου και είναι ανάμεσα στα μέτρα που παρουσιάστηκαν στο Μαξίμου.

Τέλος ρωτήσαμε τον κύριο Γεροντίτη για τα νέα μέτρα στην εστίαση που είχαν μόλις εφαρμοστεί από το Σάββατο και η χαρακτηριστική του απάντηση ήταν «υπάρχει πολλή γκρίνια από τους επαγγελματίες».

ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ **ΒΟΥΛΑ ΑΓΙΟΣΤΡΑΤΙΤΗ**

«Η Βόρεια Εύβοια άδειασε εξαιτίας της φωτιάς»

Στο Επιμελητήριο Εύβοιας είχαμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε και με την πρώην πρόεδρο του φορέα κυρία Βούλα Αγιοστρατίτη. Η κυρία Αγιοστρατίτη μας είπε πως είναι πολλά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες. Η φετινή σεζόν στη Βόρεια Εύβοια απλά σταμάτησε στις 3 Αυγούστου μόλις έπιασε η φωτιά και οι ακυρώσεις ήταν στο 90% και μετά την καταστροφή, ακόμα και στις περιοχές που δεν επηρεάστηκαν. Μεγαλύτερο παράδειγμα η Αιδηψός που έμεινε άδεια τον 15αύγουστο.

Η κυρία Αγιοστρατίτη μας επανέλαβε και αυτή πως ο υφυπουργός κύριος Τριαντόπουλος έχει δείξει ενδιαφέρον, συμπληρώνοντας ωστόσο πως μέχρι στιγμής το μόνο που υπάρχει είναι υποσχέσεις. Τόνισε πως εκτός από τη μη επιστρεπτέα προκαταβολή, θα πρέπει να επεκταθεί το μέτρο της αναστολής εργασίας σε όλες τις επιχειρήσεις στις τουριστικές περιοχές της Β. Εύβοιας, να υπάρξει επιπλέον πα-

ράταση του προγράμματος «Γέφυρα» για τα δάνεια, αλλά και πρόγραμμα επιδότησης για το προσωπικό. Οι επαγγελματίες επίσης ζητούν να αποκτήσουν επαγγελματικό ακατάσχετο λογαριασμό, ώστε να μην κινδυνεύουν να χάσουν τα όποια χρήματα λάβουν εξαιτίας οφειλών προς

το δημόσιο. Η πρώην πρόεδρος μας θύμιζε πως φωτιά έπιασε και στη Νότια Εύβοια και παρά το γεγονός ότι δεν ήταν –ευτυχώς– ανάλογου μεγέθους, οι καταστροφές έχουν επηρεάσει όλο το νησί. Επίσης υπογράμμισε πως το πρόβλημα επιτείνεται και από παλαιότερες «ανοιχτές πληγές».

Το 80% των επιχειρήσεων αντιμετωπίζει προβλήματα με τους τραπεζικούς λογαριασμούς, ενώ τα πυρόπληκτα δάνεια που είχαν δοθεί για τις φωτιές του 2008 δεν μπορούν να ρυθμιστούν. Τα δάνεια είχαν δοθεί με εγγύηση του δημοσίου από τη Συνεταιριστική Τράπεζα Εύβοιας. Την περίοδο των μνημονίων η συγκεκριμένη τράπεζα έπαψε να λειτουργεί, τα δάνεια μεταφέρθηκαν στα γνωστά διαχειριστικά funds και πλέον δεν μπορούν να ρυθμιστούν, όχι τουλάχιστον χωρίς παρέμβαση της Πολιτείας.

Τέλος η πρώην πρόεδρος αναφέρθηκε και στα νέα μέτρα κατά του κορονοϊού, υποστηρίζοντας πως πρόκειται για αθέμιτο ανταγωνισμό, αφού στα σούπερ μάρκετ μπαίνουν άπαντες και στις υπόλοιπες επιχειρήσεις ισχύουν περιορισμοί επ' απειλή βαριών προστίμων. Μας είπε πως υπάρχει θυμός στους επαγγελματίες και εφόσον πρέπει να επιβληθούν μέτρα για την προστασία της δημόσιας υγείας θα έπρεπε να είναι καθολικά.

ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΝΤΟΥΔΙΟΥ **ΚΩΣΤΑ ΑΛΑΤΖΑ**

«Πολλά λόγια, πράξεις να δούμε»...

Ο επόμενος σταθμός του οδοιπορικού ήταν το Μαντούδι όπου βρεθήκαμε με τον πρόεδρο του Εμπορικού & Επαγγελματικού Συλλόγου Κώστα Αλατζά. «Έχουμε ακούσει πολλά λόγια, αλλά πράξεις δεν έχουμε δει», μας είπε ο κύριος Αλατζάς. «Δεν έχουν δοθεί κίνητρα ανάπτυξης για τη Βόρεια Εύβοια, ενώ και τα ποσοστά επιδότησης που δίνονται είναι ανάλογα με άλλες περιοχές», συμπλήρωσε θέτοντας το ερώτημα γιατί να προχωρήσει κάποιος σε μια τουριστική επένδυση στη Β. Εύβοια, που έχει υποστεί αυτή την καταστροφή, αν θα επιδοτηθεί το ίδιο με άλλες περιοχές.

Σημείωσε πως η περιοχή έχει δυνατότητες που δεν έχουν αξιοποιηθεί. Μας ανέφερε ότι το λιμάνι του Μαντουδίου (σ.σ. ναι λοιπόν λειτουργεί λιμάνι στο Μαντούδι) απέκτησε σύνδεση με τη Θεσσαλονίκη και έχει δρομολόγια για τις Σποράδες. Πάνω που μας ενθουσίασε και εμάς η πληροφορία που δεν τη γνωρίζαμε,

προσγειωθήκαμε απότομα στην ελληνική πραγματικότητα. «Ναι, αλλά δεν έχει φτιαχτεί ο δρόμος για το λιμάνι. Είναι χωματόδρομος...

», είπε ο κύριος Αλατζάς. Τον ρωτήσαμε πώς είναι δυνατόν να έχει φτιαχτεί λιμάνι, να έχουν γίνει ακτοπλοϊκές συνδέσεις, αλλά να μην έχει φτιαχτεί ο δρόμος που

φτάνει στο λιμάνι και μας απάντησε αφοπλιστικά ότι οι εμπλεκόμενοι φορείς δεν μπορούν να ξεκαθαρίσουν σε ποιον ανήκει ο δρόμος, ώστε να προχωρήσουν οι σχετικές προκηρύξεις... Η αθάνατη ελληνική γραφειοκρατία στα καλύτερά της!

Συνεχίζοντας ο κύριος Αλατζάς μας τόνισε πως η περιοχή έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης καταρχάς θρησκευτικού τουρισμού (Αγ. Ιωάννης Ρώσος – Μονή Οσίου Δαυίδ), αλλά την ίδια ώρα το Μαντούδι δεν διαθέτει κανένα απολύτως κατάλυμα για να εξυπηρετήσει τυχόν επισκέπτες. «Από το '92 που έκλεισε το μεταλλείο η Βόρεια Εύβοια δεν έχει αποκτήσει συγκεκριμένη ταυτότητα. Αυτό ήταν πρόβλημα και πριν από την καταστροφή», επισήμανε.

Αναφερόμενος γενικά στην περιοχή τόνισε πως οι πληρότητες φέτος ήταν ψηλά, μέχρι τις 3 Αυγούστου που ξέσπασε η φωτιά και κατόπιν έμεινε άδεια μέχρι το τέλος της σεζόν...

ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΛΙΜΝΗΣ **ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΥΦΙΩΤΗ**

«Πρέπει να γίνουν επενδύσεις»

Φθάνοντας στη Λίμνη, αντικρύσαμε και την εικόνα της καταστροφής, που προκαλεί ακόμα και τώρα κόμπο στο στομάχι. Τεράστιες αποτεφρωμένες εκτάσεις με τη φωτιά να έχει διαπεράσει τον δρόμο με έναν τρόπο τέτοιο που πραγματικά προκαλεί απορίες. Σε πολλά σημεία είναι οφθαλμοφανές ότι δεν προσπάθησε κανείς να ανακόψει την πορεία της πυρκαγιάς, πράγμα που επιβεβαιώνουν και οι αυτόπτες μάρτυρες, οι κάτοικοι και οι επαγγελματίες που έζησαν από πρώτο χέρι τις δραματικές στιγμές του Αυγούστου.

Στη Λίμνη συναντήσαμε την πρόεδρο του τοπικού Εμπορικού Συλλόγου κυρία Ιωάννα Ανυφιώτη, η οποία είναι και ιδιοκτήτρια γκουρμέ εστιατορίου στην περιοχή. «Έχουμε ακούσει μόνο λόγια, δεν έχουμε δει έργα», μας είπε και η κυρία Ανυφιώτη. «Κάνουν αντιστηρίξεις με κορμόδεματα για να αποφύγουμε τις πλημμύρες. Πέραν τούτου ουδέν ακόμη», συμπλήρωσε και τόνισε πως οι επαγγελματίες τουρισμού και εστίασης δεν έχουν λάβει καμία ενίσχυση, ούτε καν για την

φύρα από την τριήμερη διακοπή ρεύματος στη φωτιά. Η Λίμνη, παρά την καταστροφή κατάφερε μετά τη φωτιά να έχει μια σχετική κίνηση μέχρι τις 10 Σεπτεμβρίου, ενώ και σήμερα κάποια ξενοδοχεία φιλοξενούν τα πληρώματα που καταφθάνουν στην περιοχή για μελέτες και εργασίες στο καμένο δάσος.

«Πρέπει να γίνουν επενδύσεις στην περιοχή, να δοθούν κίνητρα. Είναι σημαντικό να φτιαχτεί επιτέλους σύγχρονος οδικός άξονας», τόνισε.

Αναφερόμενη στα γεγονότα του Αυγούστου υπογράμμισε πως δεν υπήρχε πυροσβεστική όταν καιγόταν το χωριό. «Δεν υπήρχαν εναέρια μέσα και όταν κάποια στιγμή εμφανίστηκαν πυροσβεστικά μας έλεγαν πως δεν έχουμε εντολή να σβήσουμε. Ζήσαμε μια κατάσταση πολέμου. Με φέρι μποτ να φορτώνουν κόσμο για να τους μεταφέρουν στην Αιδηψό».

Τέλος η κυρία Ανυφιώτη τόνισε πως πρέπει να ληφθούν πρωτοβουλίες που θα τονώσουν την κίνηση στη περιοχή, ιδίως με τη δημιουργία υποδομών.

Οδοιπορικό της
itn **Ελληνικός
Τουρισμός**
στην Βόρεια Εύβοια

ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΓ. ΑΝΝΑΣ **ΑΘΗΝΑ ΚΟΥΤΑΝΤΟΥ**
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟ **ΕΙΡΗΝΗ ΤΣΙΡΙΓΟΥ**

Αγωνία στην Αγ. Άννα για το 2022

Στην Αθήνα ο Γιώργος Καραχρήστος είχε συνάντηση με την πρόεδρο του Εμπορικού Συλλόγου Αγίας Άννας Αθηνά Κοντάτου και την αντιπρόεδρο Ειρήνη Τσιρίγου.

Η πρόεδρος και η αντιπρόεδρος επισήμαναν και αυτές πως δεν έχουν ακόμα ουσιαστικές κινήσεις να πραγματοποιούνται στην περιοχή, παρά τη σειρά εξαγγελιών που έχουν γίνει. Επισήμαναν το πρόβλημα μη ένταξης πολλών επιχειρήσεων στα μέτρα στήριξης και εξέφρασαν την αγωνία τους για την επόμενη σεζόν. Σημείωσαν πως πρέπει να γίνουν ουσιαστικές κινήσεις στήριξης με απτά και άμεσα αποτελέσματα, καθώς η περιοχή μετράει πολλές κατεστραμμένες επιχειρήσεις, αλλά και πολλές παράπλευρες συνέπειες από τη φωτιά.

ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΟΒΙΩΝ **ΓΙΩΡΓΟ ΜΑΡΟΥΔΗ**

«Δεν θέλουμε άλλα “θα”, θέλουμε έργα...»

Επόμενος σταθμός ήταν οι Ροβιές, όπου συνομιλήσαμε με τον πρόεδρο του Εμπορικού Συλλόγου κύριο Γιώργο Μαρούδη. Ο κύριος Μαρούδης το πρώτο πράγμα που μας είπε είναι ότι η φωτιά πέρα από την τεράστια φυσική καταστροφή «κατέκαψε» και τη σεζόν στο σύνολό της. Τόνισε ότι έχουν μπει σε αναστολή μόνο οι εργαζόμενοι ξενοδοχείων και καταλυμάτων, ενώ για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις της περιοχής δεν έχει γίνει ακόμα τίποτα. «Αποζημιώνουν μόνο τις επιχειρήσεις που έχουν καεί. Έπειτα από διαμαρτυρίες η κυβέρνηση δέχθηκε να καταβάλει αποζημιώσεις βάσει τζιρου 2019-2020», είπε ο κος Μαρούδης, σημειώνοντας πως από αυτό τον σχεδιασμό μένουν εκτός οι επιχειρήσεις που ξεκίνησαν να λειτουργούν στα τέλη του 2019, το 2020 και εντός του τρέχοντος έτους. «Το 2021 έχουν ανοίξει 17 επιχειρήσεις στις Ροβιές και έπαθαν ζημιά. Πώς θα αποζημιωθούν;», είπε χαρακτηριστικά ο πρόεδρος του τοπικού συλλόγου. «Έχουν βγει εξαγγελίες, αλλά φως δεν έχουμε δει. Έχει δοθεί παράταση στις επιταγές μέχρι το τέλος του χρόνου. Μετά πώς θα πληρώσουμε; Εμείς ζητάμε να υπάρξει παράταση μέχρι τα τέλη Ιουνίου του 2022 που θα έχει ξεκινήσει η νέα σεζόν και θα δουλεύουμε», επισήμανε.

Τόνισε πως πρόβλημα αποτελούν και πολλές προϋποθέσεις που υπάρχουν για την ένταξη στα προγράμματα στήριξης, που ουσιαστικά «κλείνουν» την πόρτα της χρηματοδότησης σε πολλές επιχειρήσεις.

Αναφερόμενος στις ημέρες της καταστροφής μας είπε πως στις 4 Αυγούστου εκκένωσαν το χωριό και έφυγαν με φέρι μποτ για Αιδηψό, όπου παρέμειναν για τρεις μέρες. Έμειναν σε ξενοδοχεία και καταλύματα, με έξοδα που ανέλαβε να καλύψει η Περιφέρεια, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις, όπως μας είπε, πληρώθηκαν από δωρεές.

Ο κύριος Μαρούδης υποστήριξε πως όσον αφορά την Βόρεια Εύβοια θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στις άμεσα πληγείσες περιοχές.

«Δεν θέλουμε άλλα θα. Πρέπει να γίνουν έργα στην περιοχή», υπογράμμισε και πρόσθεσε πως δεν περιμένουν μόνο από την Πολιτεία να κάνει κινήσεις. «Έχουμε αναλάβει δράση μόνοι μας στην περιοχή για να της δώσουμε νέα πνοή. Αν δεν τρέξουμε εμείς, δεν μπορούμε να περιμένουμε άλλους να μας σώσουν», τόνισε ο πρόεδρος, ο οποίος ωθείται και από τη νεαρή του ηλικία. Στο πλαίσιο αυτών των πρω-

τοβουλιών ο Σύλλογος στις Ροβιές με τη βοήθεια και του τοπικού βουλευτή Σίμου Κεδίκογλου, προσέλκυσε και διοργάνωσε στις αρχές Οκτωβρίου το φεστιβάλ δικυκλιστών που γίνεται κάθε χρόνο σε κάποια περιοχή της Ελλάδας. Η πρόταση να διοργανωθεί φέτος το φεστιβάλ στις Ροβιές βρήκε μεγάλη απήχηση και στους ίδιους τους δικυκλιστές που θέλησαν να στηρίξουν την περιοχή μετά την καταστροφή του καλοκαιριού. «Θέλουμε να αναπτύξουμε τον αλιευτικό τουρισμό στην περιοχή με στόχο να προσελκύσουμε και επισκέπτες από το εξωτερικό. Επίσης προσπαθούμε να αξιοποιήσουμε το εργοστάσιο χαρτοποιίας του 1908 που υπάρχει στο χωριό», ανέφερε ο κύριος Μαρούδης, ενώ και τώρα στα τέλη Νοεμβρίου μετά την επιτυχία του φεστιβάλ δικυκλιστών θα φιλοξενήσουν στις Ροβιές τις λέσχές 4X4.

Επίσης μας είπε πως οι Ροβιές έχουν «υιοθετηθεί» από τον Δήμο Τρικκαίων μετά την καταστροφή και σχεδιάζονται επενδύσεις στην παραλία.

Ο Γιώργος Μαρούδης σημείωσε πως η γαστρονομία δεν έχει αναπτυχθεί όσο θα έπρεπε στην περιοχή, το καμένο δάσος είναι πλήγμα για το τουριστικό προϊόν, ενώ τόνισε και αυτός πως η Βόρεια Εύβοια θα πρέπει να αποκτήσει μια πιο ξεκάθαρη «ταυτότητα».

ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΙΔΗΨΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΑΡΑΒΕΛΗ

«Η Αιδηψός «κάηκε» από τις συνέπειες της φωτιάς»

Στην Αιδηψό συναντήσαμε την πρόεδρο του Εμπορικού Συλλόγου Δέσποινα Μαραβέλη, η οποία περιέγραψε τα όσα έζησαν στην πόλη στις αρχές Αυγούστου. «Ερχόντουσαν οι πυρόπληκτοι πρώτα από τις Ροβιές, μετά από τη Λίμνη με φέρι μποτ. Ήταν σαν να ήμασταν σε πόλεμο. Άνθρωποι σε απόγνωση να καταφθάνουν στο λιμάνι μέσα σε μια αποπνικτική ατμόσφαιρα», είπε η κα Μαραβέλη.

Τόνισε το μεγάλο κύμα αλληλεγγύης που υπήρξε –και από το εξωτερικό– και τις δράσεις που οργανώθηκαν μέσα στην Αιδηψό για τη στήριξη των πυρόπληκτων.

Υπογράμμισε πως αν και η φωτιά δεν έφτασε στην Αιδηψό οι επιπτώσεις ήταν τεράστιες. «Η Αιδηψός «κάηκε» από τις συνέπειες της φωτιάς», είπε χαρακτηριστικά, σημειώνοντας πως η σεζόν σταμάτησε απότομα εκείνες τις ημέρες. Η κυρία Μαραβέλη υπογράμμισε πως μεγάλη ευθύνη γι' αυτό έπαιξαν τα μέσα ενημέρωσης και κυρίως τα τηλεοπτικά κανάλια. Οι εικόνες καταστροφής που έδειχναν συνέχεια και η καταστροφολογία των δημοσιογράφων προς τέρψιν της τηλεθέας οδήγησαν σε

μαζικές ακυρώσεις και έδιωξαν τους τουρίστες που ήταν στην περιοχή.

«Από τον Οκτώβριο μέχρι τον Απρίλιο είναι το πιο δύσκολο διάστημα για τις επιχειρήσεις της Αιδηψού. Έχουμε ζητήσει επιδότηση ενοικίου στα πρότυπα των μέ-

τρων που ελήφθησαν για την πανδημία. Έχουμε ζητήσει ένταξη στο κοινωνικό τιμολόγιο της ΔΕΗ που δεν έγινε δεκτό. Έχουμε ζητήσει να υπάρξει παράταση του προγράμματος ΓΕΦΥΡΑ», είπε και συμπλήρωσε πως το καθεστώς αναστολής εργα-

σίας έχει δοθεί μόνο σε ξενοδοχεία και καταλύματα, ενώ ανέφερε πως υπάρχουν υποσχέσεις για πρόγραμμα επιδότησης εργασίας στη σεζόν του 2022. Υποστήριξε πως ο Στ. Μπένος έχει όραμα για τη Βόρεια Εύβοια, αλλά πρέπει να γίνουν και άμεσες κινήσεις για την περιοχή. Ένα θετικό βήμα ήταν πως τα υδροθεραπευτήρια θα λειτουργήσουν όλο τον χρόνο.

«Για το 2022 θα πρέπει να υπάρξει καμπάνια για την Αιδηψό και την Βόρεια Εύβοια. Χάνονται τουριστικά πακέτα λόγω της καταστροφής που συντελέστηκε», τόνισε και πρόσθεσε πως πρέπει να αναπτυχθούν υποδομές στην περιοχή. «Στη Νότια Εύβοια υπάρχουν δύο νοσοκομεία και εδώ κανένα. Αν θέλουμε νοσοκομείο το κοντινότερο είναι στη Λαμία με το τελευταίο φέρι μποτ να αναχωρεί στις 18:00. Είμαστε άγονη γραμμή δίπλα στην Αθήνα», τόνισε με νόημα.

Τέλος ανέφερε πως τουριστικά η Αιδηψός έχει τεράστιες δυνατότητες, ιδίως στην ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και τουρισμού υγείας και ευεξίας και πως πρέπει να «χτίσει» το brand του ιδανικού οικογενειακού προορισμού.

ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ ΑΙΔΗΨΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ ΟΛΓΑ ΒΟΓΙΑΤΖΗ

«Ήταν πόλεμος, ήμασταν μόνοι μας»

Τελευταία συνάντηση στο οδοιπορικό, αλλά ιδιαίτερης σημασίας ήταν με την πρόεδρο του Συλλόγου Ενοικιαζόμενων Δωματίων Αιδηψού και πρόεδρο της Ομοσπονδίας Καταλυμάτων Εύβοιας Ολγα Βογιατζή.

«Άρχισαν να φτάνουν οι πυρόπληκτοι στην πόλη. Μέσα σε ώρες τα γραφεία του Συλλόγου μετατράπηκαν σε hot spot», ήταν τα πρώτα λόγια που μας είπε η κυρία Βογιατζή. «Ήταν πόλεμος και ήμασταν μόνοι μας. Ψάχναμε να δούμε που θα βρούμε δωμάτια να βολέψουμε τον κόσμο, όταν ξαφνικά μου είπαν ότι τα δικά μου δωμάτια είναι άδεια... Όλοι οι τουρίστες είχαν φύγει...», περιέγραψε.

«Οι άνθρωποι που κατέφθαναν από τις περιοχές που καίγονταν ήταν σε πανικό. Προσπαθούσαν να διαχειριστούν αυτό που τους συνέβαινε και εμείς μαζί. Είχαμε 300 οικογένειες στο λιμάνι και μας ανακοίνωσαν πως έρχονται άλλα 800 άτομα

με πλοίο και πρέπει να βρούμε κάπου να τους φιλοξενήσουμε. Σαν να μην έφθαναν αυτά οι άνθρωποι έβλεπαν στην τηλεόραση τα σπίτια τους, τις περιουσίες τους να καίγονται. Καταλαβαίνεται το κλίμα που επικρατούσε. Ήταν μια εξωπραγματική κατάσταση, δεν ήταν διαχειρίσιμο αυτό το πράγμα», μας είπε.

«Οι πελάτες που είχαμε έφυγαν. Η Αιδηψός άδειασε από τουρίστες μέσα σε ώρες, καθώς αντίκριζαν αυτές τις εικόνες, οι δε ακυρώσεις έπεσαν «βροχή». Η σεζόν τελείωσε εκείνη την ημέρα. Τον 15 Αύγουστο η Αιδηψός ήταν μια έρημη πόλη, παρόλο που η φωτιά δεν έφτασε εδώ».

Η κυρία Βογιατζή επισήμανε πως τον σημαντικότερο ρόλο τον έπαιξαν οι εθελοντές, τα νέα παιδιά που ρίχτηκαν οικειοθελώς στη μάχη για να σβήσουν τη φωτιά. «Ήταν παιδιά 17 με 35 ετών. Η νεολαία μας έβγαλε ασπροπρόσωπους. Η πυροσβεστική είχε εντολή μη κατάσβεσης. Γι' αυτό και

η φωτιά έκαψε 8 μέρες. Ο δήμαρχος πήγε στο Μαξίμου και τους κατηγόρησε ότι εγκατέλειψαν την Βόρεια Εύβοια».

Η πρόεδρος σημείωσε πως μέχρι στιγμής και παρά τις δεσμεύσεις δεν έχουν αποζημιωθεί για τις διαμονές των πυρόπληκτων και παραμένει άγνωστο το πότε και αν θα αποζημιωθούν. Σημείωσε τις μεγάλες προσπάθειες που καταβάλει ο υφυπουργός Χρ. Τριαντόπουλος για να βρεθούν λύσεις και πράγματι έχουν προχωρήσει κάποια πράγματα. Οι εργαζόμενοι στα καταλύματα έχουν μπει σε αναστολή μέχρι τον Απρίλιο, έχουν υπάρξει αποζημιώσεις στον πρωτογενή τομέα, ενώ θα αποζημιωθούν οι επιχειρήσεις με βάση τα έσοδα του 2019.

Για τα μελλούμενα η κυρία Βογιατζή μας είπε ότι ξεκινάει η διαδικασία για υδατοδρόμιο στην Αιδηψό, ενώ είναι θετικό πως θα λειτουργήσει το υδροθεραπευτήριο για όλη τη χρονιά.

Το σχέδιο για την 3η φάση ανασυγκρότησης και αναγέννησης της Βόρειας Εύβοιας παρουσιάστηκε σε σύσκεψη υπό τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη στο μέγαρο Μαξίμου.

Συγκεκριμένα κατά τη σύσκεψη παρουσιάστηκε από τον επικεφαλής της ειδικής Επιτροπής Σταύρο Μπένο το πλάνο για την εκπόνηση δεκατεσσάρων μελετών, οι οποίες αφορούν στη συνολική ανασυγκρότηση της περιοχής, δεν θα κοστίσουν στο ελληνικό Δημόσιο αλλά χρηματοδοτούνται από χορηγούς και θα είναι έτοιμες τον Σεπτέμβριο του 2022.

«Το σχέδιο το οποίο θα παρουσιάσουμε σήμερα συμπληρώνει όλες τις πρωτοβουλίες ανακούφισης οι οποίες ήδη δρομολογούνται. Και πιστεύω ότι μόνο κακόπιστοι επικριτές μας δεν θα αναγνώριζαν ότι το ελληνικό κράτος κινήθηκε με πολύ μεγάλη ταχύτητα, ως προς τις αποζημιώσεις μέσα από το πλαίσιο της κρατικής αρωγής» τόνισε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης κατά την εισαγωγική του τοποθέτηση στη σύσκεψη.

Ο πρωθυπουργός σημείωσε ακόμη ότι πρόκειται για ένα «πολύ συγκεκριμένο και συγκροτημένο σχέδιο ολικής ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας», το οποίο «θα αποτελέσει το μοντέλο για έναν νέο τρόπο να αντιλαμβανόμαστε την ολιστική ανάπτυξη, χρησιμοποιώντας τον θεσμό των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων, έτσι ώστε όλες οι πρωτοβουλίες τις οποίες αναλαμβάνουμε να αποτελούν μέρος ενός συγκεκριμένου σχεδίου το οποίο να μπορεί να αξιοποιεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της κάθε περιοχής, και πρώτα και πάνω από όλα να δίνει ελπίδα στους ανθρώπους οι οποίοι δοκιμάστηκαν στη Βόρεια Εύβοια ότι αξίζει να παραμένουν στον τόπο τους και ότι τα παιδιά τους θα έχουν ένα καλύτερο μέλλον από αυτούς».

Ο κ. Μητσοτάκης έκανε επίσης ειδική αναφορά στον ρόλο των χορηγών που χρηματοδοτούν τις μελέτες του σχεδίου και οι οποίοι ήταν παρόντες στην παρουσίαση, εκτιμώντας ότι «έχουμε συγκεντρώσει την «Εθνική Ελλάδα» εδώ. Την Εθνική Ελλάδα σε επίπεδο δωρητών, σε επίπεδο μελετητών. Και αυτό το οποίο θέλουμε να κάνουμε στη Βόρεια Εύβοια είναι και φιλόδοξο αλλά ταυτόχρονα και απολύτως εφικτό».

Ο κ. Μητσοτάκης στάθηκε ιδιαίτερα στην καλή συνεργασία που υπάρχει μεταξύ του υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ αρμόδιου για θέματα Κρατικής Αρωγής και

Έργα «φωτοδότες» για τη Βόρεια Εύβοια

Οι Κυρ. Μητσοτάκης και Στ. Μπένος παρουσίασαν στο Μαξίμου το σχέδιο για την 3η φάση ανασυγκρότησης και αναγέννησης της Βόρειας Εύβοιας. Ποια είναι τα έργα που περιλαμβάνει

Αποκατάστασης από Φυσικές Καταστροφές Χρήστου Τριαντόπουλου, του υπουργείου Περιβάλλοντος, της Περιφέρειας και των δήμων, η οποία όπως είπε έχει «έχει δρομολογήσει με ταχύτητα πρωτοφανή -τουλάχιστον για τα ελληνικά δεδομένα- τα βασικά αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα, έτσι ώστε να είμαστε σίγουροι ότι είμαστε όσο το δυνατόν προστατευμένοι από ενδεχόμενα πλημμυρικά φαινόμενα».

Ποιο είναι το πλάνο

Οι δεκατέσσερις μελέτες του πλάνου αφορούν στη συνολική ανασυγκρότηση της περιοχής, και δεν θα κοστίσουν στο ελληνικό Δημόσιο αφού χρηματοδοτούνται από χορηγούς. Οι μελέτες θα είναι έτοιμες τον Σεπτέμβριο του 2022.

Πρόκειται για τις εξής μελέτες:

1. «Εκπόνηση συνολικού Master Plan για την ανασυγκρότηση της Βόρειας Εύβοιας».

2. «Εκπόνηση μελέτης ολοκληρωμένου αναπτυξιακού στρατηγικού σχεδιασμού για το «Νέο Δάσος», με τίτλο «Master Plan για το Νέο Δάσος»».

3. «Εκπόνηση μελέτης για τη δημιουργία χώρου καινοτομίας στο πλαίσιο της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας».

4. «Εκπόνηση μελετών για το Ψηφιακό Κύμα και την Πράσινη Ζώνη στο πλαίσιο της ανασυγκρότησης της Βόρειας Εύβοιας».

5. «Εκπόνηση μελέτης ολοκληρωμένου αναπτυξιακού στρατηγικού σχεδιασμού για τον πολιτισμό».

6. «Στρατηγική μελέτη υποδομών της Εύβοιας».

7. «Μελέτη υλοποίησης της ανασυγκρότησης του αγροδιατροφικού τομέα της Β. Εύβοιας».

8. «Μελέτη για τα κοινωνικά δίκτυα της Βόρειας Ευβοίας».

9. «Μελέτη για το ανθρώπινο (πληθυ-

σμιακό/δημογραφικό) δυναμικό της Βόρειας Ευβοίας».

10. «Στρατηγικός Σχεδιασμός Marketing για την ανάδειξη της ευρύτερης περιοχής της Βόρειας Εύβοιας».

11. «Καταγραφή των επιτυχημένων διεθνών πρακτικών στον τομέα της ανάκαμψης τουριστικών προορισμών μετά από φυσικές καταστροφές (benchmarking report)».

12. «Εκπόνηση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Ιστιαίας-Αιδηψού».

13. «Εκπόνηση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Μαντουδίου -Λίμνης- Αγίας Άννας».

14. «Συνοδευτική μελέτη εξειδίκευσης του συνολικού Master Plan», ανάμεσα στο Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Τα έργα που θα προβλέπονται στις μελέτες, στο μεγαλύτερο μέρος τους, θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ.

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ-ΜΠΕ

Στ. Μπένος: Οραματικό σχέδιο για την όλη την Ελλάδα

«Ποτέ δεν ήμουν αντιμέτωπος με ένα τόσο οραματικό σχέδιο για την πατρίδα μας, το οποίο εκπληγάζει -και αυτή είναι η αξία του- μέσα από μία φυσική καταστροφή», τόνισε ο κ. Μπένος. Αναφερόμενος στα έργα «Φωτοδότες» που περιλαμβάνει η 3η φάση ανασυγκρότησης και αναγέννησης των πυρόπληκτων περιοχών.

«Ο,τι έχουμε ονειρευτεί ως παρέμβαση, ως δράση και κυρίως ως μεταρρύθμιση εγώ αυτό που θα σας δείξω μετά, μέσα από τους περίφημους «Φωτοδότες», που θα αρχίσουμε να τους βλέπουμε από την άνοιξη και μετά ->Φωτοδότες» τους λέω γιατί θα φωτίσουν επιχειρησιακά, κυρίως, πνευματικά την περιοχή, τους ανθρώπους, θα τους δώσουν εικόνες του μέλλοντος τους. Αυτοί, λοιπόν, οι «Φωτοδότες» θέλω να είναι το μεταρρυθμιστικό πεδίο της αναγέννησης, όχι μόνο της Βόρειας Εύβοιας αλλά και της πατρίδας».

Ο πρωθυπουργός παρεμβαίνοντας τόνισε ότι «πρόκειται ουσιαστικά για ένα εργαστήριο νέων δημόσιων πολιτικών που αφορούν την Περιφερειακή πολιτική και την παραγωγική ανασυγκρότηση. Αν καταφέρουμε -και θα τα καταφέρου-

με- να κάνουμε πράξη αυτό το σχέδιο καταλαβαίνετε ότι ανοίγονται τελείως καινούργιοι ορίζοντες για την μεταλλαμπάδευση του θεωρητικά σε ολόκληρη τη χώρα».

Κλείνοντας τη σύσκεψη ο κ. Μητσοτάκης σχολίασε την πρόταση του κ. Μπένου για ένα νέο ΚΕΠ: «Αν κάτι έμαθα Σταύρο από αυτήν την εμπειρία μου, και νομίζω ότι έχουμε δώσει πολύ πετυχημένα δείγματα γραφής στον τομέα της ψηφιακής διακυβέρνησης, είναι ότι ο σωστός σχεδιασμός, η σωστή κατανομή αρμοδιοτήτων, η συγκέντρωση στο ίδιο υπουργείο αρμοδιοτήτων που αφορούν την ψηφιακή διακυβέρνηση τις βάσεις δεδομένων και τις διαδικασίες αποτέλεσε, τελικά, το κλειδί για να μπορέσουμε πολύ γρήγορα να ξεδιπλώσουμε ένα πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού το οποίο ωφελεί όλους τους πολίτες, τουλάχιστον εκείνες τις υπηρεσίες που μπορούν να ρυθμίζονται μέσα από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή».

Ο πρωθυπουργός πρόσθεσε ότι «υπάρχει και άλλη άποψη εκεί που απαιτείται φυσική επαφή πράγμα πολύ πιο σημαντικό ακόμα στην περιφέρεια, γι' αυτό θα παρακολουθώ με πολύ μεγάλο ενδι-

αφέρον αυτό το project των νέων ΚΕΠ. Εξάλλου η ομάδα του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και του υπουργείου Εσωτερικών είναι όλοι παλιοί μου γνωστοί και έχω προσωπική άποψη για το πώς μπορούμε να ενισχύσουμε αυτό το θεσμό».

Κλείνοντας ο κ. Μητσοτάκης είπε ότι η πρώτη διαβούλευση θα γίνει στην Ιστοαία 10 με 12 Δεκεμβρίου, και τόνισε ότι θα συμμετάσχει και ο ίδιος. «Θα φροντίσω και εγώ να είμαι εκεί. Διότι νομίζω

ότι οι κάτοικοι γνωρίζουν καλά ότι το ενδιαφέρον μας δεν περιορίζεται μόνο σε επισκέψεις επικοινωνιακού χαρακτήρα. Και οι ώρες, οι μέρες δουλειάς που έχουν μπει για να μπορέσουμε να είμαστε στο σημείο αυτό από μέρους μου, νομίζω αποτυπώνονται στα τελικά αποτελέσματα. Και επειδή όλοι από αυτό κρινόμαστε, πιστεύω, ότι και εδώ αυτό το μεγάλο στοίχημα θα το κερδίσουμε» τόνισε ο Κυριάκος Μητσοτάκης.

ΠΗΓΗ: ΑΠΕ-ΜΠΕ

ΜΙΛΤΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ

Πομπώδεις εξαγγελίες, ελάχιστη ουσία

Η εικόνα στη βόρεια Εύβοια τρεις μήνες μετά τις βιβλικές καταστροφές που προκάλεσαν οι φωτιές δυστυχώς μόνο ελπιδοφόρα δεν είναι. Το μόνο που έχει κάνει η κυβέρνηση τις πρώτες εκατό ημέρες είναι να παρουσιάσει μεγάλοπνοα σχέδια ανασυγκρότησης σε βάθος δεκαετίας, τη στιγμή που επείγει η επιβίωση σήμερα. Στα πραγματικά σημαντικά, τις υποδομές και τα άμεσα μέτρα στήριξης των κατοίκων και της τοπικής οικονομίας πρακτικά έχουν γίνει ελάχιστα πράγματα. Δεν έχει ξεκινήσει ακόμα ούτε ένα αντιπλημμυρικό έργο, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των πληγέντων έχει μείνει με μηδενικό εισόδημα, χωρίς στήριξη από την πολιτεία.

Σε αυτή την κατάσταση, η βιωσιμότητα όχι μόνο των τουριστικών αλλά του συνόλου των επιχειρήσεων της βόρειας Εύβοιας κρέμεται από μία κλωστή. Το μέγεθος της καταστροφής του καλοκαιριού είναι τόσο μεγάλο που όλοι ανεξαιρέτως οι επιχειρηματίες της περιοχής είναι στην πραγματικότητα πληγέντες, ανεξάρτητα

από το εάν οι επιχειρήσεις τους υπέστησαν ή όχι φυσικές ζημιές από την πυρκαγιά. Οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν λάβει την παραμικρή οικονομική βοήθεια από την κυβέρνηση και καλούνται με μηδενικά εισοδήματα να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και να βιοποριστούν. Ακόμα και οι πυρόπληκτες επιχειρήσεις δεν έχουν εισπράξει ακόμα καμιά αποζημίωση από την εκτιμηθείσα ζημιά.

Όλα τα αιτήματα του επιχειρηματικού κόσμου της βόρειας Εύβοιας προς την κυβέρνηση έχουν πέσει στο κενό.

Ζήτησαν επέκταση της αναστολής εργασίας για όλες και όχι μόνο τις τουριστικές επιχειρήσεις μέχρι τον Απρίλιο του 2022, πήραν διαβεβαιώσεις πως θα γίνει, δεν έγινε. Αιτήθηκαν πρόβλεψη για απαλλαγή φορολογικών υποχρεώσεων και ασφαλιστικών εισφορών για λίγο καιρό, για επιδότηση ενοικίων, για μείωση του ΦΠΑ, για άτοκα δάνεια με προνομιακούς όρους, δεν υλοποιήθηκε έστω κάτι από αυτά.

Ακόμα και η νομοθέτηση της εξαγγελί-

ας-δέσμευσης του κ. Μητσοτάκη για απαλλαγή της αποπληρωμής της επιστρεπτέας προκαταβολής όλων των επιχειρήσεων της Βόρειας Εύβοιας έχει παραπεμφθεί στις καλές νδες.

Πέρα ωστόσο από τα ζητήματα ρευστότητας, χαρακτηριστική της κυβερνητικής απραξίας είναι η αντιμετώπιση ενός διαχρονικού προβλήματος που αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη ολόκληρης της Εύβοιας. Αυτό δεν είναι άλλο από το ζήτημα του απαρχαιωμένου και επικίνδυνου οδικού δικτύου. Δεν είναι δυνατόν ο ίδιος ο Πρωθυπουργός να έχει δεσμευτεί, όχι μία αλλά δύο φορές μετά από καταστροφές, την υλοποίηση της Παράκαμψης Χαλκίδας και το έργο σήμερα όχι μόνο να μην εξασφαλίσει έγκριση και χρηματοδότηση, αλλά να πρέπει να ξανασχεδιαστεί και μάλιστα σε μικρότερης κλίμακας παρέμβαση. Χωρίς σοβαρή και αξιόπιστη προσβασιμότητα, χωρίς τον εκσυγχρονισμό του οδικού δικτύου της Εύβοιας, οποιαδήποτε συζήτηση για την ανάπτυξη της περιοχής είναι κενή περιεχομένου.

Τουρισμός και εστίαση στη «δίνη» της ενεργειακής κρίσης

Η εκτόξευση των τιμών της ενέργειας έχει σε δεινή θέση επιχειρήσεις και νοικοκυριά, μεταξύ αυτών και του επισιτιστικού – τουριστικού κλάδου που καλείται τώρα να αντιμετωπίσει εκτός από τις συνέπειες της πανδημίας και τα τιμολόγια του ρεύματος που έχουν πάρει «φωτιά»

Γράφει ο **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ**

Το θέμα των ημερών που «καίει», πέραν αυτού της πανδημίας, είναι σαφώς το θέμα της ενεργειακής ακρίβειας.

Σε προηγούμενο φύλλο της *itn* Ελληνικός Τουρισμός και συγκεκριμένα στο φύλλο 11 είχαμε φιλοξενήσει αφιέρωμα για την ενέργεια και τις κινήσεις που μπορεί να κάνει μια επιχείρηση του τουρισμού για να μειώσει το ενεργειακό της κόστος και να αποκτήσει «πράσινη» βιώσιμη λειτουργία.

Το ζήτημα είναι όμως πως οι κινήσεις αυτές απαιτούν διόλου ευκαταφρόνητα ποσά επενδύσεων και με δεδομένο πως η μεγάλη πλειονότητα των τουριστικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες ακόμη αντιμετωπίζουν μια δύσκολη περίοδο, δεν είναι καθόλου εύκολο να γίνουν πράξη τα όσα συστήνονται.

Ειδικοί που έχουν τοποθετηθεί το τελευταίο διάστημα για το θέμα της ενεργειακής κρίσης σημειώνουν ότι πρώτον είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο που δεν αφορά μόνο την Ελλάδα και δεύτερον δυστυχώς δεν είναι παροδικό. Η αστικοποίηση διεθνώς εντείνεται και όλο και περισσότερες περιοχές του πλανήτη καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες ενέργειας.

Την ίδια ώρα όμως που όλοι συζητούν για τη βιωσιμότητα, για την ανάγκη στροφής σε περιβαλλοντικά φιλικές ενεργειακές λύσεις, φαίνεται από τις αναλύσεις που βλέπουν το «φως» της δημοσιότητας πως οι ίδιες αυτές λύσεις αποτελούν και μέρος του προβλήματος και έχουν συμβάλει σημαντικά στη δημιουργία της ενεργειακής κρίσης.

Αναλυτής του *Forbes* σημείωνε πρόσφατα πως η «δαιμονοποίηση» των ορυκτών καυσίμων και της πυρηνικής ενέρ-

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΕΝΕΡΓΕΙΑ
& ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**

γιας για τις χώρες που την χρησιμοποιούν για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, έχει οδηγήσει στον «εξορισμό» τους από τα χαρτοφυλάκια θεσμικών επενδυτών και κυβερνήσεων.

Στα ύψη φυσικό αέριο και ρεύμα

Ειδικά στην Ευρώπη με τις τιμές του αερίου και του ηλεκτρικού ρεύματος να έχουν ανέβει στα ύψη, έχουν πυκνώσει το τελευταίο διάστημα οι επικριτικές φωνές για τους χειρισμούς της ΕΕ απέναντι στο θέμα. Πράγματι φαίνεται πως προωθείται μια ταχεία απολιγνιτοποίηση της Ευρώπης με ένα σχεδιασμό που δεν εκτίμησε και δεν προέβλεψε επαρκώς το στάδιο της μετάβασης.

Κρίνοντας και από την Ελλάδα, το καλοκαίρι που μας πέρασε την περίοδο του καύσωνα η χώρα υποχρεώθηκε να εισάγει ρεύμα από όπου μπορούσε κυριολεκτικά, ενώ μπήκαν ξανά σε λειτουργία δομές λιγνίτη για να μπορέσουν να καλυφθούν οι ανάγκες. Την ίδια ώρα οι πολυδιαφημισμένες ΑΠΕ μπόρεσαν να καλύψουν μόλις ένα ποσοστό που κυμάνθηκε μεταξύ του 5% και 20% της κατανάλωσης. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει πως πρέπει να εγκαταλειφθεί η προσπάθεια για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, δείχνει όμως πως θα έπρεπε να έχει προβλεφθεί ένα μεταβατικό καύσιμο που θα αντικαταστήσει τον λιγνίτη σε βάθος ενδεχομένων 50ετίας, ωστόσο να αναπτυχθούν ΑΠΕ σε

βαθμό που να μπορούν να καλύψουν το σύνολο των ενεργειακών αναγκών. Σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις το φυσικό αέριο θα μπορούσε να παίξει ένα τέτοιο ρόλο, ωστόσο δεν μπορεί να μην επισημανθεί πως και η τιμή του φυσικού αερίου πήρε την «ανεμίδα» το τελευταίο διάστημα, προκαλώντας απόγνωση στους συνδεδεμένους χρήστες.

Το μεσοδιάστημα αυτό της μετάβασης φαίνεται πως δεν έχει εκτιμηθεί επαρκώς και το αποτέλεσμα ήταν η Ευρώπη να πέσει «θύμα» των ίδιων των σχεδιασμών της, με τους οποίους ζητεί να προχωρήσει πλήρως η απολιγνιτοποίηση μέχρι το τέλος της δεκαετίας.

Παραμένοντας στη χώρα μας, πέρα από

το θέμα της παραγωγής ενέργειας, υπάρχει και το τεράστιο θέμα της κατανάλωσης, όσον αφορά την παλαιότητα των κτιρίων. Σε συνέντευξη που παραχώρησε η καθηγήτρια και κοσμήτορας της Σχολής Χημικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος του Πολυτεχνείου Κρήτης κυρία Διονυσία Κολοκοτσά στο Act for Earth του CNN Greece, σημείωνε πως το 55% των κτιρίων στην Ελλάδα είναι απαρχαιωμένο και εξαιρετικά ενεργοβόρο.

Χιλιάδες οικογένειες που διαμένουν σε παλιά σπίτια και μικρές επιχειρήσεις -που δεδομένων των συνθηκών αδυνατούν να εκσυγχρονίσουν τα κτίρια τους- είναι καταδικασμένες να δαπανούν σήμερα τεράστια ποσά για να καλύψουν τις ενεργειακές τους ανάγκες, εξανεμίζοντας τα όποια εισοδήματα έχουν.

Σε αυτή την δυσάρεστη κατάσταση προ-
στίθενται και οι πληθωριστικές πιέσεις
που ασκούνται από το φαινόμενο. Οι συ-
νεχείς ανατιμήσεις και η ακρίβεια που
είχαν επίσης την τιμητική τους την προ-
ηγούμενη περίοδο και αποτέλεσαν και
αντικείμενο έντονης πολιτικής αντιπα-
ράθεσης, κρύβουν πίσω τους ακριβώς το
πρόβλημα της ενεργειακής κρίσης.

Σαν να μην έφθαναν όλα αυτά το 4ο κύμα της πανδημίας ήρθε για να μας «ξεκαθαρίσει» πως δεν έχουμε ξεμπερδέψει καθόλου με το πρόβλημα και ουδείς είναι βέβαιος για το τι μέλλει γενέσθαι, παρά τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις ότι δεν θα επιβληθεί νέο lockdown. Το ζήτημα είναι κρίσιμο, καθώς αν τυχόν επιβληθούν μέτρα, όπως απαγόρευση μετακινήσεων εκτός νομού, θα είναι η χαριστική βολή για τους χειμερινούς προορισμούς.

Στο θέμα της ενεργειακής κρίσης η κυβέρνηση έχει λειτουργήσει μέχρι στιγμής μάλλον «πυροσβεστικά» επιδοτώντας τους λογαριασμούς ρεύματος των νοικοκυριών, όμως είναι τεράστιες οι ανάγκες και των επιχειρήσεων για την επιβίωσή τους.

Επικεντρώνοντας στα τουρισμού,

Χιλιάδες οικογένειες
που διαμένουν σε παλιά
σπίτια και μικρές
επιχειρήσεις
-που δεδομένων των
συνθηκών αδυνατούν
να εκσυγχρονίσουν
τα κτίρια τους- είναι
καταδικασμένες
να δαπανούν σήμερα
τεράστια ποσά για
να καλύψουν τις ενεργειακές τους ανάγκες,
εξανεμίζοντας τα όποια
εισοδήματα έχουν

η χειμερινή περίοδος είναι μπροστά μας και ξενοδοχεία και καταλύματα του Ορεινού Όγκου, που είναι ως επί το πλείστον, μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις θα επιχειρήσουν να προσελκύσουν φέτος επισκέπτες και εκτός από το να καλύψουν όσο μπορούν τις απώλειες δύο ετών, τώρα βρίσκονται αντιμέτωπες και τα τιμολόγια ρεύματος και καυσίμων που έχουν εκτιναχθεί στα ύψη.

Όλα τα παραπάνω μας οδηγούν στο δυσάρεστο συμπέρασμα πως και τούτος ο χειμώνας δεν θα είναι καθόλου εύκολος και οπωσδήποτε θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια για τους χειμερινούς προορισμούς. Εδώ και πολύ καιρό στην itn Ελληνικός Τουρισμός, φορείς έχουν επιση-

μάνει την ανάγκη να υπάρξει πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού, ειδικά για τον Ορεινό Όγκο, προκειμένου να στηριχθούν ξενοδοχεία και καταλύματα που έχουν υποστεί δυσανάλογο πλήγμα από την πανδημία τα τελευταία δύο χρόνια, αλλά και να ληφθούν μέτρα στήριξης για τις τουριστικές επιχειρήσεις των τόπων παραδείσης.

Παράλληλα θα πρέπει να δοθεί έμφαση στους σχεδιασμούς της «Πράσινης Μετάβασης» μέσω του προγράμματος «Ελλάδα 2.0» που έχει παρουσιάσει η κυβέρνηση και να διατεθούν τάχιστα πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης προς τις επιχειρήσεις για τις ανάλογες επενδύσεις ενεργειακού εκσυγχρονισμού με «πράσινο» αποτύπωμα.

Ενεργειακή κρίση και πανδημία δημιουργούν σήμερα ένα επικίνδυνο «κοκτέιλ» και η ανησυχία είναι διάχυτη στην αγορά, η οποία παράλληλα κρατάει στάση αναμονής, ευελπιστώντας σε κινήσεις από την πλευρά της Πολιτείας που θα λειτουργήσουν σαν αντίβαρο στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί.

Να σημειωθεί τέλος πως για την ενεργειακή ακρίβεια έχει συσταθεί «συμμαχία» από φορείς του τουρισμού και της εστίασης, με στόχο την ανάδειξη του θέματος. Βασικό αίτημα η μείωση σε βάθος χρόνου των φόρων, ώστε να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα του κλάδου με την επανάκαμψη μιας κάποιας μορφής κανονικότητας.

Γράφει η **ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΤΟΥΜΠΟΥ**

Οι ανεμογεννήτριες στο Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομερανία εκλαμβάνονται ως ενοχλητικές, από το 8% των Γερμανών τουριστών. Αυτό αποκαλύπτει μελέτη του 2014 σε παραθεριστές του Γερμανικού Ινστιτούτου Έρευνας Τουρισμού (DITF). Ωστόσο, σύμφωνα με έρευνα της Reiseanalyse (RA) το 2017 «όποιος είναι ανοιχτός σε επιχειρήματα σχετικά με την προστασία του κλίματος είναι λιγότερο πιθανό να ενοχληθεί από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στον προορισμό των διακοπών του από άλλους».

Η Γερμανία εξακολουθεί να είναι ο πιο δημοφιλής ταξιδιωτικός προορισμός για τους Γερμανούς. Η τάση ξεκίνησε πριν από την πανδημία, αν και το 2018 σημειώθηκαν περισσότερα ταξίδια στο εξωτερικό από ποτέ, σύμφωνα με ανάλυση από την Ένωση Έρευνας Ταξιδιών και Τουρισμού (TTRA).

Σε Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομερανία, οι ανεμογεννήτριες εκλαμβάνονται ως ενοχλητικές για το 8% των παραθεριστών στη χώρα. Περισσότερο από τις άλλες ομοσπονδιακές πολιτείες ή το εξωτερικό.

«Μια περαιτέρω επέκταση της αιολικής

Ανεμογεννήτριες και προορισμοί

Έρευνες στη Γερμανία προσφέρουν χρήσιμα συμπεράσματα για τις επιπτώσεις που έχουν τα αιολικά πάρκα στους τουριστικούς προορισμούς και κατά πόσο λειτουργούν με αρνητικό τρόπο στο τοπίο. Επισκέπτες και κάτοικοι παίζουν τον δικό τους σημαντικό ρόλο σε αυτό το θέμα

ενέργειας θα αλλάξει την εικόνα πιθανώς προς το αρνητικό», υπογραμμίζει ο καθηγητής Dirk Schmücker και αναπληρωτής διευθυντής του DITF.

Ένας προορισμός δεν είναι απλώς ένας ταξιδιωτικός προορισμός, αλλά αντιπροσωπεύει ένα τουριστικό προϊόν. Συνδυάζει «προμηθευτή, πελάτη, προϊόντα και υπηρεσίες, συγκεκριμένες κοινωνικές, πολιτιστικές, οικονομικές και οικολογικές συνθήκες».

Παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις για κράτηση -και κατ' επέκταση την τουριστική αγορά- είναι μεταξύ άλλων η εικόνα των προορισμών και οι περιβαλλοντικές συνθήκες τους. Η ζήτηση εξαρτάται και από εξωτερικούς παράγοντες όπως τις περιβαλλοντικές πτυχές.

Περισσότερες ανεμογεννήτριες σημαίνει περισσότεροι δυσαρεστημένοι παραθεριστές; Δεν είναι τόσο απλό, λένε οι ερευνητές. Το πώς αντιλαμβάνονται οι

παραθεριστές την αιολική ενέργεια εξαρτάται από πολλούς άλλους παράγοντες.

«Γνωρίζουμε από συγκρίσιμες μελέτες ότι αυτό εξαρτάται πραγματικά από το πώς νιώθουν οι ντόπιοι για το θέμα», εξηγεί ο Dirk Schmücker.

Εάν οι κάτοικοι στον προορισμό των διακοπών μιλούν άσχημα για κατασκευασμένες ή προγραμματισμένες εγκαταστάσεις, αυτό επηρεάζει τους επισκέπτες. Ταυτόχρονα, δεν πρέπει να υπερεκτιμά-

Το πώς βλέπουν
οι κάτοικοι τις ανεμο-
γεννήτριες επιδρά
καταλυτικά για το πώς
θα αντιμετωπίσουν
το τοπίο οι επισκέπτες.
Αν είναι αρνητικοί
θα το μεταδώσουν
και στους τουρίστες

ται ο ρόλος που παίζει μια τέτοια αναταραχή στην απόφαση να κάνετε διακοπές. Γιατί μόνο ένα μικρό μέρος αυτών που βρίσκουν ενοχλητικές τις ανεμογεννήτριες δεν θέλουν πλέον να έρχονται στην περιοχή. Η μεγάλη πλειοψηφία μάλιστα δήλωσε ότι δεν πρόσεξε καν τις εγκαταστάσεις».

Δραστηριότητες αναψυχής

Η αναστάτωση στο τοπίο είναι ένας λόγος για το 2% των Γερμανών παραθεριστών να μην επιστρέψουν στο σημείο των διακοπών. Οι ανεμογεννήτριες παίζουν εξίσου σημαντικό ρόλο όπως τα ηλιακά συστήματα, τα πολυώροφα κτίρια ή οι αυτοκινητόδρομοι.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, αναφέρονται αρκετοί από αυτούς τους λόγους που οδηγούν στην απόφαση. «Και αν γκρεμίσετε όλους τους ουρανοξύστες, τους αυτοκινητόδρομους και τα αιολικά πάρκα, αυτό δεν αποτελεί εγγύηση ότι οι επισκέπτες θα επιστρέψουν στον προορισμό», λέει ο Dirk Schmücker.

Η ιδέα που έχουμε για τη φύση και ένα άθικτο τοπίο διαμορφώνεται κυρίως από τη διαφήμιση των τουριστικών πρακτόρων, το μάρκετινγκ προορισμών και τα ταξιδιωτικά περιοδικά.

Κατασκευές όπως αυτοκινητόδρομοι, εργοστάσια, σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής ή ανεμογεννήτριες δεν περιλαμβάνονται. «Περιθωριοποιεί οτιδήποτε δεν ταιριάζει στην παραδεισένια εικόνα ενός προορισμού», εξηγούν σε άλλη μελέτη οι ερευνητές Τουρισμού Erik Aschebrand και Christina Grebe.

«Οι τουρίστες απλά συνηθίζουν να μην εκπληρώνονται μόνο στερεότυπες προσδοκίες για το τοπίο σε ένα ταξίδι. Επομένως, κατανοούν τις ανεμογεννήτριες - όπως δρόμους ή άλλες τεχνικές υποδομές - ως κανονικά στοιχεία του καθημερινού κόσμου του ταξιδιωτικού προορισμού».

Άλλοι παράγοντες παίζουν μεγαλύτερο ρόλο στον προορισμό

«Για παράδειγμα, η φιλικότητα, οι τιμές και η ποικιλία των προσφορών στον προορισμό είναι πολύ πιο σημαντικά για τους παραθεριστές», επισημαίνει ο Dirk Schmücker.

«Η υπόθεση ότι οι ανεμογεννήτριες έχουν αρνητικό αντίκτυπο στον τουρισμό εξαρχής δεν είναι βάσιμη από την άποψη της τουριστικής επιστήμης», υποστηρίζει ο καθηγητής Heinz-Dieter Quack από το Ινστιτούτο Τουρισμού και Περιφερειακής Έρευνας στο Πανεπιστήμιο Ostfalia στο Salzgitter.

Ο Heinz-Dieter Quack έχει αξιολογήσει μελέτες για την επίδραση των συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον τουρισμό τα τελευταία δέκα χρόνια σε μια συστηματική σύγκριση. Όπως τόνισε «δεν υπάρχει πρακτικά ούτε μία εμπειρική απόδειξη ότι κάποιος δεν έρχεται ή φεύγει πρόωρα μόνο και μόνο επειδή υπάρχουν ανεμογεννήτριες στον προορισμό των διακοπών».

Οι επιπτώσεις των ανεμογεννητριών στον τουρισμό εξαρτώνται από την εκάστοτε χωρική αναφορά, τις χωρικές συνθήκες και τον τρόπο που ενσωματώνονται στο τοπίο».

Ως εκ τούτου, συμβουλεύει ότι οι τουριστικές περιοχές με υψηλό δείκτη ελκυστικότητας -με ιδιαίτερα τοπία και μονοπάτια πεζοπορίας- θα πρέπει να πραγματοποιούν τις δικές τους έρευνες και αναλύσεις έρευνας αγοράς. Εκτός

Υπάρχουν και
target groups
τουριστών, που δεν
θέλουν καθόλου να
βλέπουν βιομηχανικά
αιολικά πάρκα μέσα
σε ένα φυσικό τοπίο

από την περιοχή, το ερώτημα εξαρτάται και από το ποιους τίθεται.

«Το πόσο έντονα βιώνουν οι άνθρωποι τη φύση και το πόσο ευαίσθητοι είναι να παρεμβαίνουν στο τοπίο διαφέρει μεταξύ των ομάδων στόχων τουριστών», επισημαίνει. Όπως εξηγεί με παράδειγμα, οι πεζοπόροι διαφέρουν από τους παραθεριστές ευεξίας.

«Η αξιολόγηση μας για τη μελέτη δείχνει ότι οι άνθρωποι - ειδικά όταν πρόκειται για δραστηριότητες όπως η πεζοπορία ή η ποδηλασία βουνού - αποδίδουν μεγάλη σημασία σε μια ανεμπόδιστη θέα. Αν ο ορίζοντας είναι φραγμένος ολόγυρα με ανεμογεννήτριες, υπάρχει θέμα».

Για το Γερμανικό Ινστιτούτο Πεζοπορίας (Deutsche Wandersiegel), οι ανεμογεννήτριες δεν αποτελούν κριτήριο αποκλεισμού για την πιστοποίηση πεζοπορικών μονοπατιών ως ιδιαίτερα όμορφες και κοντά στη φύση.

Στο Μόρστοφ, για παράδειγμα, ένα τέτοιο μονοπάτι πεζοπορίας οδηγεί πέρα από τις ανεμογεννήτριες κατά μήκος της γέφυρας Geierlay. Και εγγυάται στον πεζοπόρο ένα ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο εμπειρίας.

Υπάρχουν 600 από αυτά σε όλη τη Γερμανία. Το Ινστιτούτο τα επανεξετάζει κάθε τρία χρόνια σε έρευνες πεζοπόρων με βάση την εγγύτητα με τη φύση, την ομορφιά και τις αλλαγές στο τοπίο. Οι ανεμογεννήτριες έχουν πρόσφατα συμπεριληφθεί στον υποκείμενο κατάλογο κριτηρίων ως τυπικό χαρακτηριστικό του τοπίου διαμόρφωσης.

Ο καθηγητής Bente Grimm επικεφαλής Έρευνας Τουριστικής Κινητικότητας στο NIT συνιστά στους τοπικούς διαχειριστές τουρισμού να διαφημίζουν τη δέσμευση τους για αειφορία και προστασία του κλίματος με στοχευμένο τρόπο.

Είτε πρόκειται για έργα ενεργειακής μετάβασης, είτε για φιλική προς το κλίμα χρήση ενέργειας από τους ίδιους τους οικοδοεσπότες, ως «διαφορετικά εξίσου ελκυστικές τουριστικές προ-σφορές».

ΕΡΕΥΝΑ ΙΤΕΠ

Δυνατό «rebound» η φετινή σεζόν, ενόψει ενός δύσκολου χειμώνα

Τα ευρήματα δείχνουν ότι η ανάκαμψη του τουρισμού δεν ήταν οριζόντια και η διάρκεια της σεζόν ήταν βραχύβια. Σε Κρήτη και Νότιο Αιγαίο καταγράφηκαν οι υψηλότερες επιδόσεις. Το ΞΕΕ επισημαίνει τις προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας και τους δύο στρατηγικούς άξονες που πρέπει να δοθεί το βάρος για το 2022

Το Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων για λογαριασμό του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΞΕΕ) διενήργησε έρευνα με τίτλο «Εβδομαδιαία Εξέλιξη Τιμής και Πληρότητας Περιόδου Ιουνίου-Οκτωβρίου 2021» στην οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για την ανάκαμψη του τουρισμού στον ξενοδοχειακό κλάδο.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, η ανάκαμψη του τουρισμού δεν ήταν οριζόντια και η διάρκεια της φετινής τουριστικής σεζόν στην Ελλάδα ήταν βραχύβια. Όπως άλλωστε διαπιστώνει ακόμη και η European Travel Commission (ETC) στη χθεσινή έκθεση της, η ουσιαστική ανάκαμψη της αγοράς δεν θα επιτευχθεί πριν το 2024.

Ειδικότερα στην μελέτη του Ινστιτούτου καταγράφη ότι η μέση πληρότητα στα ανοιχτά ξενοδοχεία εποχικής λειτουργίας

έφτασε στο peak σε ποσοστό 83,7% την εβδομάδα από τις 9 έως 15 Αυγούστου, με τις συνεχούς λειτουργίας μονάδες το ίδιο διάστημα να σημειώνουν πληρότητα 70,8%.

Παράλληλα η μέση πληρότητα των ξενοδοχείων (με αναγωγή στο σύνολο του ξενοδοχειακού δυναμικού δηλαδή λαμβάνοντας υπόψη και τα κλειστά ξενοδοχεία) άγγιξε τον Αύγουστο το 74,8% όταν την αντίστοιχη περίοδο του 2020 η πληρότητα στα ξενοδοχεία της χώρας διαμορφώθηκε στο 29,8%, αποτέλεσμα που δικαιώνει την απόφαση της πολιτείας για άνοιγμα του τουρισμού στα μέσα του περασμένου Μαΐου.

Ειδικότερα για τον μήνα Σεπτέμβριο η πληρότητα διαμορφώθηκε μεσοσταθμικά στο 58,4%. Σημειώνεται ότι η πληρότητα του Σεπτεμβρίου ξεκίνησε από σχετικά υψηλά επίπεδα, για να κατέλθει τελικά στο 58%, λόγω του σταδιακού κλεισίματος

• • • • •
**Τα 4 και 5 αστέρων
ξενοδοχεία παρουσία-
σαν τις υψηλότερες
πληρότητες καθ' όλη
σχεδόν τη διάρκεια της
τουριστικής σεζόν**
• • • • •

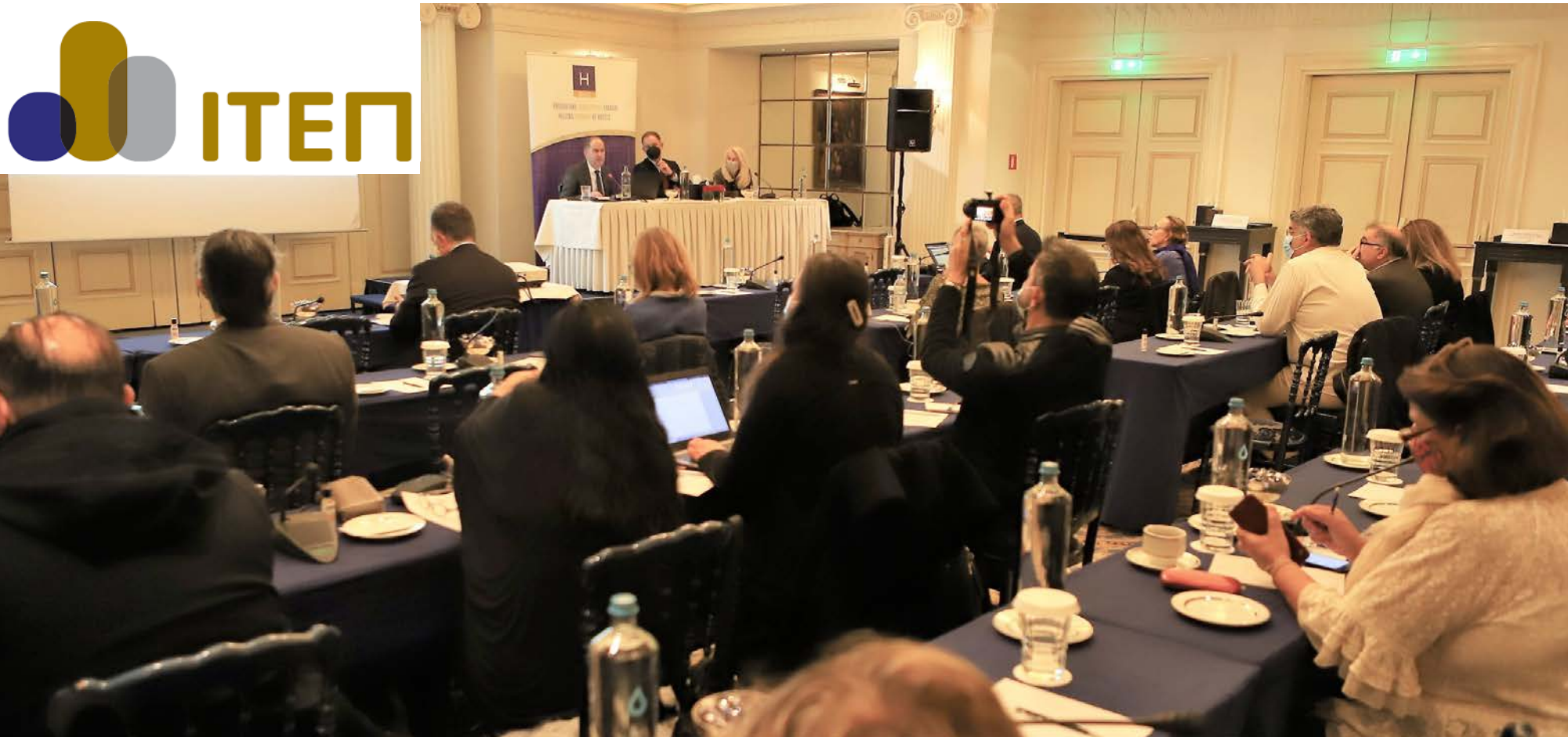
των ξενοδοχείων της περιφέρειας, αλλά και της χαμηλής πληρότητας των μονάδων της Αττικής οι οποίες είναι ακόμη πολύ μακριά από τις κανονικές επιδόσεις τους, τους μήνες Σεπτέμβριο-Οκτώβριο καθώς οι αγορές επιχειρηματικών ταξιδιών, συ-

νεδρίων και εκθέσεων δεν έχουν ανακάμψει ακόμη. Μεσοσταθμικά επίσης τον Οκτώβριο σε Κρήτη και Νησιά Νοτίου Αιγαίου η πληρότητα ανήλθε στο 58,9% και 55,7% αντίστοιχα, ποσοστό που καταδεικνύει ότι στις περιοχές αυτές καταγράφηκε μετατόπιση της τουριστικής περιόδου, δεδομένου ότι η σεζόν ξεκίνησε ουσιαστικά στις αρχές Ιουλίου.

Με βάση τα στοιχεία της έρευνας, τα 4 και 5 αστέρων ξενοδοχεία παρουσίασαν τις υψηλότερες πληρότητες καθ' όλη σχεδόν τη διάρκεια της τουριστικής σεζόν. Επισημαίνεται βέβαια ότι το 76% των ελληνικών ξενοδοχείων ανήκει στις κατηγορίες 3, 2 και 1 αστεριών.

Ταυτόχρονα διαπιστώθηκε ότι οι υψηλότερες επιδόσεις καταγράφηκαν στις περιφέρειες Κρήτης και Νοτίου Αιγαίου.

Σχολιάζοντας τα ευρήματα της έρευνας ο πρόεδρος του Ξενοδοχειακού Επιμελη-

τηρίου της Ελλάδος, κ. Αλέξανδρος Βασιλικός ανέφερε τα εξής:

«Πήραμε ένα «rebound» καλύτερο του αναμενόμενου. Κι αυτό δεν αφορά μόνον τον Αύγουστο. Η αξία αυτού του «rebound» φαίνεται ήδη στα τουριστικά έσοδα και θα φανεί έτι περαιτέρω στα δημόσια έσοδα του κράτους και στις τσέπες των πολιτών, ενόψει ενός δύσκολου χειμώνα. Ενός χειμώνα με τις προκλήσεις να διαδέχονται η μια την άλλη, όπως συμβαίνει τώρα, με την ραγδαία αύξηση του αριθμού των κρουσμάτων και τη συνακόλουθη έξαρση της πανδημίας, με τη διεθνή κρίση του ενεργειακού κόστους και τις έντονα ανατιμητικές τάσεις στα προϊόντα.

Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, οι Έλληνες ξενοδοχοί δούλεψαν μεθοδικά και συντεταγμένα υπό πρωτοφανείς συγκυρίες αντιδρώντας άμεσα στις υγειονομικές προκλήσεις. Η εικόνα της χώρας μας έχει ενισχυθεί και αυτό αποτυπώνεται στην ισχυρή ζήτηση για το 2022. Δεν θα πρέπει όμως να ξεχάσουμε πως οι προκλήσεις είναι εδώ και έχουμε μπροστά μας 6 μήνες αβεβαιότητας και σκληρής δουλειάς σε δύο στρατηγικούς άξονες:

Η συνέχιση της στήριξης των επιχειρήσεων που ακόμα πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας - το ευρωπαϊκό πλαίσιο state aid έχει εξάλλου παραταθεί μέχρι τον Ιούνιο του 2022 για αυτόν τον σκοπό. Η άρση των μέτρων στήριξης δεν μπορεί και δεν πρέπει να είναι οριζόντια σε ένα περιβάλλον με παντελή έλλειψη προκαταβολών και κατηγορίες ξενοδοχείων να συνεχίζουν να υπολειτουργούν στις πόλεις και τους ορεινούς όγκους.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

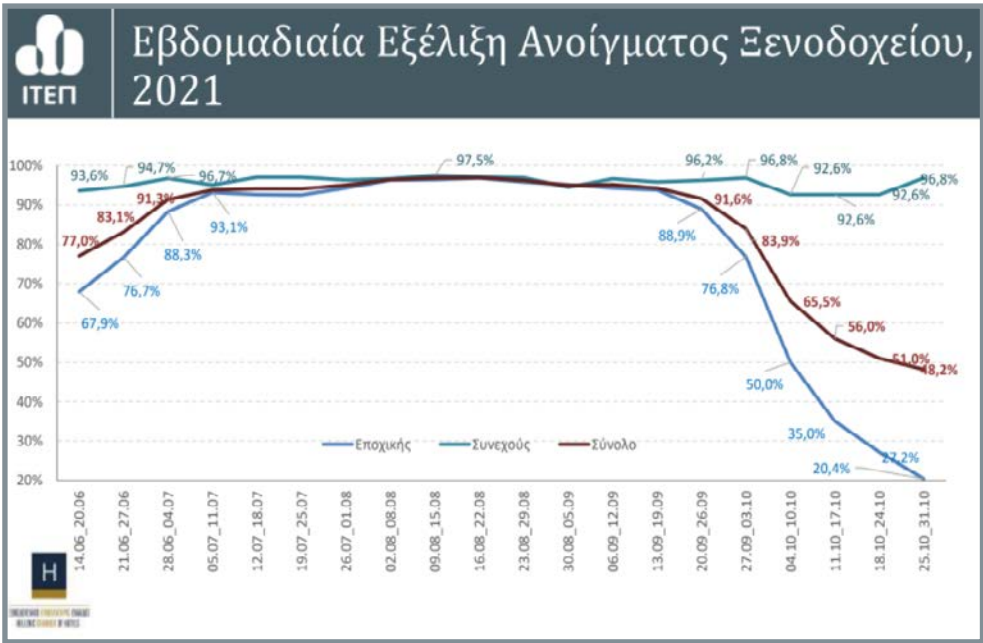
Η πληρότητα του Σεπτεμβρίου ξεκίνησε από σχετικά υψηλά επίπεδα, για να κατέλθει τελικά στο 58%, λόγω του σταδιακού κλεισίματος των ξενοδοχείων της περιφέρειας

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Ο μακροχρόνιος σχεδιασμός προκειμένου να χτίσουμε την επόμενη ημέρα της φιλοξενίας, είναι στρατηγικής σημασίας για τη φυσιογνωμία της χώρας, τη σταθερή και διατηρήσιμη ανάπτυξή της, το ανθρώπινο δυναμικό της, τον βιώσιμο και κλιματικά ουδέτερο χαρακτήρα της οικονομίας της, την καινοτομία των υπηρεσιών της και την ποιότητα της καθημερινότητάς της.

Στο ΞΕΕ, με εμπιστοσύνη στις δυνατότητες της χώρας, πιστεύουμε πως η ουσιαστική επένδυση στην φιλοξενία, τους ανθρώπους και τις υποδομές της, ανοίγει το δρόμο στην ανάκαμψη, ανοίγει το δρόμο για μια βιώσιμη οικονομία, με πρωταγωνιστικό ρόλο της φιλοξενίας σε μια Ελλάδα που αλλάζει, αναβαθμίζεται και ξέρει να κερδίζει στον παγκόσμιο ανταγωνισμό».

Μέση Μηνιαία Πληρότητα (*) και Τιμή σε Επιλεγμένες Περιφέρειες - 2021								
(*) Αφορά στα ανοιχτά ξενοδοχεία.								
Περιφέρεια	Ιούλιος		Αύγουστος		Σεπτέμβριος		Οκτώβριος	
	Πληρότητα	Τιμή	Πληρότητα	Τιμή	Πληρότητα	Τιμή	Πληρότητα	Τιμή
Αττική	57,9%	96 €	59,3%	91 €	63,2%	88 €	52,0%	91 €
Μακεδονία-Θράκη	52,1%	77 €	69,4%	81 €	45,5%	63 €	42,2%	54 €
Κρήτη	63,3%	63 €	82,2%	82 €	73,1%	73 €	58,9%	59 €
Νότιο Αιγαίο	60,9%	61 €	80,7%	81 €	67,4%	67 €	55,7%	56 €
Νησιά Ιονίου	48,3%	48 €	78,3%	78 €	61,9%	62 €	40,7%	41 €
Σύνολο Επικράτειας	57,2%	104 €	77,3%	114 €	62,2%	90 €	52,0%	81 €

Διαβουλεύσεις στην ΕΕ για τη βραχυχρόνια μίσθωση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέλαβε πρωτοβουλία για τη δημιουργία ενός ενιαίου συνόλου πανευρωπαϊκών κανόνων σε πλατφόρμες όπως η Airbnb, αλλά και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε τοπικό επίπεδο

Γράφει η **ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΣΤΟΥΜΠΟΥ**

Οι νομοθέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαβουλεύονται για το πώς να ρυθμίσουν την αγορά βραχυπρόθεσμων ενοικίων σε ολόκληρο το μπλοκ των κρατών μελών.

Στόχος είναι η επιλογή ενός ενιαίου συνόλου πανευρωπαϊκών κανόνων σε πλατφόρμες όπως η Airbnb, αλλά και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται σε τοπικό επίπεδο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέλει να υποστηρίξει τη διεύρυνση του ανταγωνισμού και των παραγόντων στον τομέα. Σεβόμενη παράλληλα τη νομοθεσία της ΕΕ που επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τοπικούς κανόνες με βάση τις ανησυχίες που προς το δημόσιο συμφέρον.

Συνονθύλευμα κανονισμών

Ένα συνονθύλευμα κανονισμών έχει αναπτυχθεί γύρω από τις πλατφόρμες βραχυπρόθεσμης ενοικίασης σε όλη την Ευρώπη. Οι πόλεις παλεύουν με τον αντίκτυπο του υπερτουρισμού από την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη της Airbnb και άλλων εταιρειών του είδους. Επίσης αγωνίζονται για πρόσβαση στα χρήσιμα δεδομένα από τις πλατφόρμες για την αύξηση των εσόδων τους.

Είναι γνωστό ότι το επιχειρηματικό μοντέλο βραχυπρόθεσμης μίσθωσης επωφελείται από την ανατροπή του τοπικού αποθέματος κατοικιών. Αυτή η δυναμική πυροδοτεί την ανησυχία της Επιτροπής σχετικά με τον κατακερματισμό της ενιαίας αγοράς. Έτσι, τώρα ζητά να καταθέσουν έως τις 13 Δεκεμβρίου τις απόψεις τους οι φορείς του κλάδου, καθώς και οι ενδιαφερόμενοι πολίτες.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
Στην παρούσα φάση έχει αναπτυχθεί ένα συνονθύλευμα κανονισμών γύρω από τις πλατφόρμες bnb σε όλη την Ευρώπη, την ώρα που πολλές πόλεις βρίσκονται αντιμέτωπες με το πρόβλημα του υπερτουρισμού
● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Η πρωτοβουλία της Κομισιόν

Σε μια περίληψη της πρόθεσης της για την επερχόμενη πρωτοβουλία μέτρων βραχυπρόθεσμης μίσθωσης (STR), η Επιτροπή γράφει ότι στόχος της είναι να:

- Αναπτύξει υπεύθυνη, δίκαιη και αξιόπιστη ανάπτυξη βραχυπρόθεσμα ενοικιάσεις, ως μέρος ενός καλά ισορροπημένου τουριστικού οικοσυστήματος.
- Διασφαλίσει ίσους όρους ανταγωνισμού για όλους τους παρόχους υπηρεσιών διαμονής.
- Ανταποκριθεί στα πολλά αιτήματα των ενδιαφερομένων για δράση σε επίπεδο ΕΕ στον τομέα αυτό.

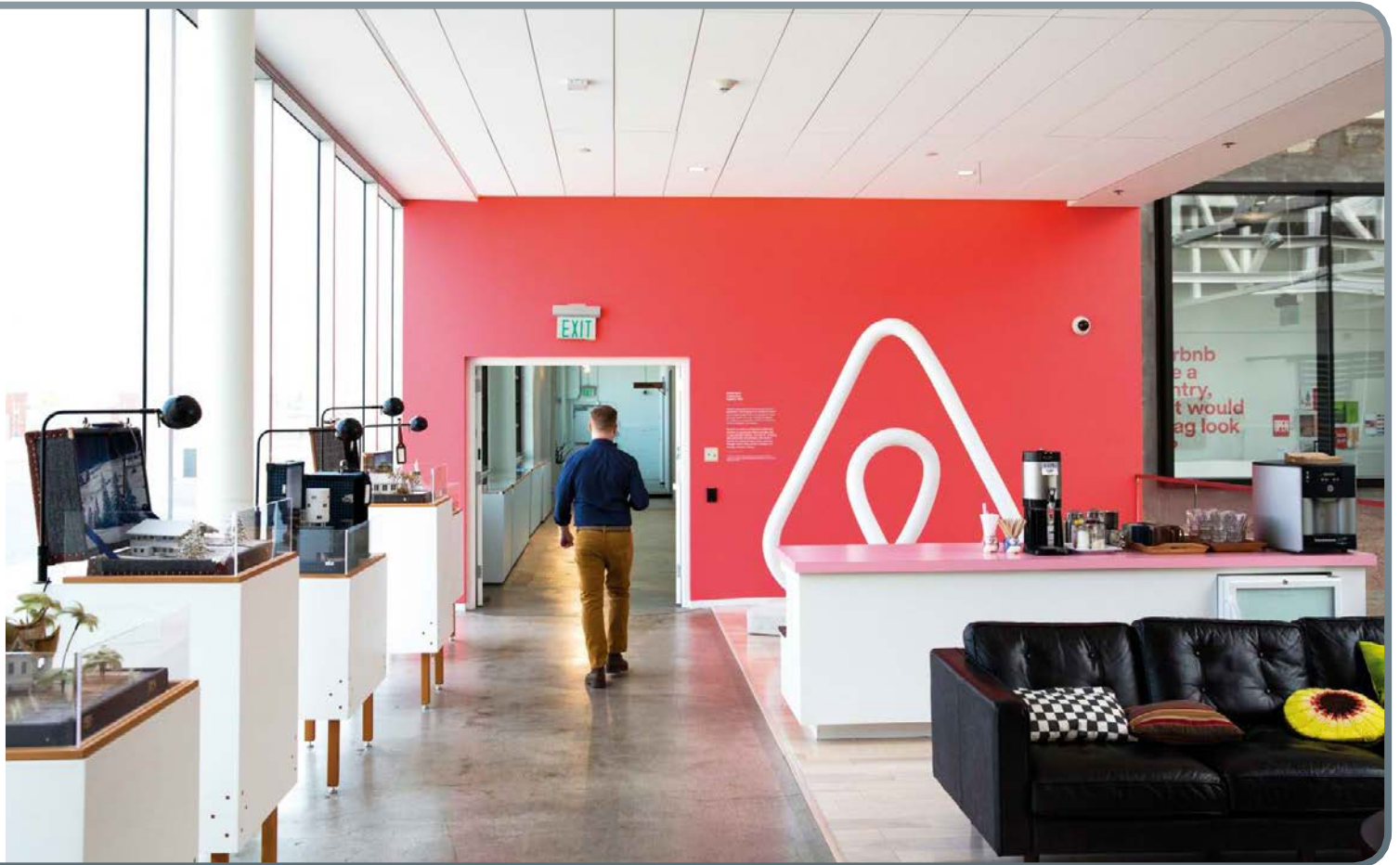
Αυτό θα περιλαμβάνει την προσφορά ισορροπημένων λύσεων για πόλεις, επαγγελματίες παρόχους βραχυπρόθεσμης ενοικίασης και πλατφόρμες, ενώ θα ωφεληθούν ιδιαίτερα οι μικρές και μεσαίες

Ποια είναι η θέση της Airbnb

Από την πλευρά της η Airbnb ασκεί πιέσεις για πανευρωπαϊκούς κανόνες σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες ενοικιάσεις.

Υποστηρίζοντας σε ανοιχτή επιστολή νωρίτερα αυτόν τον μήνα ότι οι κανονισμοί βραχυπρόθεσμης ενοικίασης σε ολόκληρη την ΕΕ θα «παρέχουν πιο σταθερή και συνεπή καθοδήγηση στις κυβερνήσεις. Καθώς και υποστήριξη στις κοινότητες που αναρρώνουν από τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19».

Η διαβούλευση διαρκεί έως τις 13 Δεκεμβρίου 2021. Η εκτελεστική εξουσία της ΕΕ έχει προγραμματίσει να δημοσιεύσει νομοθετική πρόταση για τα βραχυχρόνια ενοίκια διακοπών το πρώτο εξάμηνο του επόμενου έτους.

επιχειρήσεις. Η Επιτροπή πρότεινε γενικούς κανόνες για τον ψηφιακό τομέα στο τέλος του περασμένου έτους, βάσει του Νόμου για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (DSA).

Όπως υπογραμμίζει αυτοί θα βάλουν τέρμα στους όρους ανταγωνισμού μεταξύ διαδικτυακών και εκτός σύνδεσης επιχειρήσεων σε τομείς όπως το παράνομο περιεχόμενο. Ωστόσο, ο κανονισμός έχει επικριθεί επειδή δεν προχώρησε αρκετά για να αντιμετωπίσει τις παράνομες ενοικιάσεις διακοπών.

Για το θέμα η πλατφόρμα κρατήσεων καταλυμάτων διακοπών, Booking.com, τονίζει σε έγγραφο της ότι η πρόταση της Επιτροπής θα μπορούσε να είναι πιο «φιλόδοξη». Λέγοντας ότι «δεν αντιμετωπίζει επαρκώς τις παράνομες βραχυπρόθεσμες ενοικιάσεις διακοπών».

«Οι εξουσίες των εθνικών (ή τοπικών) αρχών να δίνουν εντολή στις πλατφόρμες να αφαιρούν παράνομο περιεχόμενο και να μοιράζονται πληροφορίες είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο, παραμένουν κενά επιβολής», πρόσθεσε.

Όταν οι βραχυπρόθεσμες ενοικιάσεις διακοπών υπόκεινται σε πρόγραμμα αδειοδότησης/εγγραφής, οι πλατφόρμες θα πρέπει να απαιτείται να διασφαλίζουν ότι αναφέρονται μόνο τα σωστά καταχωρημένα/εγκεκριμένα ακίνητα. Αυτό είναι σύμφωνο με το καθήκον φροντίδας που επιβάλλεται στις πλατφόρμες». Η Επιτροπή αντιμετωπίζει επίσης πιέσεις για το θέμα από πόλεις με έντονο τουρισμό σε όλη την Ευρώπη, που αγωνίζονται να επιβάλουν όρια στην αύξηση των ενοικιαζόμενων διακοπών, με μικτή επιτυχία.

Πιέσεις από τις κυβερνήσεις στην Ευρώπη

Οι κυβερνήσεις στην Ευρώπη πιέζουν την Επιτροπή να ρυθμίσει την πρόσβαση δεδομένων σε πλατφόρμες ενοικίασης διακοπών.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επίσης προειδοποιήσει ότι «η εκτεταμένη αύξηση των βραχυπρόθεσμων ενοικίων διακοπών σε πόλεις και δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς δημιουργεί πρόβλημα στέγασης των κατοίκων, ανεβάζει τις τιμές σε ακίνητα και έχει αρνητικό αντίκτυπο στη βιωσιμότητα».

«Θέλουμε να δώσουμε στις πόλεις περισσότερο έλεγχο στις πλατφόρμες

ενοικίασης βραχυπρόθεσμων καταλυμάτων, επισημαίνουν οι ευρωβουλευτές. Και να διασφαλίσουμε ότι αυτές οι πλατφόρμες μοιράζονται πληροφορίες με τις πόλεις, τηρώντας τους κανόνες προστασίας δεδομένων».

Στη διαβούλευση της για το STR, η Επιτροπή σημειώνει ότι ορισμένες αρχές σε όλη την ΕΕ έχουν λάβει μέτρα για να προσπαθήσουν να ρυθμίσουν τις βραχυπρόθεσμες ενοικιάσεις.

Όπως επιβάλλοντας απαιτήσεις εγγραφής και συστήματα αδειοδότησης στους οικοδεσπότες. Και θέτοντας περιορισμούς στον αριθμό των διανυκτε-

ρεύσεων ανά έτος μπορούν να ενοικιαστούν ακίνητα.

Οι προτάσεις

Η Επιτροπή αναζητά προτάσεις για συγκεκριμένους κανονισμούς που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στις STR για την επίτευξη της επιδιωκόμενης ισορροπίας μεταξύ της υποστήριξης του τουρισμού και του σεβασμού του τοπικού δημόσιου συμφέροντος. Συμπεριλαμβανομένου:

- Του τρόπου για να εξακριβωθεί εάν ένας οικοδεσπότης STR είναι ή όχι επαγγελματίας χειριστής.
- Του τύπου κανόνων και απαιτήσεων για STR που «θα μπορούσαν να είναι αποδεκτές».
- Και προτείνεται μια σειρά απαντήσεων, όπως μεταξύ άλλων:
- Εγγραφή και εξουσιοδότηση για όλους τους οικοδεσπότες ή μόνο για επαγγελματίες οικοδεσπότες.
- Όρια στον αριθμό των διανυκτερεύσεων, στο ποσό του εισοδήματος που δημιουργείται και στον αριθμό των δωματίων που μπορούν να νοικιαστούν.

Στο τέλος αυτής της λίστας ζητά επίσης απάντηση στην πρόταση για «ολική απαγόρευση των STR». Ζητείται επίσης η θέση σχετικά με τα μέτρα που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν «την καινοτομία στο STR και την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων».

Στα βουνά η Πολιτεία είναι απύσχα

«Θα μπορούσαμε να προσελκύσουμε κοινό σε εξειδικευμένες χειμερινές δραστηριότητες.

Θα μπορούσαμε να προσελκύσουμε κοινό για χειμερινή ανάβαση του Ολύμπου κα.

Κεντρικός στρατηγικός σχεδιασμός χρειάζεται», υπογραμμίζει ο κύριος Πρίντεζης και επισημαίνει τις ελλείψεις και καθυστερήσεις στο θεσμικό πλαίσιο για τον ορειβατικό και τον αθλητικό τουρισμό

Στον
ΓΙΑΝΝΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟ

Πολλά και σημαντικά μοιράζεται μαζί μας ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Φυσιολατρικών Ορειβατικών Σωματείων Ελλάδος κύριος Γιώργος Πρίντεζης. Τονίζει τις δυνατότητες ανάπτυξης που έχουν οι δραστηριότητες στον Ορεινό Όγκο, την ίδια ώρα όμως και παρά το γεγονός ότι έχει ψηφιστεί σχετικό θεσμικό πλαίσιο δεν έχουν προχωρήσει οι απαιτούμενες ΚΥΑ και οι υπουργικές αποφάσεις για την ενεργοποίηση των διατάξεων που αφορούν τον Αθλητικό Τουρισμό. Αποτέλεσμα οι χειμερινές δραστηριότητες να μην διαθέτουν τα θεσμικά «εργαλεία» που χρειάζονται για να «αναρριχηθούν» στην τουριστική αγορά, τόσο εντός, όσο και εκτός συνόρων. Αναλυτικά η συνέντευξη του κυρίου Πρίντεζη έχει ως εξής:

- Στην Ελλάδα πολλοί μιλούν για την ανάγκη ενίσχυσης του χειμερινού τουρισμού, ωστόσο λίγα έχουν γίνει στην πράξη για την ουσιαστική προώθηση των χειμερινών προορισμών. Ποια είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα που υπάρχουν;

Κύριε Αποστολόπουλε, η ΟΦΟΕΣΣΕ ως Ομοσπονδία από το 1936, έχει ως καταστατικό της σκοπό την υποστήριξη των σωματείων μελών της, στον εκδρομισμό. Ο εκδρομισμός στα βουνά πλειστάκις καλλιεργείται κατά τους χειμερινούς μήνες, όπου τα βουνά έχουν φορέσει τον χειμερινό τους μανδύα. Οι δραστηριότητες των σωματείων μας, δεν είναι η περιήγηση και ο τουρισμός σε χειμερινούς τουριστικούς προορισμούς, αλλά οι ορειβατικές εξορμήσεις με σκοπό την ανάβαση στο βουνό. Γίνεται δε, ευκόλως αντιληπτό, ότι για την επίτευξη του ορει-

βατικού στόχου απαιτούνται, καλή φυσική κατάσταση, εμπειρία, επαρκής ορειβατική γνώση και εκπαίδευση, ελεύθερος χρόνος καθώς και επαρκής κατάλληλος εξοπλισμός. Στα βουνά, η Πολιτεία με τις δομές της είναι απύσχα και η ομάδα αντιμετωπίζει μόνη της, τις όποιες αντιξοότητες προκύψουν. Η Πολιτεία για την ανάπτυξη αυτής της ειδικής μορφής χειμερινού τουρισμού, οφείλει να, έχει επαρκές θεσμικό πλαίσιο ορεινής διάσωσης, ραδιο-επικοινωνίες, επαρκές πλαίσιο ειδικής μετεωρολογικής πρόβλεψης, δομή εθνικού πλαισίου εκπαί-

δευσης και καλό διαφημιστικό πρόγραμμα για την προσέκλυση του «ειδικού κοινού».

- Έχει ψηφιστεί θεσμικό πλαίσιο για τις φυσιολατρικές και ορειβατικές δραστηριότητες; Ποιες είναι οι κινήσεις που πρέπει να γίνουν; Με την ευκαιρία να επισημάνουμε πως είστε και από τους πλέον ειδικούς να απαντήσετε στο ερώτημα, καθώς είστε πέραν από πρόεδρος της ΟΦΟΕΣΣΕ και γγ του Ινστιτούτου Διεθνούς και Ελληνικού Αθλητικού Δικαίου (ΙΔΕΑΔ).

Με το ν.4582/2018 «Τουρισμός Υπαίθρου – Αθλητικός Τουρισμός» εισήχθησαν διατάξεις με σκοπό τη ρύθμιση άσκησης του λεγόμενου Αθλητικού Τουρισμού (ορειβασία, αναρρίχηση, κατάβαση φαραγγίων, ποδηλασία βουνού, rafting κ.α.), καθώς και δραστηριότητες αντίστοιχες της θάλασσας και του αέρα. Βασική αρχή του νομοθετήματος στη παρ. 4 του αρ.2 η αρχή της ασφάλειας των προσώπων που δραστηριοποιούνται σ' αυτές. Όμως ο νομοθέτης άφησε σχεδόν όλα τα ζητήματα ουσίας, να ρυθμίζονται με Κ.Υ.Α. ή υπουργικές αποφάσεις τις οποίες η Πολι-

*Μόνο αν συνεργασθεί
το Υπουργείο Τουρισμού
με τη Γενική Γραμματεία
Αθλητισμού ενδέχεται
να δούμε άσπρη μέρα*

τική Ηγεσία δεν έχει εκδώσει. Με τον τρόπο αυτό ο νόμος καθίσταται ανενεργός. Εκφράζω την άποψη, ότι ένα από τα ενδεχόμενα μειονεκτήματα του νόμου είναι ότι δεν υπήρξε ουσιαστική επαρκής συνεργασία ανάμεσα σε Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και Υπουργείου Τουρισμού, καθότι πολλοί από τους φορείς – παρόχους τέτοιων υπηρεσιών είναι Σωματεία, αθλητικά κατά την έννοια του ν.2725/99 και μη. Το αναφερόμενο νομοθέτημα προσπάθησε να προβλέψει ζητήματα λειτουργίας επιχειρηματικής δραστηριότητας, αφήνοντας αρρύθμιστα τα ίδια ζητήματα αν ο φορέας – πάροχος έχει άλλη νομική μορφή π.χ. σωματείο.

- Ποιες είναι οι κινήσεις που πρέπει να γίνουν;

Άμεση ουσιαστική συνάντηση Υπουργείου Τουρισμού και ΓΓΑ επικουρούμενοι από τους θεσμικούς φορείς των δραστηριοτήτων, ώστε να κατανοήσουν πρώτα τα ενδεχόμενα προβλήματα. Αν συμβεί αυτό, θα έχει γίνει το πρώτο βήμα και έπεται η πρόταση για ρύθμιση και λύση του κάθε προβλήματος. Μόνο αν συνε-

*Έχουμε τεράστια
αριθμητική αύξηση
του κοινού
σε πολλές από τις
δραστηριότητες βουνού*

γασθεί το Υπουργείο Τουρισμού με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ενδέχεται να δούμε άσπρη μέρα. Οι προτάσεις που έχουμε καταθέσει εμείς είναι:

1. Να καταγραφούν οι δραστηριότητες αθλητικής αναψυχής βουνού και για κάθε μια να δοθεί ο εννοιολογικός ορισμός

2. Να δημιουργηθεί το Μητρώο Τουρισμού Αθλητικής Αναψυχής - Περιπέτειας όπως προβλέπεται στο άρθρο 9 του ν.4582/2018 όπου θα καταχωρούνται οι φορείς πάροχοι των παραπάνω υπηρεσιών, δραστηριοτήτων βουνού, είτε ως

φυσικά πρόσωπα είτε ως νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε νομικής μορφής.

3. Θέσπιση ουσιαστικών και τυπικών κριτηρίων και προδιαγραφές αδειοδότησης

4. Άμεση έκδοση της ΚΥΑ ανά δραστηριότητα με αυτά που προβλέπει το άρθρο 7 του ν.4582/2018

5. Αδειοδότηση με ουσιαστικά κριτήρια της κάθε διοργάνωσης αθλητικού τουρισμού κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 του νόμου.

6. Αποσαφήνιση από τον κ. Υφυπουργό Δ. Αυγενάκη της προβλεπόμενης Ομοσπονδίας Αθλητικής Αναψυχής Βουνού

- Με βάση την εμπειρία σας αυξάνεται το ενδιαφέρον για τον Τουρισμό Υπαίθρου;

Έχουμε τεράστια αριθμητική αύξηση του κοινού σε πολλές από τις αναφερόμενες δραστηριότητες βουνού, π.χ. δρομείς ορεινού τρεξίματος, αύξηση του αριθμού των ορειβατικών σωματείων, όμως οι περισσότεροι δεν παραμένουν στο χώρο. Εισέρχονται εύκολα, δοκιμάζουν για κάποιο διάστημα και αποχωρούν – διακόπτουν εύκολα.

- Ποιοι είναι οι προορισμοί και οι δραστηριότητες που προσελκύουν περισσότερο το κοινό;

Αναμφισβήτητα, η χιονοδρομία και οι δραστηριότητες που ασκούνται σε οργανωμένο χιονοδρομικό κέντρο προσελκύουν το μεγαλύτερο αριθμητικό κοινό, καθότι αυτά προσφέρουν πολλές ευκολίες πρόσβασης, φαγητού κ.λπ. Για πολλά χρόνια το Υπουργείο Τουρισμού διαφημίζει μόνο αυτό.

- Θα μπορούσε αυτή η μορφή τουρισμού να προσελκύσει και ταξιδιώτες από το εξωτερικό; Γίνονται τέτοιες προσπάθειες;

Οι παράλπειες χώρες, λόγω μορφολογίας, υποδομών και διαφημιστικής προβολής έχουν τον πρώτο λόγο σε προσέλκυση ταξιδιωτικού κοινού. Φρονώ ότι θα μπορούσαμε να προσελκύσουμε κοινό σε εξειδικευμένες χειμερινές δραστηριότητες. Θα μπορούσαμε να προσελκύσουμε κοινό για χειμερινή ανάβαση του Ολύμπου κ.α. Κεντρικός στρατηγικός σχεδιασμός χρειάζεται.

Οικοτουρισμός, αειφορία και κλιματική κρίση

Ο τουρισμός είναι από τις λίγες οικονομικές δραστηριότητες που εξαρτάται και επηρεάζεται τόσο πολύ από το κλίμα. Ποια είναι τα σημεία που πρέπει να δοθεί προσοχή

Από τη δεκαετία του 1980 ο οικοτουρισμός έχει θεωρηθεί μια κρίσιμη δραστηριότητα από τους περιβαλλοντολόγους, ώστε οι μελλοντικές γενεές να μπορούν να έχουν εμπειρία προορισμών σχετικώς ανέγγιχτων από την ανθρώπινη παρέμβαση.

Στους προορισμούς των οικοτουριστών η χλωρίδα και η πανίδα και η πολιτιστική κληρονομιά αποτελούν τα βασικά αξιοθέατα.

Συνεπώς, Οικοτουρισμός αποκαλείται ο τουρισμός στον οποίο οι δραστηριότητες των τουριστών γίνονται στο φυσικό περιβάλλον, αλλά χωρίς να το βλάπτουν ή να οχλούν τα ενδιαφέροντα των ζωικών και φυτικών ειδών.

Αειφόρος διαβίωση είναι η αρμονική συμβίωση με τους άλλους ανθρώπους και τη φύση, ενώ η στρατηγική επίτευξης της αειφορίας οδηγεί σε μια ανάπτυξη η οποία βελτιώνει πραγματικά την ποιότητα της ανθρώπινης ζωής, διατηρώντας παράλληλα τη βιολογική ποικιλομορφία της γης.

Αλλά ποιες είναι οι βασικές αρχές της αειφορικής λογικής;
Αν θέλαμε να τις απαριθμήσουμε, οι σημαντικότερες είναι οι παρακάτω:

1. Σεβασμός και μέριμνα για τη ζωή όλων των μορφών ζωής του πλανήτη, στο παρόν και στο μέλλον.

2. Βελτίωση της ποιότητας της ανθρώπινης ζωής.

3. Διατήρηση της ζωτικότητας και της ποικιλομορφίας της γης.

4. Ελαχιστοποίηση της εξάντλησης των μη ανανεώσιμων πόρων.

5. Διαβίωση στα πλαίσια της φέρουσας ικανότητας της γης.

6. Μεταβολή των προσωπικών στάσεων και πρακτικών προς μία περισσότερη συνειδητή διαχείριση και χρήση των παγκόσμιων πόρων.

7. Ικανότητα των κοινωνιών να ρυθμίζουν το δικό τους περιβάλλον, αύξηση της συμμετοχής των τοπικών κοινωνιών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

8. Προώθηση ενός εθνικού πλαισίου για ολοκληρωμένη ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος.

9. Δημιουργία μιας παγκόσμιας συμμαχίας, για την προστασία των παγκόσμιων πόρων.

Όλα αυτά προκύπτουν και από την ATZENTA 21, η οποία αρκετά έγκαιρα (Βραζιλία 1992, γνωστή και ως Σύνοδος Κορυφής της Γης) έδωσε οδηγίες για τα ταξίδια και τον τουρισμό, ώστε να βασίζονται σε αειφορικά παραγωγικά και καταναλωτικά πρότυπα, όπως παρακάτω αναφέρονται:

• **Τα έθνη** πρέπει να συνεργάζονται για να προωθήσουν ένα ανοικτό οικονομικό σύστημα στο οποίο το διεθνές εμπό-

ριο στις ταξιδιωτικές και τουριστικές υπηρεσίες να πραγματοποιείται σε αειφόρο βάση.

• **Τα ταξίδια** και ο τουρισμός, η ειρήνη, η ανάπτυξη και η περιβαλλοντική προστασία είναι αλληλοεξαρτώμενα.

• **Η περιβαλλοντική** προστασία πρέπει να αποτελεί ένα ολοκληρωμένο μέρος της τουριστικής αναπτυξιακής διαδικασίας.

• **Τα θέματα** τουριστικής ανάπτυξης πρέπει να αντιμετωπίζονται με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων πολιτών και με αποφάσεις σχεδιασμού που να υιοθετούνται σε τοπικό επίπεδο.

• **Τα έθνη** πρέπει να προειδοποιούν το ένα το άλλο για τις φυσικές καταστροφές που μπορούν να επηρεάσουν τους τουρίστες και τους προορισμούς υποδοχής τουριστών.

• **Τα Ταξίδια** και ο Τουρισμός πρέπει να χρησιμοποιούν την ικανότητα τους στο

μέγιστο βαθμό προκειμένου να δημιουργούν εργασία για τις γυναίκες και τους ντόπιους κατοίκους της τουριστικής περιοχής.

• **Η τουριστική** ανάπτυξη πρέπει να αναγνωρίσει και να υποστηρίξει την ταυτότητα, τον πολιτισμό και τα ενδιαφέροντα του γηγενούς πληθυσμού.

• **Οι διεθνείς** νόμοι που προστατεύουν το περιβάλλον πρέπει να γίνονται σεβαστοί από την παγκόσμια Ταξιδιωτική και Τουριστική Βιομηχανία

Σύμφωνα με έρευνα του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.), η συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα ξενοδοχεία της χώρας μας είναι μόλις 2%, ενώ στις αντίστοιχες μονάδες των μεσογειακών χωρών φθάνει το 7%. Η έλλειψη πληροφόρησης αναφορικά με τις νέες ενεργειακές τεχνολογίες που παρατηρείται στον τουριστικό

τομέα της Ελλάδος είναι αρκετά σημαντική. Μόνο το 39,4% των ερωτηθέντων πελατών είναι πληροφορημένοι σχετικά με τις νέες και καινοτόμες τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και με τις τεχνολογίες ορθολογικής χρήσης ενέργειας. Επίσης, λίγοι είναι και εκείνοι που έχουν ενημερωθεί σχετικά με τα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδοτήσεως που ευνοούν την εισαγωγή των τεχνολογιών αυτών στον ξενοδοχειακό τομέα.

Ενώ υπάρχει ευρεία ενημέρωση σχετικά με τα ενεργειακά ηλιακά συστήματα, η χρήση τους φθάνει μόνο το 40%. Το ίδιο ισχύει και για τα φωτοβολταϊκά συστήματα, όπου η χρήση τους δεν ξεπερνά το 2%, ενώ για τα βιοκλιματικά συστήματα μόνο το 2% των ερωτηθέντων τα χρησιμοποιεί.

Η χρήση της ηλιακής ενέργειας πρέπει να επεκταθεί και στη μαζική παραγωγή ζεστού νερού, καθημερινής χρήσης και υπολοίπων εφαρμογών (π.χ. πισίνες) με παρεμβολή ηλιακών συλλεκτών.

Παράλληλα, με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών κυττάρων μπορεί να καλυφθεί μεγάλο μέρος των ηλεκτρικών αναγκών μιας ξενοδοχειακής μονάδας, ακόμη και σε μια πολύ απομακρυσμένη περιοχή.

Στα γεωθερμικά συστήματα, η γεωθερμική αντλία χρησιμοποιεί τη θερμοκρασία του νερού και με τη βοήθεια του δικτύου τη μεταφέρει στο χώρο. Αντί για δίκτυο σωληνώσεων μπορεί να χρησι-

Η συμμετοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στα ξενοδοχεία της χώρας μας είναι μόλις 2%, ενώ στις αντίστοιχες μονάδες των μεσογειακών χωρών φθάνει το 7%

μοποιηθεί μια υπόγεια πηγή ύδατος, όπως μια λίμνη ή ακόμη και θάλασσα.

Η χρήση των συστημάτων που χρησιμοποιούν σαν καύσιμη ύλη τη βιομάζα, μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες της τουριστικής επιχείρησης κυρίως σε επιχειρήσεις χειμερινού τουρισμού, για θέρμανση χώρων και για την παραγωγή ζεστού νερού.

Στις μέρες μας οι περισσότεροι από τους φιλοξενούμενους επιθυμούν ο τόπος διαμονής τους να επιφέρει θετικά αποτελέσματα στην υγεία τους και πολλοί από αυτούς θέλουν το κατάλυμα στο οποίο θα διαμείνουν, να είναι σε αρμονία με τη φύση. Η Γερμανική μελέτη, «Διακοπές και Περιβάλλον» απο το έτος 2005 ακόμη, έδειξε ότι τα 2/3 των τουριστών επιθυμούν περιβαλλοντικές δεσμεύσεις από την πλευρά των τουριστικών πρακτορείων, των Tour Operators, των τουριστι-

κών καταλυμάτων και προορισμών.

Κατά τη διάρκεια και των τριών φάσεων του κύκλου ζωής της τουριστικής υπηρεσίας (αγορά, παροχή υπηρεσίας, απόβλητα) θα πρέπει να στοχεύουν στην εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, στο περιορισμό των αποβλήτων και των απορριμμάτων, στη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, στη διαχείριση χημικών ουσιών, καθώς επίσης στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και επικοινωνία.

Επίσης, σχετικές έρευνες δείχνουν ότι το 51% των τουριστών επιλέγει καταλύματα και προορισμούς φιλικούς προς το περιβάλλον, ενώ το 84% επιθυμεί το περιβάλλον του τόπου προορισμού να είναι ανέπαφο. Το 87% των Βρετανών τουριστών, σε έρευνα που διενεργήθηκε το 2002, απάντησε ότι είναι «πολύ» ή «αρκετά σημαντικό» οι διακοπές τους να μην επιβαρύνουν το περιβάλλον, ενώ 70% απάντησε ότι η φήμη της επιχείρησης, όπου θα διαμείνουν, στα περιβαλλοντικά ζητήματα, είναι «πολύ» ή «αρκετά σημαντική»

Αντίστοιχα, σε έρευνα του tripadvisor το 2007 στις Η.Π.Α σχετικά με τον οικολογικό τουρισμό, απάντησε σε ποσοστό 38% των ερωτηθέντων, ότι έχουν μείνει σε ξενοδοχείο φιλικό προς το περιβάλλον, 9% ψάχνει συγκεκριμένα να μείνει σε τέτοιου είδους ξενοδοχεία και 34% των ερωτηθέντων ότι θα πλήρωνε περισσότερο για να μείνει σε ένα «πράσινο» ξενοδοχείο.

Οι περιβαλλοντικά ευαίσθητοι τουρίστες είναι πιο εύποροι καταναλωτές, γεγονός που συνεπάγεται καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα για τη χώρα που τους υποδέχεται.

Η οικολογική σήμανση των τουριστικών υπηρεσιών είναι η βασικότερη προϋπόθεση για την προσέλκυση των τουριστών αυτών, μια πραγματικότητα που έχουν αντιληφθεί και οι μεγάλοι Tour Operators του εξωτερικού, οι οποίοι οι τελευταία ολοένα και περισσότερο ζητούν από τα ξενοδοχεία με τα οποία συνεργάζονται να αποδεικνύουν την περιβαλλοντική τους δέσμευση.

Ο τουρισμός είναι από τις λίγες οικονομικές δραστηριότητες που εξαρτάται και επηρεάζεται τόσο πολύ από το κλίμα.

Πρέπει γρήγορα να υιοθετήσει με φιλική περιβαλλοντική στάση και με κατάλληλες πρακτικές να μειώσει την άσκοπη σπατάλη πόρων.

Κάθε είδους τουριστική δραστηριότητα οφείλει να σχεδιάζεται, να διευθύνεται και να αναπτύσσεται με τέτοιο τρόπο ώστε:

- **να είναι** περιβαλλοντικά ανεκτή σε βάθος χρόνου,
- **να αποφέρει** βιώσιμα οικονομικά οφέλη στις περιοχές που αναπτύσσεται,
- **να είναι** ηθικά και κοινωνικά σύμφωνη με τις τοπικές κοινωνίες,
- **να εξασφαλίζει** τη διατήρηση του φυσικού και πολιτιστικού κεφαλαίου για τις μελλοντικές γενιές,
- **να ενθαρρύνει** την έρευνα και ανάπτυξη για την αντιμετώπιση των δυσκολιών της αειφόρου ανάπτυξης του κλάδου και να επενδύει σε αντίστοιχες εφαρμογές.

Πηγές:

Ο Οικολογικός τουρισμός στην Ελλάδα (Αιμηλίας Ράπτη)

Διαχείριση του περιβάλλοντος, επιχειρήσεις και βιώσιμη ανάπτυξη, Γεωργακέλλος Δ.-Καρβούνης Σ.

Ευρωπαϊκή Ένωση, Βασικές κατευθύνσεις για την αειφορία του Ευρωπαϊκού Τουρισμού, SEC (2003

Supplier sustainability Handbook, Travelife sustainability in Tourism **Hospitality going Green**, Ernest & Young, Global Hospitality Insights, 2008,

«Τουρισμός & Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας-Περίπτωση ελληνικής τουριστικής επιχείρησης», Αικατερίνη-Ελλη Κ. Σπένδου, Διπλωματική Εργασία, Πειραιάς 2009

IUCN, 1991

WTTC, WTO, EC (1996) Agenda 21 for the Travel and Tourism Industry. Towards environmentally Sustainable Development, London

Η φετινή επιτυχία δεν ήταν αυτονόητη

«Ξεκινήσαμε με 65% πληρότητα στα τέλη Ιουνίου, η οποία ξαφνικά εκτοξεύτηκε στο 85% και σε πολλές των περιπτώσεων στο 100%», λέει ο κύριος Μπούρης για τη φετινή σεζόν στην Πρέβεζα και μας αναλύει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

«**Η** επιτυχία του τουρισμού στην περιοχή μας κάθε άλλο παρά αυτονόητη ήταν», μας λέει ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου Πρέβεζας και μας απαριθμεί τα πλεονεκτήματα, αλλά και τις ανάγκες για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής. Αναλυτικά η συνέντευξη του κυρίου Μπούρη έχει ως εξής:

- Κύριε Μπούρη είναι χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Είδαμε ότι στις 26 Οκτωβρίου είχατε συνάντηση με τον Σύλλογο Ενοικιαζόμενων Καταλυμάτων στην περιοχή σας. Εκεί υπήρξε και αποτίμηση της σεζόν. Πώς πήγε φέτος η τουριστική κίνηση στην περιοχή σας;

Η φετινή τουριστική περίοδος δεδομένου των συνθηκών που έχει δημιουργήσει η πανδημία, ήταν μια πάρα πολύ καλή περίοδος για την περιοχή μας και είμαστε ικανοποιημένοι από την εξέλιξη των πραγμάτων. Από την αρχή του καλοκαιριού λέγαμε ότι θα είναι η χρονιά της «τελευταίας στιγμής». Αυτό που ίσως ήταν πέραν των αρχικών μας προβλέψεων ήταν η πέραν του δέοντος αύξηση των αφίξεων τον Ιούλιο, Αύγουστο αλλά και τον Σεπτέμβριο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των τοπικών ενώσεων ξενοδόχων καθώς και των συλλόγων τουριστικών καταλυμάτων η μέση πληρότητα στο Νομό Πρέβεζας κινήθηκε πολύ ψηλά και μάλιστα οι κρατήσεις κινήθηκαν σε αρκετά ικανοποιητικό επίπεδο και τον Σεπτέμβριο. Συγκεκριμένα ξεκινήσαμε με 65% πληρότητα στα τέλη Ιουνίου, η οποία ξαφνικά εκτοξεύτηκε στο 85% και σε πολλές των περιπτώσεων στο 100%.

Αυτή η επιτυχία του τουρισμού στην περιοχή μας κάθε άλλο παρά αυτονόητη ήταν. Βασίζεται στη σκληρή δουλειά, στον υψηλό επαγγελματισμό των ανθρώπων του τουρισμού, στην συστηματική δουλειά της Περιφέρειας και τον όμορων Δήμων και στην ευλαβική τήρηση όλων των πρωτοκόλλων υγιεινής και ασφάλειας στο σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

- Το πρόγραμμα «Τουρισμός για Όλους» φαίνεται να βοήθησε σημαντικά στην τόνωση του εσωτερικού τουρισμού. Πιστεύετε θα βοηθούσε αν υπήρχε κάποιο αντίστοιχο πρόγραμμα και για την χειμερινή περίοδο;

Πράγματι, τα προγράμματα Κοινωνικού Τουρισμού και «Τουρισμός για όλους» βοήθησαν σημαντικά στην τόνωση του εσωτερικού τουρισμού. Είμαστε ικανοποιημένοι γιατί φέτος διπλασιάστηκαν τα παρεχόμενα voucher που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως το τέλος της χρονιάς και θεωρώ ότι δώσαμε την ευκαιρία στους Έλληνες να γνωρίσουν καλύτερα τη χώρα μας. Οπότε, θα ήταν πάρα πολύ σημαντικό η προκήρυξη ενός ανάλογου προγράμματος για τη χειμερινή περίοδο.

Ας μη ξεχνάμε ότι οι ορεινοί προορισμοί έχουν υποστεί δύο περιόδους μη δραστηριότητας, και για τον λόγο αυτό επιχειρήσεις, εργαζόμενοι και τοπικές κοινωνίες έχουν άμεση ανάγκη από δράσεις και πρωτοβουλίες που συνδράμουν στην ανάπτυξη.

- Ο θεματικός τουρισμός και οι αυθεντικές εμπειρίες είναι δύο τάσεις που ενισχύονται. Ποιες είναι οι μορφές τουρισμού που έχουν ή μπορούν να έχουν ανάπτυξη στην Πρέβεζα;

Στόχος μας είναι να μπορέσουμε να πετύχουμε την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου κάτι που πιστεύουμε ότι είναι εφικτό για την περιοχή μας.

Οι ειδικές μορφές τουρισμού, ο οικοτου-

ρισμός, ο γαστρονομικός, ο ιαματικός, ο αθλητικός, καθώς και ο θρησκευτικός τουρισμός είναι κάποιες μορφές θεματικού τουρισμού που μπορεί να αναπτύξει η περιοχή μας και θεωρώ ότι έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα, τα οποία αν αξιοποιηθούν επαρκώς θα οδηγήσουν αρκετούς τουρίστες να λάβουν την απόφαση να επισκεφτούν την περιοχή μας και να την γνωρίσουν καλύτερα.

- Η περιοχή σας βρίσκεται δίπλα στα Επτάνησα. Θα μπορούσε να γίνει πόλος έλξης για το yachting; Υπάρχουν σκέψεις για την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού;

Ο θαλάσσιος τουρισμός και το yachting αποτελεί έναν από τους κεντρικούς πυλώνες στήριξης του τουρισμού στην περιοχή μας. Ιδιαίτερα ο ιστιοπλοϊκός τουρισμός που συνδέεται τα τελευταία χρόνια με την περιοχή μας, εξαιτίας των υποδομών που έχουν αναπτυχθεί, του κλίματος, της μορφολογίας της περιοχής καθώς και του πολυνησιακού χαρακτήρα της ευρύτερης περιοχής και των μικρών μεταξύ τους αποστάσεων.

Το yachting είναι ένας ανερχόμενος και πολλά υποσχόμενος κλάδος του τουρισμού και ο Νομός Πρέβεζας ιδιαίτερα θελκτικός λόγω του θαλάσσιου μετώπου και των επενδύσεων στον συγκεκριμένο τομέα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η νέα μαρίνα στην πόλη της Πρέβεζας η «Preveza Marina» που αποτελεί ένα έργο πνοής που έχει επιφέρει ουσιαστική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής μας και περαιτέρω έχει γίνει σημαντικός πόλος έλξης και αναψυχής και για τους κατοίκους και συμβάλει τα μέγιστα στην οικονομική ανάπτυξη όλης της περιοχής.

- Η Πρέβεζα διαθέτει σημαντική πρωτογενή παραγωγή. Τον Αύγουστο πραγματοποιήσατε και γευσιγνωσίες ελαιόλαδου. Πώς πήγε αυτή η προσπάθεια;

Οι ορεινοί προορισμοί έχουν υποστεί δύο περιόδους μη δραστηριότητας, και για τον λόγο αυτό επιχειρήσεις, εργαζόμενοι και τοπικές κοινωνίες έχουν άμεση ανάγκη από δράσεις και πρωτοβουλίες που συνδράμουν στην ανάπτυξη

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα για την περιοχή και αποτελεί το δεύτερο κύριο οικονομικό άξονα της περιοχής μας με απaráμιλλης αξίας διατροφικά προϊόντα. Τον Αύγουστο πραγματοποιήσαμε δειγματοληψίες στα τοπικά ελαιόλαδα και συλλέξαμε δείγματα από όλο τον Νομό. Τα αποτελέσματα ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά κατόπιν των αναλύσεων διαπιστώθηκαν τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά αυτών, τα οποία δεν έχουν να ζηλέψουν τίποτα από τα αντίστοιχα Ιταλικά. Θα συνεχίσουμε να επενδύουμε στην ενίσχυση και την εξωστρέφεια των ποιοτικών τοπικών μας προϊόντων, καθώς ο πρωτογενής τομέας αποτελεί κατά την άποψή μου το κλειδί διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος της περιοχής.

- Γενικά τα προϊόντα αγροδιατροφής έχουν ενταχθεί στο τουριστικό προ-

ϊόν της περιοχής σας; Γίνονται προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση;

Θέλουμε να εμπλουτίσουμε και να συνδέσουμε περισσότερο την εμπειρία του επισκέπτη με τη γαστρονομία που αποτελεί μια καθοριστική διάσταση της τουριστικής εμπειρίας καθώς τα τοπικά μας προϊόντα είναι άριστης ποιότητας. Γαστρονομία και πρωτογενής παραγωγή σε συνδυασμό με το αναλλοίωτο περιβάλλον μας είναι το συγκριτικό πλεονέκτημά μας σε σχέση με άλλους προορισμούς και κατά γενική ομολογία είναι ιδιαίτερα αναβαθμισμένη η παρεχόμενη ποιότητα των προσφερόμενων ειδών εστίασης στους τουρίστες. Σκοπός είναι η στενότερη διασύνδεση του πρωτογενή τομέα με το τουριστικό προϊόν της περιοχής μας.

- Η προηγούμενη περίοδος ήταν αρκετά δύσκολη για τις επιχειρήσεις και ιδιαίτερα αυτές του τουρισμού και της εστίασης. Σήμερα με την πανδημία δεν φαίνεται να έχουμε ξεπερδέψει ακόμα. Τώρα αναδύεται και η ενεργειακή κρίση με τα τιμολόγια ρεύματος να έχουν πάρει «φωτιά». Πόσο μεγάλος είναι ο κίνδυνος από όλα αυτά; Ποιες πρωτοβουλίες πρέπει να παρθούν κατά τη γνώμη σας;

Εδώ και δύο χρόνια ο επαγγελματικός και εμπορικός κόσμος της χώρας, δίνουν σκληρή μάχη για την επιβίωση τους έπειτα από δύο lockdown, λόγω πανδημίας με την πολυπόθητη επιστροφή στην κανονικότητα να βρίσκεται σε αναμονή λόγω της νέας έξαρσης του 4ου κύματος που ήδη έχει ξεκινήσει.

Είμαστε υπέρ της εθνικής προσπάθειας διασφάλισης της δημόσιας υγείας και είμαστε πρόθυμοι να συμβάλουμε στην αντιμετώπισή του, για την διασφάλιση του κοινού καλού. Δυστυχώς όμως πόσο μπορεί να παραμείνει υγιής η επιχειρηματική κοινότητα, όταν πέρα από την πανδημία συνεχίζει να βρίσκεται σε μια

παρατεταμένη περίοδο οικονομικής δυσχέρειας; Τα νέα περιοριστικά μέτρα είναι απολύτως βέβαιο ότι θα προκαλέσουν απώλειες στον τζίρο των επιχειρήσεων και σε συνδυασμό με τις δυσθεώρητες αυξήσεις του κόστους του ηλεκτρικού ρεύματος και του φυσικού αερίου των επιχειρήσεων εγκυμονεί σοβαρότατους κινδύνους πλέον για την βιωσιμότητα αυτών. Ευελπιστούμε ότι το πρόβλημα θα αντιμετωπιστεί, τελικά, έγκαιρα έχοντας εμπιστοσύνη στα αντανakλαστικά της κυβέρνησης προκειμένου η Ελληνική οικονομία να αποφύγει την κατάρρευση. Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της εξελισσόμενης ενεργειακής κρίσης έχουμε προτείνει την επιδότηση αυτής για παραγωγικούς σκοπούς, μέχρι του σημείου να επανέλθει το κόστος της στο προ αυξήσεων επίπεδο. Περαιτέρω προτείνουμε την συνέχιση των οικονομικών ενισχύσεων που πήρε η κυβέρνηση κατά την προηγούμενη περίοδο.

- Να κλείσουμε με το θέμα των υποδομών. Ποιες επενδύσεις έχει ανάγκη η Πρέβεζα; Ποιες υποδομές θα ενίσχυαν τον τουρισμό στην περιοχή;

Η ευρύτερη περιοχή μπορεί να απέκτησε μεν τους οδικούς άξονες που την συνδέουν με την υπόλοιπη Ελλάδα αλλά υπάρχουν ακόμη μεγάλες ανάγκες για να μπορέσει να αναπτυχθεί περαιτέρω. Συγκεκριμένα διεκδικούμε την σύνδεση της Πρέβεζας με την Ιόνια οδό, την ολοκλήρωση του οδικού άξονα Ακτιο – Αμβρακία, την αναβάθμιση της εθνικής οδού Πρέβεζας – Ηγουμενίτσας, την περαιτέρω ανάπτυξη του αεροδρομίου Πρέβεζας, καθώς και την αναγκαία έλευση του φυσικού αερίου στην περιοχή μας τα οποία θα συμβάλλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη της. Επιπλέον, είναι κοινή παραδοχή ότι η περιοχή μας έχει ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα και είμαι σίγουρος ότι με τις αναγκαίες συνέργειες θα έχει περισσότερη οικονομική ανάπτυξη.

ΕΡΕΥΝΑ **INSETE**

Η ακτινογραφία των αφίξεων και το άλγος της πανδημίας

Στη νέα μελέτη του INSETE καταγράφεται η ανοδική πορεία που παρουσίασε ο ελληνικός τουρισμός την περίοδο 2016-2019, αλλά και η σημαντική πτώση που καταγράφηκε μετά την επέλαση του κορονοϊού

Με βάση την νέα έρευνα του INSETE είμαστε σε θέση να δούμε αναλυτικά την ανοδική πορεία του εισερχόμενου τουρισμού στη χώρα το 2016-2019, καθώς και την θεαματική του πτώση στο 2020 λόγω της πανδημίας. Στη μελέτη αναλύονται στοιχεία για 19 αγορές από τις χώρες της ζώνης του Ευρώ, τις χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ και τις Λοιπές Χώρες με στόχο την ευκρινέστερη εικόνα των αγορών ως προς τις Αφίξεις, Διανυκτερεύσεις, Εισπράξεις και των βασικών Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και Μέση Διάρκεια Παραμονής.

Εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα

Ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019, κατέγραψε αύξηση αφίξεων κατά 26,4%, φθάνοντας έτσι το 2019 σε νέο ρεκόρ αφίξεων. Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 κατεγράφη μείωση αφίξεων κατά 76,5%. Οι top-5 Ελληνικοί προορισμοί βάσει αφίξεων ήταν η Αττική, το Νότιο Αιγαίο, η Κεντρική Μακεδονία, η Κρήτη και τα Ιόνια Νησιά. Οι διανυκτερεύσεις την περίοδο 2016-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά 22,1% που μεταφράζεται σε 232.464 χιλ. το οποίο αποτελεί και την υψηλότερη τιμή από την έναρξη της Έρευνας Συνόρων. Στον αντίποδα, την περίοδο 2019-2020 κατεγράφη μείωση κατά 72,4% δηλαδή 64.053 χιλ. Οι εισπράξεις την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά 38,7% δηλαδή στα 17,7 δισ.€, ρεκόρ εισπράξεων, ενώ την περίοδο 2019-2020 μείωση κατά 75,6% στα 4,3 δισ.€.

Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (ΜΚΔ) του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα το 2019 διαμορφώθηκε στα € 564,0, υψηλότερη κατά 9,7% σε σύγκριση με το 2016 που ήταν 514,1€ ενώ την περίοδο 2019-2020 η ΜΚΔ εμφάνισε αύξηση κατά στα 584,4€.

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ) στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2016-2019 κατέγραψε αύξηση κατά 13,6% (από € 67,0 το 2016 στα € 76,1 το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 σημειώθηκε μεί-

ωση κατά 11,5% (στα € 67,3) περίπου στα επίπεδα του 2016.

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σημειώνει την περίοδο 2016-2019 πτώση κατά 3,4% (από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 αύξηση κατά 17,1% (από 7,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,7 διανυκτερεύσεις το 2020).

Εισερχόμενος τουρισμός από χώρες ζώνης του Ευρώ

Ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλά-

δα από χώρες της ζώνης του Ευρώ παρουσίασε την περίοδο 2016-2019 αύξηση κατά 23,9% (από 8,9 εκατ. το 2016 σε 11,1 εκατ. το 2019). Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 κατεγράφη μείωση κατά 68,9% (σε 3,4 εκατ.).

Οι διανυκτερεύσεις από τις χώρες της ζώνης του Ευρώ σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2016-2019 κατά 15,3% (από 84,7 εκατ. το 2016 σε 97,6 εκατ. το 2019) ενώ αντίθετα την περίοδο 2019-2020 σημειώθηκε μείωση κατά 63,0% (σε 36,1 εκατ.). Η Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη (ΜΚΔ) του

εισερχόμενου τουρισμού από χώρες της Ευρωζώνης το 2019 διαμορφώθηκε στα € 698,4, υψηλότερη κατά +11,8% σε σύγκριση με το 2016 (€ 624,6) ενώ την περίοδο 2019-2020 η ΜΚΔ εμφάνισε οριακή μείωση κατά 0,1% (στα € 697,8).

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ) από χώρες της Ευρωζώνης την περίοδο 2016-2019 κατέγραψε αύξηση κατά 20,2% (από € 65,9 το 2016 στα € 79,2 το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 σημειώθηκε μείωση κατά 16,0% (στα € 66,6). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ση-

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2016-2019	ΑΦΙΞΕΙΣ	ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
Ελληνικός Τουρισμός	Αύξηση 26%	Αύξηση 22%	Αύξηση 39%
Χώρες Ζώνης Ευρώ	Αύξηση 24%	Αύξηση 15%	Αύξηση 39%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	Αύξηση 39%	Αύξηση 20%	Αύξηση 27%
Λοιπές Χώρες	Αύξηση 22%	Αύξηση 31%	Αύξηση 42%

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2019-2020	ΑΦΙΞΕΙΣ	ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ
Ελληνικός Τουρισμός	Μείωση 76%	Μείωση 72%	Μείωση 76%
Χώρες Ζώνης Ευρώ	Μείωση 69%	Μείωση 63%	Μείωση 69%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	Μείωση 81%	Μείωση 79%	Μείωση 77%
Λοιπές Χώρες	Μείωση 81%	Μείωση 79%	Μείωση 82%

μειώνει την περίοδο 2016-2019 πτώση κατά 7,0% (από 9,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,8 διανυκτερεύσεις το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 αύξηση κα-
τά 18,9% (σε 10,5 διανυκτερεύσεις το 2020).

Εισερχόμενος τουρισμός από χώρες ΕΕ εκτός ζώνης του Ευρώ
Ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα από χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ την περίοδο 2016-2019 παρουσίασε αύξηση κατά 38,9% (από 5,4 εκατ. το 2016

σε 7,5 εκατ. το 2019). Αντίθετα, την περί-
οδο 2019-2020 οι αφίξεις από τις χώρες ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ κατέγραψαν την υψηλότερη μείωση 80,7% σε σύγκρι-
ση με τις υπόλοιπες ευρείες αγορές. Οι διανυκτερεύσεις την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά 19,6% (από 29,4 εκατ. το 2016 σε 35,2 εκατ. το 2019). Αντί-
θετα την περίοδο 2019-2020 οι διανυκτε-
ρεύσεις από χώρες της ΕΕ εκτός της ζώνης του Ευρώ κατέγραψαν μείωση κατά 78,8% (σε 7,4 εκατ.).
Αναφορικά με τις εισπράξεις, αύξηση

Βασικοί δείκτες εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα, 2020						
	ΜΚΔ		ΜΗΔ		ΜΔΠ	
	σε €	ως % Μ.Ο. χώρας	σε €	ως % Μ.Ο. χώρας	σε ημέρες	ως % Μ.Ο. χώρας
Σύνολο	584		67		8,7	
Χώρες Ζώνης Ευρώ	698	119%	67	99%	10,5	121%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	314	54%	61	90%	5,2	59%
Λοιπές Χώρες	584	100%	71	105%	8,2	95%
από Γερμανία	743	127%	66	98%	11,3	130%
από Ην. Βασίλειο	707	121%	72	108%	9,8	113%
από Γαλλία	784	134%	80	119%	9,8	112%
από Ιταλία	583	100%	63	94%	9,3	107%
από Ολλανδία	659	113%	65	96%	10,2	117%
από Κύπρο	581	99%	53	79%	10,9	126%
από Ελβετία	841	144%	85	126%	9,9	114%
από Πολωνία	479	82%	75	111%	6,4	74%
από Αυστρία	699	120%	78	116%	9,0	103%
από Βέλγιο	678	116%	62	92%	10,9	126%
από Αλβανία	338	58%	62	92%	5,5	63%
από ΗΠΑ	808	138%	62	92%	13,1	151%
από Ρουμανία	391	67%	64	95%	6,1	70%
από Τουρκία	343	59%	114	169%	3,0	35%
από Βουλγαρία	118	20%	57	85%	2,1	24%
από Δανία	658	113%	74	110%	8,8	102%
από Ισραήλ	769	132%	265	394%	2,9	33%
από Τσεχία	467	80%	58	87%	8,0	92%
από Ισπανία	603	103%	67	99%	9,0	104%
από Καναδά	1.228	210%	51	76%	24,1	277%
από Σουηδία	575	98%	45	67%	12,7	147%
από Αυστραλία	715	122%	48	71%	15,0	172%
από Σερβία	308	53%	54	80%	5,8	66%
από Βόρεια Μακεδονία	83	14%	71	106%	1,2	13%
από Ρωσία	557	95%	60	89%	9,3	107%

Πηγή: Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETI Intelligence

Μεταβολές εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα, 2016-2020						
	ΜΚΔ		ΜΔΔ		ΜΔΠ	
	2016-2019	2019-2020	2016-2019	2019-2020	2016-2019	2019-2020
Σύνολο εισερχόμενου τουρισμού	10%	4%	14%	-12%	-3%	17%
Χώρες Ζώνης Ευρώ	12%	0%	20%	-16%	-7%	19%
Χώρες ΕΕ εκτός Ζώνης Ευρώ	-9%	18%	6%	7%	-14%	10%
Λοιπές Χώρες	16%	-6%	9%	-11%	7%	6%
από Γερμανία	8%	1%	23%	-17%	-12%	21%
από Ην. Βασίλειο	9%	-3%	16%	-14%	-6%	13%
από Γαλλία	4%	11%	10%	-5%	-5%	16%
από Ιταλία	25%	-10%	28%	-21%	-3%	14%
από Ολλανδία	5%	1%	9%	-8%	-4%	10%
από Κύπρο	22%	0%	32%	-17%	-8%	21%
από Ελβετία	11%	-2%	10%	-11%	2%	11%
από Πολωνία	5%	-2%	26%	0%	-17%	-2%
από Αυστρία	13%	-12%	17%	-13%	-3%	2%
από Βέλγιο	13%	-12%	20%	-30%	-5%	25%
από Αλβανία	-5%	50%	12%	-4%	-15%	56%
από ΗΠΑ	8%	-20%	7%	-35%	1%	24%
από Ρουμανία	-8%	12%	-5%	18%	-3%	-5%
από Τουρκία	-11%	15%	-7%	42%	-4%	-19%
από Βουλγαρία	-26%	36%	-5%	56%	-22%	-13%
από Δανία	13%	6%	11%	0%	1%	6%
από Ισραήλ	12%	28%	31%	116%	-14%	-41%
από Τσεχία	6%	1%	9%	2%	-3%	-1%
από Ισπανία	13%	-16%	21%	-20%	-6%	5%
από Καναδά	15%	15%	13%	-40%	2%	91%
από Σουηδία	17%	-8%	10%	-36%	6%	43%
από Αυστραλία	2%	-35%	-7%	-41%	9%	11%
από Σερβία	-10%	-11%	-12%	29%	2%	-31%
από Βόρεια Μακεδονία	12%	-31%	18%	49%	-5%	-54%
από Ρωσία	2%	-25%	-1%	-16%	3%	-11%

Πηγή: Έρευνα Συνόρων της Τράπεζας της Ελλάδος - Επεξεργασία INSETI Intelligence

σημειώθηκε την περίοδο 2016-2019 κατά 27,1% (από € 1,6 δισ. το 2016 σε € 2,0 δισ. το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 κα-
ταγράφηκε μείωση κατά 77,3%.

Εισερχόμενος τουρισμός από λοιπές χώρες
Ο εισερχόμενος τουρισμός στην Ελλάδα από τις Λοιπές Χώρες κατέγραψε την πε-
ρίοδο 2016-2019 αύξηση κατά 22,1% (από 10,5 εκατ. το 2016 σε 12,8 εκατ. το 2019). Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις από τις Λοιπές χώρες σημείωσαν πτώση κατά

80,6%. Οι διανυκτερεύσεις την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά 30,6% (από 76,3 εκατ. το 2016 σε 99,7 εκατ. το 2019). Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 οι διανυκτερεύσεις εμφάνισαν την υψη-
λότερη σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ευ-
ρείες αγορές μείωση κατά -79,5% (σε 20,5 εκατ.).
Οι εισπράξεις την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά 42,1% (από € 5,6 δισ. το 2016 σε € 7,9 δισ. το 2019). Την πε-
ρίοδο 2019-2020 οι εισπράξεις εμφάνισαν πτώση κατά 81,7% (σε € 1,5 δισ.).

*Πρόεδρος του Συνεργατικού Δικτύου
Attica Wine & Food Experience
- Managing Director Signature Travel

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Πρωθούμε τον οινοτουρισμό στους επισκέπτες της Αττικής

«Ο οινικός τουρισμός είναι ακόμη σε πολύ χαμηλά επίπεδα και οι ξένοι γνωρίζουν πολύ λίγα πράγματα σε αυτό το τομέα. Πιστεύω ότι είναι η κατάλληλη στιγμή να δείξουμε το κάτι παραπάνω που διαθέτει η Αττική», υπογραμμίζει η κυρία Αλιφραγκή

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Οινοτουρισμού στις 14 Νοεμβρίου συνυμνήσαμε με την κυρία Μαρία Αλιφραγκή, πρόεδρο του Συνεργατικού Δικτύου Attica Wine & Food Experience για την ανάπτυξη του οινοτουρισμού στην περιοχή, τις προσπάθειες που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και τους στόχους που έχειβάλει το δίκτυο για το επόμενο διάστημα. Η κυρία Αλιφραγκή σημειώνει μεταξύ άλλων πως ήδη πολλά οινοποιεία έχουν καταφέρει να κερδίσουν διεθνή αναγνώριση και κάνουν εξαγωγές, ενώ τονίζει τη σημασία που έχει η σύνδεση ενός οινοτουριστικού ταξιδιού με άλλες τουριστικές δραστηριότητες, πρωτίστως με τη γαστρονομία, αλλά και με επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και αξιοθέατα. Αναλυτικά η συνέντευξη της κυρίας Αλιφραγκή έχει ως εξής:

- Κυρία Αλιφραγκή είναι χαρά που σας έχουμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Σε λίγες μέρες είναι η Παγκόσμια Ημέρα Οινοτουρισμού. Η Αττική είναι από τους αρχαιότερους αμπελώνες της Ευρώπης. Το έχουμε αξιοποιήσει αυτό το χαρακτηριστικό; Έχουν αποδώσει καρπούς οι προσπάθειες του Attica Wine & Food Experience;

Το δίκτυο μας «ATTICA WINE AND FOOD EXPERIENCE» αποτελείται από οινοποιούς της Αττικής, επαγγελματίες της εστίασης, τουρισμού, πολιτισμού και media. Οι δικοί μας οινοποιοί δραστηριοποιούνται στην Αττική και ορισμένοι σε επιπλέον περιοχές στην Ελλάδα. Από την επαφή μαζί τους είδα ότι η γνώση των προηγούμενων γενεών έχει περάσει στις επόμενες, με αποτέλεσμα η εμπειρία των παππούδων να φωτίσει τις τρίτες πλέον γενιές των οινοποιών και σε συνδυασμό με τις νέες μεθόδους της τεχνολογίας να έχουμε πολύ καλά αποτελέσματα και ανάπτυξη της παραγωγής.

Τα μέλη μας εκτείνονται σε όλη την Αττι-

κή, από την Ανατολική Αττική μέχρι το Τίλιον, τα Μέγαρα και το Καπανδρίτι. Κάθε οινοποιείο έχει τη δική του προσωπικότητα από παραδοσιακά οικογενειακά, με οικοδεσπότες τους ίδιους τους παραγωγούς, μέχρι μοντέρνα με σύγχρονα εκθετήρια, πωλητήρια ακόμη και μουσείο οίνου. Οι οικοδεσπότες μας εξιστορούν την παράδοση και μιλάνε για το νέο πρόσωπο του «Σαββατιανού» της γηγενούς ποικιλίας της Αττικής, από την οποία παράγεται η ρετσίνα, αλλά και τη συμμετοχή του σε άλλα χαρμάνια λευκών οίνων.

- Έχουμε κατορθώσει να προσελκύσουμε λάτρεις του κρασιού από το εξωτερικό σε ικανοποιητικό βαθμό;

Τα οινοποιεία της AWAFE είναι μικρής

και μεσαίας κλίμακας και παράγουν υψηλής ποιότητας εμφιαλωμένων οίνων. Πολλά μέλη μας κάνουν εξαγωγές και στο εξωτερικό και έχουν αναγνωρίζονται πλέον διεθνώς. Στις προτάσεις μας συμπεριλαμβάνονται δράσεις όπως για παράδειγμα, ο ΟΙΝΟΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, οινογευσία σε συνδυασμό με ένα καλλιτεχνικό δρώμενο, όπου εδώ μπορούν να συμμετάσχουν και οι Δήμοι της Αττικής στα πλαίσια των πολιτιστικών τους εκδηλώσεων. Μια ακόμη πρόταση είναι ο ΟΙΝΟΣ & ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ κάτι που οι ξένοι επισκέπτες και κυρίως η αγορά του MICE θα εκτιμήσει ιδιαίτερα.

Είναι λοιπόν απαραίτητο να συνεχιστεί η φιλοξενία ταξιδιωτικών πρακτόρων και δημοσιογράφων που ασχολούνται με το θεματικό τουρισμό, ώστε οι επαγγελμα-

τίες του τουρισμού και των media να μας γνωρίσουν από κοντά και να προτρέψουν τους επισκέπτες της Αττικής να εντάξουν στα προγράμματα τους μια επίσκεψη σε κάποιο οινοποιείο.

Στην ιστοσελίδα μας www.awafe.gr προτείνουμε τουριστικές διαδρομές και επισκέψεις στα οινοποιεία - μέλη του δικτύου μας.

- Αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα λειτουργούν πάνω από 1.200 οινοποιεία και πολλά από αυτά είναι επισκέψιμα. Υπάρχει διαδικασία πιστοποίησης και έχουν δημιουργηθεί και δρόμοι του κρασιού σε πολλές περιοχές. Ποια είναι τα βήματα που πρέπει να κάνουμε για να έχουμε μεγαλύτερη ώθηση στον οινοτουρισμό;

Το δίκτυο μας προσπαθεί να αναπτύξει την επισκεψιμότητα στα πιστοποιημένα οινοποιεία της Αττικής και να εντάξει την εμπειρία της οινογευσίας σε συνδυασμό με επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, γευσιγνωσίες, πολιτιστικά events. Φυσικά έχουμε πολύ δρόμο μπροστά μας καθώς η ίδρυση μας μετράει από το 2018 και τα χρόνια της πανδημίας μας έφεραν πολύ πίσω στα σχέδια μας. Με την προηγούμενη περιφερειακή αρχή τον πραγματοποιήσαμε ένα fam και press trip, κάτι που ελπίζουμε να συνεχιστεί και γι' αυτό το λόγο υπογράψαμε και μνημόνιο συνεργασίας με τη νέα διοίκηση. Ήδη έχουμε δρομολογήσει τη συμμετοχή μας ως συνεκθέτες της Περιφέρειας Αττικής στην έκθεση PHILOXENIA που θα πραγματοποιηθεί 12-14/11 στη Θεσσαλονίκη. Ελπίζουμε και θα επιδιώξουμε ακόμη πολλές δράσεις ώστε ο σκοπός μας να γίνει γνωστός στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

- Ποια είναι τα σχέδια του Attica Wine & Food Experience για το επόμενο διάστημα;

Αυτό που χρειαζόμαστε και δουλεύουμε πάνω σε αυτό είναι η υλοποίηση ενός στρατηγικού marketing φυσικά με τη βοήθεια της πολιτείας καθώς μέχρι τώρα δεν έχει γίνει κάτι οργανωμένο. Ο οινικός τουρισμός είναι ακόμη σε πολύ χαμηλά

Στις προτάσεις μας συμπεριλαμβάνονται δράσεις όπως για παράδειγμα, ο ΟΙΝΟΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, οινογευσία σε συνδυασμό με ένα καλλιτεχνικό δρώμενο, όπου εδώ μπορούν να συμμετάσχουν και οι Δήμοι της Αττικής στα πλαίσια των πολιτιστικών τους εκδηλώσεων

επίπεδα και οι ξένοι γνωρίζουν πολύ λίγα πράγματα σε αυτό το τομέα. Πιστεύω ότι είναι η κατάλληλη στιγμή να δείξουμε το κάτι παραπάνω που διαθέτει η Αττική και να ακολουθήσουμε τα νέα μοντέλα της εποχής που αναζητά λύσεις για βιωματικές εμπειρίες, μικρές ομάδες και έμπειρους επαγγελματίες με αγάπη για την επίτευξη των σκοπών μας.

Οι Δρόμοι του Κρασιού συμμετέχουν στην Παγκόσμια Ημέρα Οινοτουρισμού

Την Κυριακή 14 Νοεμβρίου τα οινοποιεία των Δρόμων του Κρασιού της Ελλάδας, συμμετέχουν, στην Παγκόσμια Ημέρα Οινοτουρισμού και προσκαλούν τους λάτρεις του κρασιού να γιορτάσουν μαζί τους.

Οι επισκέπτες των οινοποιείων θα έχουν την ευκαιρία να περιηγηθούν στις αμπελοοινικές περιοχές, να γνωρίσουν τους Έλληνες οινοπαραγωγούς, να απολαύσουν το τοπίο στους πανέμορφους αμπελώνες, να ξεναγηθούν στους χώρους παραγωγής, ωρίμανσης και παλαίωσης οίνων, να δοκιμάσουν νέες και παλαιωμένες σοδειές, αλλά και να ενημερωθούν για τα φρέσκα κρασιά του φετινού τρύγου που μόλις ολοκληρώθηκε.

Η Ημέρα Οινοτουρισμού θεσμοθετήθηκε το 2009, ως Ευρωπαϊκή ημέρα Οινοτουρισμού, και εορτάζεται κάθε χρόνο τη δεύτερη Κυριακή του Νοεμ-

βρίου. Από το 2019 εορτάζεται σε παγκόσμιο επίπεδο. Στον εορτασμό της «Παγκόσμιας Ημέρας Οινοτουρισμού» συμμετέχουν όλες οι περιφερειακές ενώσεις οινοπαραγωγών της χώρας μας και συγκεκριμένα:

- Η Ένωση Οινοπαραγωγών «Οινοποιοί Βορείου Ελλάδος»
- Η Ένωση Οινοπαραγωγών Κεντρικής Ελλάδας
- Η Ένωση Οινοπαραγωγών Αμπελώνων Αττικής
- Η Ένωση Οινοπαραγωγών Αμπελώνων Πελοποννήσου
- Η Ένωση Οινοποιών Αμπελουργών Νήσων Αιγαίου
- Το Δίκτυο Οινοποιών Κρήτης

Από τις 11 το πρωί έως τις 5 το απόγευμα, οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να επισκεφθούν τα οινοποιεία των οινοτουριστικών δικτύων, σε όποιο μέρος της Ελλάδας και αν βρίσκονται.

Οι οινοποιοί της Βόρειας Ελλάδας ήταν οι πρώτοι που προχώρησαν σε μια ομαδική προσπάθεια για την προώθηση των ελληνικών κρασιών και του οινοτουρισμού. Ποιες είναι οι 8 δρόμοι του κρασιού από την Ήπειρο μέχρι την Θράκη

Γράφει η **ΔΩΡΑ ΧΡΗΣΤΟΥ**

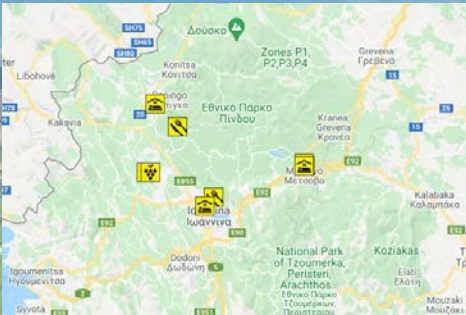
Η Βόρεια Ελλάδα διαθέτει μια μακρά ιστορία στον οινοτουρισμό, αφού όχι μόνο έχει τους πιο ιστορικούς αμπελώνες στη χώρα (αμπελουργική περιφέρεια Ηπείρου, με τους οίνους ΠΓΕ Ήπειρος, την αμπελουργική περιφέρεια Μακεδονίας, με τους οίνους ΠΓΕ Μακεδονία και την αμπελουργική περιφέρεια Θράκης, με τους οίνους ΠΓΕ Θράκη), αλλά ήταν και η πρώτη που προέβη σε μια ομαδική προσπάθεια για προώθηση της οινοποιίας και του οινοτουρισμού στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα το 1993 δεκατρείς οινοπαραγωγοί του βορειοελλαδικού χώρου ίδρυσαν την Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Βορείου Ελλάδος με το διακριτικό τίτλο «Δρόμοι του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος». Δρόμους του Κρασιού βρίσκουμε σχεδόν σε όλες τις οινοπαραγωγικές χώρες. Πρόκειται για μία εκδρομική πρόταση προς τον σύγχρονο περιηγητή με επιλεγμένες διαδρομές που διασχίζουν τα πιο γραφικά σημεία μιας αμπελουργικής ζώνης. Στην Βόρεια Ελλάδα υπάρχουν 8 μοναδικές διαδρομές, που ξεκινούν δυτικά, από την Περιφέρεια Ηπείρου και τη Διαδρομή του κρασιού της Ηπείρου. Στη συνέχεια περνάνε στο κεντρικό τμήμα στην περιοχή της Μακεδονίας. Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εξελίσσεται η Διαδρομή κρασιού των Λιμνών. Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχουν σχεδιαστεί 5 διαδρομές: Η Διαδρομή του κρασιού της Πέλλας – Γουμένισσας, η Διαδρομή του κρασιού των Θεών του Ολύμπου, η Διαδρομή του κρασιού της Νάουσας, η Διαδρομή του κρασιού της Θεσσαλονίκης και η Διαδρομή του κρασιού της Χαλκιδικής. Στο ανατολικό τμήμα και στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης έχει σχεδιαστεί η Διαδρομή του κρασιού του Διονύσου.

Οι Δρόμοι του Κρασιού στη Βόρεια Ελλάδα

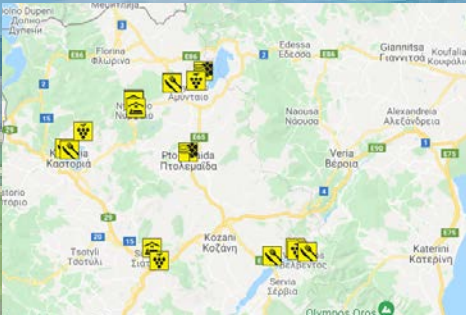
Οι

8 Οινικές Διαδρομές

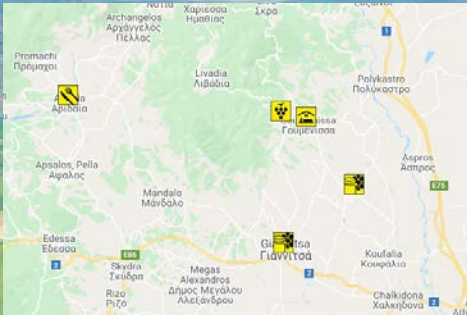
στη Βόρεια Ελλάδα

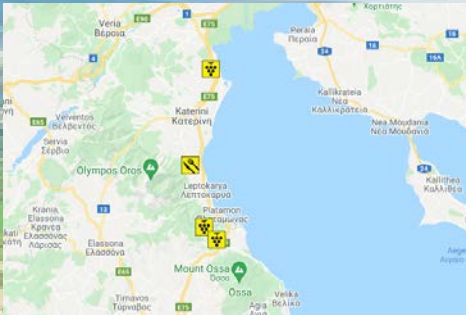
Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

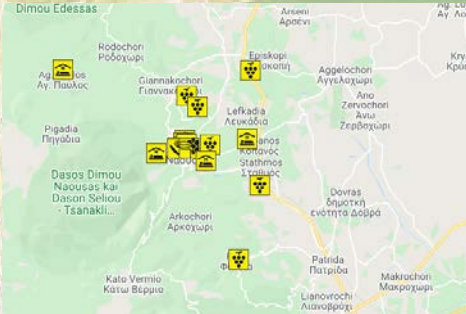
Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΩΝ ΛΙΜΝΩΝ

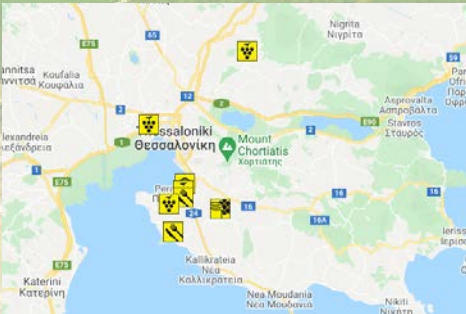
Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΠΕΛΛΑΣ – ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ

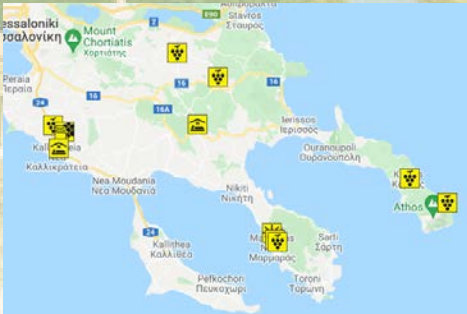
Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΩΝ ΘΕΩΝ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

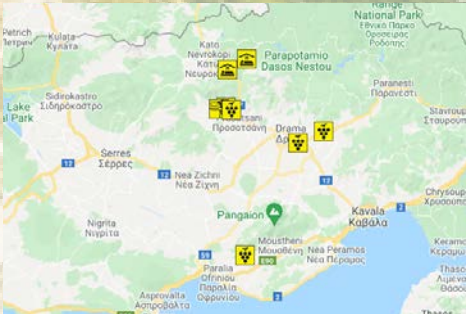
Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΝΑΟΥΣΑΣ

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

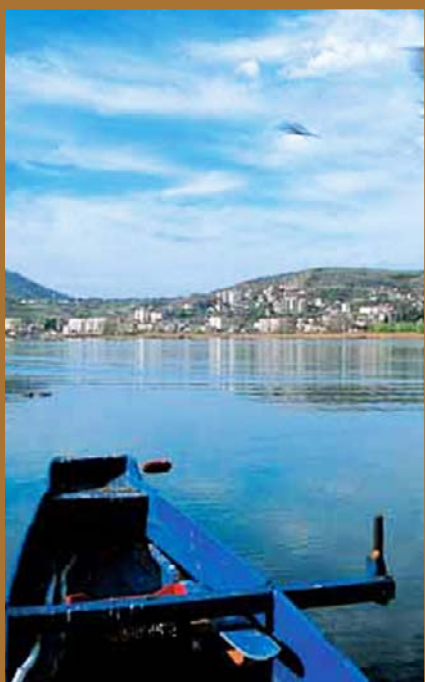
Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

Διαδρομή του κρασιού της Ηπείρου

Ο οινοτουρισμός στη Βόρεια Ελλάδα αρχίζει με τη Διαδρομή του κρασιού της Ηπείρου. Η Ήπειρος, το βορειοδυτικό άκρο της Ελλάδας, χαρακτηρίζεται κυρίως από τους ορεινούς όγκους, τις γραφικές λίμνες και τους ήρεμους κόλπους. Το μεγαλύτερο μέρος της γης είναι ορεινό, με άγρια πανύψηλα βουνά. Η διαδρομή της Ηπείρου, γεωγραφικά ανήκει στο νομό Ιωαννίνων και περιλαμβάνει τις αμπελοοινικές περιοχές του Μετσόβου και της Ζίτσας που παράγουν τους οίνους ΠΟΠ Ζίτσα, ΠΓΕ Ήπειρος, ΠΓΕ Ιωάννινα και ΠΓΕ Μέτσοβο. Ο επισκέπτης που θα βρεθεί στην περιοχή της Ηπείρου, θα έχει την δυνατότητα να περιηγηθεί στους πανέμορφους αμπελώνες της περιοχής ανακαλύπτοντας έτσι βιωματικά την πορεία δημιουργίας του εξαιρετικού ελληνικού κρασιού.

Παράλληλα θα μπορούν να επισκεφτούν μέρη όπως την περιβόητη λίμνη Παμβώτιδα, το σπήλαιο Περάματος, το Θεογέφυρο στη Ζίτσα, τη λίμνη των πηγών του Αώου, το φαράγγι του Βίκου, που το διατρέχει ο Βοϊδομάτης και τα πολλά πέτρινα γεφύρια ή την Κόνιτσα και το Πωγώνι με τον ποταμό Αώο, καθώς και τα Τζουμέρκα, με το γεφύρι της Πλάκας και το σπήλαιο Ανεμότρυπα. Η Διαδρομή των κρασιών της Ηπείρου εκτός από σημεία φυσιολατρικού ενδιαφέροντος διαθέτει και πολιτισμικές προεκτάσεις όπως το αρχαιολογικό μουσείο, το βυζαντινό μουσείο στο Κάστρο και το νησί Ιωαννίνων, ενώ σε κοντινές αποστάσεις είναι, τον αρχαιολογικό χώρο Δωδώνης, και το μουσείο ελληνικής ιστορίας Παύλου Βρέλλη. Επίσκεψη αξίζουν η πινακοθήκη Αβέρωφ και το Μουσείο Τσιτσά.

Διαδρομή του κρασιού των Λιμνών

Στην περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αναπτύσσεται η Διαδρομή του κρασιού των Λιμνών και στην περιφερειακή ενότητα Φλώρινας έχει ως επίκεντρό της τους αμπελώνες στο Αμύνταιο, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΟΠ Αμύνταιο. Πρόκειται για μια περιοχή με πολλές δυνατότητες οικοτουρισμού.

Στην ευρύτερη περιοχή του Αμυνταίου ενδιαφέρον έχουν οι λίμνες Βεγορίτιδα και Πετρών, ο προϊστορικός οικισμός Αγίου Παντελεήμονα και το χωριό Νυμφαίο, με το πάρκο άγριας φύσης, όπου δραστηριοποιείται η περιβαλλοντική οργάνωση Αρκτούρος. Δυτικότερα είναι η όμορφη Φλώρινα, με το αρχαιολογικό

μουσείο και το μουσείο σύγχρονης τέχνης και οι λίμνες και το εθνικό πάρκο Πρεσπών, όπου οι επισκέπτες μπορούν να δουν την βασιλική του Αγίου Αχίλλειου και το ναό Αγίου Γερμανού. Επίσης υπάρχει το χιονοδρομικό κέντρο Βίγλας Πισοδερίου για τους λάτρεις των χειμερινών σπορ.

Μετά περνάμε στην Καστοριά με επίκεντρο την πανέμορφη πόλη της που βρίσκεται στην άκρη της λίμνης Ορεστιάδα και παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Καστοριά. Στη περιοχή υπάρχει το βυζαντινό μουσείο Καστοριάς και πολλές βυζαντινές εκκλησίες, όπως η Παναγία Κουμπελίδι-κη. Η Διαδρομή του κρασιού των Λιμνών

προχωρά στο κέντρο της Δυτικής Μακεδονίας, στην περιοχή της Κοζάνης, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Κοζάνη, ΠΓΕ Βελβεντός και ΠΓΕ Σιάτιστα. Στην πόλη της Κοζάνης οι επισκέπτες θα δουν την αρχαιολογική συλλογή και το λαογραφικό μουσείο Κοζάνης και νοτιότερα, τον αρχαιολογικό χώρο και το μουσείο Αιανής. Στα χωριά του Κρόκου οι επισκέπτες θα μάθουν πολλά για τον εξαιρετικής ποιότητας ΠΟΠ Κρόκο Κοζάνης. Τέλος βρισκόμαστε στα Γρεβενά όπου οι δυνατότητες για φυσιολατρικό τουρισμό και τουρισμό περιπέτειας είναι πολλές, με κορυφαίο το χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας.

Διαδρομή του κρασιού Πέλλας - Γουμένισσας

Η Διαδρομή του κρασιού Πέλλας-Γουμένισσας εξελίσσεται στο βόρειο τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας. Στο δυτικό τμήμα της περιοχής του Κυλικής είναι οι αμπελώνες της Γουμένισσας, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΟΠ Γουμένισσα και ΠΓΕ Πλαγιές Πάικου. Σημεία κατατεθέν στην πόλη του Κυλικής και της ευρύτερης περιοχής είναι το αρχαιολογικό μουσείο, το σπήλαιο Αγίου Γεωργίου, ο κήπος Κρουσίων, το Ίωρον, το Γυναικόκαστρο, το μουσείο φυσικής ιστορίας Αξιούπολης και η λίμνη Δοϊράνη. Η Διαδρομή του κρασιού Πέλλας - Γουμένισσας συνεχίζει δυτικά προς την περιοχή της Πέλλας με σημαντικότερο αξιοθέατο της περιοχής τον αρχαιολογικός χώρος Πέλλας και μουσείο.

Στην συγκεκριμένη περιοχή παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Πέλλας. Οι πανέμορφες πόλεις Γιαννιτσά και Έδεσσα θα μαγέψουν τον κάθε επισκέπτη με τις σημαντικές δυνατότητες του φυσιολατρικού τουρισμού που προσφέρονται μέσα από τα αξιοθέατα τους. Στα Γιαννιτσά Το μαουσολείο Γαζή Εβρενός και στην Έδεσσα το μουσείο νερού, τους εντυπωσιακούς καταρράκτες, το χιονοδρομικό κέντρο στο Καϊμακτσαλάν, τα λουτρά Πόζαρ και το Σπηλαιοπάρκο της Αλμωπίας.

Διαδρομή του κρασιού των Θεών του Ολύμπου

Στη κοιλάδα των Τεμπών ξεκινά η πρώτη διαδρομή των Δρόμων του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος, η Διαδρομή των Θεών του Ολύμπου, με σταθμούς σε γνωστούς αμπελώνες και κτήματα οινοπαραγωγής.

Εδώ βρίσκεται η ζώνη ΠΟΠ Ραψάνη μια περιοχή γνωστή για τα πανηγύρια της. Είναι μια από τις πιο γοητευτικές διαδρομές στην Ελλάδα. Στην πλευρά του Ολύμπου βρίσκεται ο παραδοσιακός οικισμός της Ραψάνης και ακριβώς απέναντι, στην πλευρά του Κισσάβου, η ιστορική κοινότητα Αμπελακίων. Το μοναδικό σύνολο φυσικής ομορφιάς ολοκλη-

ρώνει ο Πηνειός ποταμός και που χωρίζει τα βουνά Όλυμπος και Κίσσαβος. Η Διαδρομή του κρασιού των Θεών του Ολύμπου συνεχίζει βόρεια, στην περιοχή της Πιερίας, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Πιερία. Η Πιερία είναι διάσπαρτη από θέσεις αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.

Ξεχωρίζει το αρχαιολογικό πάρκο του Δίου και τα μνημεία του, ενώ στα ενδιαφέροντα περιλαμβάνεται το κάστρο Πλαταμώνα. Η Πιερία είναι επίσης πολύ γνωστή και για την εκτεταμένη παραλία της, η οποία είναι δημοφιλές κέντρο θερινών διακοπών.

Διαδρομή του κρασιού της Νάουσας

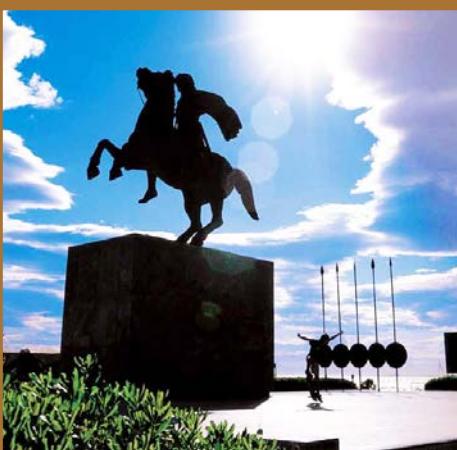
Η Διαδρομή του κρασιού της Νάουσας εξελίσσεται στην περιοχή της Ημαθίας και στις ανατολικές πλαγιές του Βερμίου, εκεί όπου οι αμπελώνες στη Νάουσα παράγουν τους φημισμένους ερυθρούς οίνους ΠΟΠ Νάουσα και ΠΓΕ Ημαθία. Η σχέση Ξινόμαυρο-Νάουσα είναι μια από τις πιο ρωμαλέες στο χώρο των ελληνικών ερυθρών κρασιών. Δικαίως η πόλη της Νάουσας χαρακτηρίζεται ως πόλη του κρασιού. Έχει, εξάλλου και το μουσείο αμπέλου & οίνου. Γύρω από τη Νάουσα υπάρχουν ενδιαφέροντες αρχαιολογικοί χώροι και

μνημεία, όπως η αρχαία Μίεζα, η σχολή του Αριστοτέλη, μακεδονικοί τάφοι, όπως των Ανθεμίων, της Κρίσεως, του Κινχ και των Λύσωνος & Καλλικλέους, καθώς και το αρχαίο θέατρο Κοπανού. Μία από τις σημαντικές εκδηλώσεις που γίνονται στη Νάουσα και πραγματική εμπειρία για τους επισκέπτες της, είναι το καρναβάλι Νάουσας. Η Διαδρομή του κρασιού της Νάουσας πρέπει οπωσδήποτε να συμπεριλάβει τη Βέροια, με τις παλιές της γειτονιές Μπαρμπούτα και Κυριώτισσα. Οι επισκέπτες θα δουν το αρχαιολογικό μουσείο, το

βυζαντινό μουσείο και πολλές βυζαντινές εκκλησίες, όπως ο Άγιος Βλάσιος, ο Άγιος Κήρυκος και ο Μεγάλος Θεολόγος. Ενδιαφέρον είναι και το αρχοντικό Σαράφωγλου, που στεγάζει το λαογραφικό μουσείο Βέροιας. Νοτιοανατολικά της Βέροιας, πολύ σημαντικός προσορισμός της Διαδρομής του κρασιού της Νάουσας είναι ο αρχαιολογικός χώρος Αιγών και το μουσείο βασιλικών τάφων. Όσοι από τους επισκέπτες επιθυμούν δράση χειμερινών σπορ, θα τη βρουν στα χιονοδρομικά κέντρα Σελίου και 3-5 Πηγαδιών.

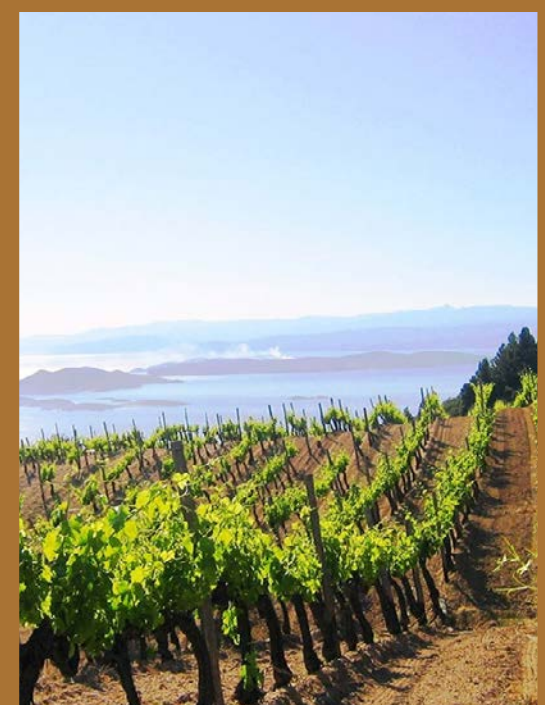
Διαδρομή του κρασιού της Θεσσαλονίκης

Στο ανατολικό τμήμα της Κεντρικής Μακεδονίας και στην περιφερειακή ενότητα Θεσσαλονίκης βρίσκεται η Διαδρομή του κρασιού της Θεσσαλονίκης. Στην περιοχή παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Θεσσαλονίκη, ΠΓΕ Επανομή, ΠΓΕ Νέα Μεσημβρία και ΠΓΕ Πλαγιές Βερτίσκου. Επίκεντρο της διαδρομής είναι η όμορφη Πόλη της Θεσσαλονίκης. Τα εμβληματικά μνημεία της πόλης είναι ο Λευκός πύργος, η αψίδα Γαλέριου και ο Άγιος Δημήτριος. Στη Θεσσαλονίκη λειτουργούν και πολλά ενδιαφέροντα μουσεία, όπως το αρχαιολογικό μουσείο, το μουσείο βυζαντινού πολιτισμού, το κρατικό μουσείο σύγχρονης τέχνης κ.ά. Στο ανατολικό τμήμα της Διαδρομής του κρασιού της Θεσσαλονίκης είναι η περιοχή που εκβάλλουν 3 ποταμοί και διαμορφώνουν το Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα, που είναι ενταγμένο στο πρόγραμμα Terres d'Eau. Ανατολικά της πόλης της Θεσσαλονίκης είναι οι λίμνες Βόλβη & Κορώνεια, ενώ ο ορεινός όγκος προσφέρει στους επισκέπτες της Διαδρομής του κρασιού της Θεσσαλονίκης πολλές δυνατότητες για φυσιολατρικό τουρισμό.

Διαδρομή του κρασιού της Χαλκιδικής

Η Διαδρομή του κρασιού της Χαλκιδικής διατρέχει τους αμπελώνες στη Χαλκιδική, που παράγουν τους οίνους ΠΟΠ Πλαγιές Μελίτωνα, ΠΓΕ Χαλκιδική, ΠΓΕ Σιθωνία και στην αυτόνομη περιοχή του Αγίου Όρους, τους οίνους ΠΓΕ Άγιον Όρος. Η Χαλκιδική έχει πολλούς και ενδιαφέροντες αρχαιολογικούς χώρους, όπως ο αρχαιολογικός χώρος Σταγείρων και Σιδηροκαυσίων, ο αρχαιολογικός χώρος Ακάνθου, ο αρχαιολογικός χώρος Μένδης, ο αρχαιολογικός χώρος Ολύνθου και ο αρχαιολογικός χώρος Ποτίδαιας. Η Διαδρομή του κρασιού της Χαλκιδικής δεν θα ολοκληρωθεί χωρίς επίσκεψη στο Άγιο Όρος.

Διαδρομή του κρασιού του Διονύσου

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης βρίσκεται η Διαδρομή του κρασιού του Διονύσου. Αρχίζοντας από την περιοχή των Σερρών, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Σέρρες, ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να βρεθεί στη βυζαντινή ακρόπολη, το λαογραφικό μουσείο Σαρακατσάνων, στον αρχαιολογικό χώρο Αμφίπολης και το μουσείο του καθώς και στο σπήλαιο Αλιστράτης και φυσικά στη λίμνη Κερκίνη. Η Διαδρομή του κρασιού του Διονύσου προχωράει στους αμπελώνες Δράμας και Καβάλας. Στην περιοχή της Δράμας παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Δράμα, ΠΓΕ Αγορά και ΠΓΕ Αδριανή. Μεγάλο ενδιαφέρον έχει το σπήλαιο πηγών του Αγγίτη, ενώ το χι-ο-

νοδρομικό κέντρο Φαλακρού θα δώσει δυνατότητες δράσης χειμερινών σπορ. Νότια της Δράμας, η Διαδρομή του κρασιού του Διονύσου συνεχίζεται στην περιοχή της Καβάλας, που παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Καβάλα και ΠΓΕ Παγγαίο. Η Διαδρομή του κρασιού του Διονύσου συνεχίζει ανατολικά, στην περιοχή της Ξάνθης, στην οποία το οινικό ενδιαφέρον εντοπίζεται τα Άβδηρα, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Άβδηρα και όπου οι επισκέπτες θα δουν τον αρχαιολογικό χώρο Αβδήρων, το βυζαντινό Πολύστυλο και το αρχαιολογικό μουσείο. Η Διαδρομή του κρασιού του Διονύσου φτάνει στην περιοχή της Ροδόπης, όπου το οινικό ενδιαφέρον βρίσκεται στη Μαρώνεια,

ο αμπελώνας της οποίας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Ίσμαρος. Έτσι η διαδρομή καταλήγει στην περιοχή του Έβρου, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Έβρος. Στην Αλεξανδρούπολη οι επισκέπτες θα δουν το εθνολογικό μουσείο Θράκης, το μουσείο φυσικής ιστορίας και το ιστορικό μουσείο Αλεξανδρούπολης. Καθώς και τα αξιοθέατα στην περιοχή των Φερών η Κοσμοσώτεια, στην περιοχή του Σουφλίου το δάσος της Δαδιάς και το μουσείο μετάξης, στην περιοχή του Διδυμοτείχου το κάστρο Διδυμοτείχου, η Πλωτινόπολη και το κάστρο Πυθίου και στην περιοχή της Ορεστιάδας το ιστορικό λαογραφικό μουσείο Ορεστιάδας και ο τύμβος Μικρής Δοξίπαρας – Ζώνης.

Βλέποντας την ένδειξη Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ) σε μία ετικέτα κρασιού κατευθείαν ο καταναλωτής αναγνωρίζει την αξία του προϊόντος. Τα ΠΟΠ κρασιά οиноποιούνται με τον εκάστοτε παραδοσιακό τρόπο της περιοχής και έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Οι ΠΟΠ οίνοι της Βόρειας Ελλάδας ξεχωρίζουν για τις εκλεκτές του γεύσεις, τα ιδιαίτερα αρώματα αλλά και την μοναδική τους ιστορία. Στους αμπελώνες της Βόρειου Ελλάδας έχουν οροθετηθεί 6 Ζώνες ΠΟΠ.

Οι ΠΟΠ οίνοι της Βορείου Ελλάδας

Οι ΠΟΠ οίνοι της Βόρειας Ελλάδας ξεχωρίζουν για τις εκλεκτές του γεύσεις, τα ιδιαίτερα αρώματα αλλά και την μοναδική τους ιστορία

ΠΟΠ Αμύνταιο

Η Ζώνη ΠΟΠ Αμύνταιο βρίσκεται στη Δυτική Μακεδονία, στην περιοχή του Αμυνταίου, γύρω από τη λίμνη Βεγορίτιδα. Η αμπελουργική ζώνη παραγωγής οίνων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης αναγνωρίστηκε το 1972. Το κλίμα είναι σχεδόν ηπειρωτικό, με χαμηλές θερμοκρασίες και σημαντικές χιονοπτώσεις το χειμώνα, ενώ το καλοκαίρι υπάρχουν με αρκετά μεγάλη συχνότητα βόρειοι άνεμοι. Η κύρια ποικιλία της περιοχής είναι το Ξινόμαυρο και με βάση την ποικιλία αυτή αναγνωρίζονται ως Ο.Π.Α.Π. Αμυνταίου οι εξής τύποι οίνων:

- **Ερυθρός και ροζέ**, ξηρός, ημίξηρος και ημίγλυκος
- **Ροζέ** φυσικώς αφρώδης, ξηρός και ημίγλυκος.

ΠΟΠ Γουμένισσα

Η Ζώνη ΠΟΠ Γουμένισσα βρίσκεται στους πρόποδες του Πάικου, γύρω από την πόλη της Γουμένισσας. Η αμπελουργική ζώνη παραγωγής ερυθρών ξηρών οίνων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης αναγνωρίστηκε το 1979.

Ο κύριος όγκος των αμπελώνων, περίπου 2.000 στρέμματα φυτεμένα με τις ερυθρές ποικιλίες Ξινόμαυρο και Νεγκόσκα, εκτείνεται στις ανατολικές πλαγιές του όρους Πάικο και σε λόφους με απαλές κλίσεις και υψόμετρο μεγαλύτερο από 150m. Τα αμπέλια δεν αρδεύονται και η στρεμματική απόδοση δεν ξεπερνά τα 1.000 κιλά.

- **Τύπος Οίνων ΠΟΠ (ΟΠΑΠ) Γουμένισσα:** Ερυθρ. ξηρός.

ΠΟΠ Ζίτσα

Η Ζώνη ΠΟΠ Ζίτσα βρίσκεται στην Ήπειρο. Η Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης Ζίτσα αναγνωρίστηκε το 1972 και αφορά σε λευκούς οίνους, ήρεμους ξηρούς και φυσικά αφρώδεις ξηρούς και ημίγλυκους, που παράγονται αποκλειστικά από την ποικιλία Ντεμπίνα. Η αμπελουργική ζώνη της Ζίτσας περιλαμβάνει αμπελώνες των κοινοτήτων Ζίτσας, Πρωτόπαπα, Λιγοφάς, Κληματιάς, Καρίτσης και Γαυρισίων του νομού Ιωαννίνων, οι οποίοι εκτείνονται έως τον ποταμό Καλαμά, βρίσκονται σε υψόμετρο 700m και η στρεμματική τους απόδοση δεν ξεπερνά τα 1000 κιλά.

Τύποι οίνων ΠΟΠ (ΟΠΑΠ) Ζίτσα:

- Λευκός ξηρός ήσυχος
- Λευκός ξηρός ημιαφρώδης ή αφρώδης
- Λευκός ημίξηρος ημιαφρώδης ή αφρώδης

ΠΟΠ Νάουσα

Η Ζώνη ΠΟΠ Νάουσα βρίσκεται γύρω από την πόλη της Νάουσας στους πρόποδες του Βερμίου. Η Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης Νάουσα αναγνωρίστηκε το 1971 και αφορά σε ερυθρούς οίνους, που παράγονται από σταφύλια της ποικιλίας Ξινόμαυρο, η οποία καλλιεργείται στις κοινότητες Τριλόφου-Φυτειάς, Στενημάχου, Κοπανού, Λευκαδίων, Μαρίνας-Πολλών Νερών, Γιαννακοχωρίου και στο δήμο της Νάουσας, του νομού Ημαθίας, σε μια έκταση περίπου 7.000 στρεμμάτων. Στο οικοσύστημα αυτό το Ξινόμαυρο βρίσκει το απαραίτητο νερό για την ανάπτυξή του και τον ήλιο για την ωρίμανσή του. Οι ερυθροί οίνοι ΠΟΠ Νάουσα είναι κυρίως ξηροί αλλά μπορεί να είναι και ημίξηροι και ημίγλυκοι. Οι ξηροί οίνοι ΠΟΠ Νάουσα, παλαιώνουν τουλάχιστον 1 χρόνο σε δρύινα βαρέλια, έχουν χρώμα ρουμπινί, σύνθετο μπουκέτο κόκκινων φρούτων και μπαχαρικών, πλούσια και μαλακή γεύση.

- **Τύποι οίνων ΠΟΠ (ΟΠΑΠ) Νάουσα:** • Ερυθρός ξηρός • Ερυθρός ημίγλυκος

ΠΟΠ Πλαγιές Μελίτωνα

Η Ζώνη ΠΟΠ Πλαγιές Μελίτωνα, βρίσκεται στη Χαλκιδική, στις πλαγιές του Μελίτωνα στη χερσόνησο Σιθωνία. Η ζώνη παραγωγής οίνων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης Πλαγιές Μελίτωνα, αναγνωρίστηκε το 1982. Αφορά σε λευκούς και ερυθρούς ξηρούς οίνους, οι οποίοι παράγονται από σταφύλια των αμπελώνων, που εκτείνονται στις πλαγιές του όρους Μελίτωνα στο Ν. Μαρμαρά της χερσονήσου της Σιθωνίας Χαλκιδικής. Το κλίμα είναι ξηροθερμικό, αλλά η γειτνίαση των αμπελώνων με τη θάλασσα καθώς και η παρουσία των δένδρων, που συνιστούν ένα φυσικό φράχτη εγκλωβίζοντας τη βραδινή ατμοσφαιρική υγρασία, εξισορροπούν τις θερμές μέρες του καλοκαιριού.

- **Τύποι οίνων ΠΟΠ (ΟΠΑΠ) Πλαγιές Μελίτωνα:** • Λευκός ξηρός • Ερυθρός ξηρός

ΠΟΠ Ραψάνη

Η Ζώνη ΠΟΠ Ραψάνη βρίσκεται στους πρόποδες του Ολύμπου. Η Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, Ραψάνη αναγνωρίστηκε το 1971 και αφορά σε ερυθρούς ξηρούς οίνους, που παράγονται από σταφύλια των ποικιλιών Ξινόμαυρο. Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής (μικροκλίμα, έδαφος, μορφολογία του εδάφους, φυσική βλάστηση, έκθεση, κλπ) και οι καλλιεργούμενες ποικιλίες κάνουν τον αμπελώνα της Ραψάνης έναν από τους ωραιότερους αμπελώνες της Ελλάδας. Ο ερυθρός οίνος ΠΟΠ Ραψάνη είναι βαθύχρωμος, με σύνθετο μπουκέτο κόκκινων φρούτων, δαμάσκηνων, βανίλιας, κανέλας, και γεύση με πλούσιο σώμα, μαλακές τανίνες και μακρά διάρκεια.

- **Τύπος οίνων ΠΟΠ (ΟΠΑΠ) Ραψάνη:** • Ερυθρός ξηρός

BROADCAST CANADIAN & INTERNATIONAL TV NETWORK

www.bci24news.com

info@bci24news.com

Τι θα συμβεί το 2022 στους προορισμούς;

Στόχος μας είναι τα στοιχεία του 2019 και αρνούμαστε να λάβουμε υπόψη τις αλλαγές που έχουν ήδη ξεκινήσει πριν από τον covid και επιταχύνθηκαν μαζί του

Με την άφιξη των νέων και το ξύπνημα των ευρωπαϊκών και παγκόσμιων προορισμών, η τουριστική ελκυστικότητα θα είναι άνιση. Ωστόσο, συνεχίζουμε να κοιτάζουμε το δέντρο

και να ξεχνάμε το δάσος. Συνεχίζουμε να διαχειριζόμαστε το τουριστικό μέλλον των προορισμών μας ατομικά, οι ξενοδόχοι στην πρώτη γραμμή με μια δυναμική σίγουρα, αλλά περιορισμένα μέσα για

Γράφει ο
Δημήτρης Τριανταφυλλίδης
CEO Meliortempus Development Ltd

να τραβήξουν ολόκληρη την αγορά προς τα πάνω.

Οι κρατικοί και τουριστικοί οργανισμοί θα κάνουν ό,τι μπορούν για άλλη μια φορά, με μία ή περισσότερες καμπάνιες, προσπαθώντας να βρουν μια ισορροπία ανάμεσα στο branding της Ελλάδας και την πώληση προορισμών.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι τα πράγματα θα βελτιωθούν, επειδή έχουμε συμμετάσχει σε εκθέσεις, έχουμε συναντηθεί με πρακτορεία και πάνω από όλα είμαστε ικανοποιημένοι που έχουμε ένα βιβλίο παραγγελιών γεμάτο με options.

Στόχος μας είναι τα στοιχεία του 2019 και αρνούμαστε να λάβουμε υπόψη τις αλλαγές που έχουν ήδη ξεκινήσει πριν από τον covid και επιταχύνθηκαν μαζί του.

Το αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης θα μπορούσε να περιοριστεί σε μία μόνο πρόταση: αύξηση των ταξιδιωτών, αλλά μείωση των εσόδων. Με μικρούς προορισμούς να παραμένουν σε υποεκμετάλλευση και με τους premium να βουλιάζουν, θέτοντας σε κίνδυνο τις υποδομές τους.

La qualité de l'offre ne pourra jamais se développer uniquement par les destinations premium. La raison n'est pas seulement concurrentielle ou quantitative, mais comportementale.

Η ποιότητα της προσφοράς δεν μπορεί ποτέ να αναπτυχθεί μόνο από προορι-

σμούς premium. Ο λόγος δεν είναι μόνο ανταγωνιστικός ή ποσοτικός, αλλά και συμπεριφορικός.

Οι προσδοκίες των νέων πληθυσμών που εισέρχονται στην αγορά, η τροποποίηση της συμπεριφοράς των πελατών μας το αποδεικνύουν καθημερινά. Οι επαγγελματίες έχουν επενδύσει στο digital των καταλυμάτων και υπηρεσιών τους και στα καινούργια πρωτόκολλα και οι ισορροπίες είναι μακριά. Σε όλες τις ανταγωνιστικές αγορές, η προσφορά αναπτύσσεται μέσα από αυθεντικά και ποιοτικά προϊόντα που προσφέρουν τα χωριά και οι μικρές πόλεις.

Το μέλλον είναι το «terroir», το μέλλον είναι η οργάνωση των πόλεων και των χωριών μας έξω από τις μεγαλουπόλεις: υπέροχα εστιατόρια με μεγάλους και διάσημους σεφ, διάσημα ξενοδοχεία στην ύπαιθρο, γοητευτικοί ξενώνες, δωμάτια σε αγροκτήματα, ...η προσφορά είναι

Είναι σημαντικό να ρυθμίσετε κοινές και συντονισμένες ενέργειες, να κατανοήσετε ότι η μόνη σας επιλογή είναι να εργαστείτε ως ομάδα για να επιβιώσετε και να αναπτυχθείτε

ιδιαίτερα ανταγωνιστική, αναπτυσσόμενη και πραγματική.

Έτσι, είναι σημαντικό να ρυθμίσετε κοινές και συντονισμένες ενέργειες, να κατανοήσετε ότι η μόνη σας επιλογή είναι να εργαστείτε ως ομάδα για να επιβιώσετε και να αναπτυχθείτε. Διαφορετικά τα χωριά θα γίνουν φαντάσματα, χωρίς

επιχειρήσεις ούτε μαγαζιά και έτσι θα χάσουμε τον πλούτο μας. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα χωριών που μόνο η κρατική παρέμβαση κατάφερε να σώσει εξτρεμιστικά.

Ας θυμηθούμε τις βασικές αρχές της λήψης ταξιδιωτικών αποφάσεων:

ΟΝΕΙΡΕΥΟΜΑΙ: ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ!

Η τουριστική εμπειρία ξεκινά με ένα όνειρο: την ανάγκη απόδρασης, χαλάρωσης, σύνδεσης. Ένα όνειρο που πρέπει να γίνει κατανοητό.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: ΑΛΛΑ ΠΟΥ ΝΑ ΠΑΜΕ;

Υπάρχουν τόσες πολλές επιλογές. Πρέπει να γίνουμε απαραίτητοι συνδέοντας το όνειρό μας με την εμπειρία μας.

ΣΧΕΔΙΟ: ΚΑΙ ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ;

Παρουσιάστε τον πλούτο της εμπειρίας που έχει στη διάθεσή του ο επισκέπτης προτείνοντας σχετικές επιλογές.

ΕΠΙΛΟΓΗ: ΞΕΡΩ ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΩ
Πείστε τον πελάτη να διαλέξει και να δεσμευτεί μέσω μιας σειράς προσφορών και εκκλήσεων για δράση ότι μόνο σε εσάς θα βρει αυτό που ψάχνει

ΚΡΑΤΗΣΗ: ΑΛΛΑ ΠΟΙΟΣ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ;
Βεβαιωθείτε ότι η συναλλαγή πραγματοποιείται στις καλύτερες συνθήκες παρακάμπτοντας τους ΟΤΑ.

ΑΝΥΠΟΜΟΝΩ ΝΑ ΦΤΑΣΟΥΜΕ!
Προετοιμάστε την άφιξή του και ολοκληρώστε τη διαμονή του για να του εξασφαλίσετε μια εμπειρία που δημιουργεί αναμνήσεις για τη ζωή!

ΟΙ ΜΑΓΙΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ!
Παρέχετε μια τουριστική εμπειρία που ξεπερνά τις προσδοκίες των πιο απαιτητικών επισκεπτών και μοιραστείτε την με τον υπόλοιπο κόσμο.

Σε όλες τις ανταγωνιστικές αγορές, η προσφορά αναπτύσσεται μέσα από αυθεντικά και ποιοτικά προϊόντα που προσφέρουν τα χωριά και οι μικρές πόλεις

ΑΝΥΠΟΜΟΝΩ ΝΑ ΓΥΡΙΣΩ ΠΙΣΩ!
Αφήστε διαρκείς αναμνήσεις και κάντε τους να θέλουν να επιστρέψουν. Εάν ο προορισμός κατανοήσει αυτή τη διαδικασία και οργανωθεί φέρνοντας μια απλή και αυθεντική προσφορά, τότε όλοι οι επαγγελματίες θα επωφεληθούν. Ο κανόνας που εφαρμόζουμε σε διάφο-

ρες πόλεις της Γαλλίας για παράδειγμα είναι: 1 € που επενδύεται από τον προορισμό (μιλάμε για μικρούς προορισμούς) για την προώθηση ισοδυναμεί με 1 € του μεριδίου όλων των εξόδων των επαγγελματιών.
Τα αποτελέσματα θα εξαρτηθούν από την αποκλειστικότητα της προσφοράς, αλλά δεδομένου του πλούτου της χώρας μας αυτό δεν θα ήταν δύσκολο να καθοριστεί.
Με αυτόν τον τρόπο, θα επενδύσουμε για το μέλλον:

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΠΙΣΤΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ
Δίνοντας στους πελάτες μας την επιθυμία να ξαναζήσουν την εμπειρία μας, κάθε χρόνο και αρκετές φορές το χρόνο.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΝΑ ΔΙΑΜΟΝΗ
Προσφέροντας στους επισκέπτες μας μια πλούσια, διαφοροποιημένη και μοναδική εμπειρία.

ΣΤΑΘΕΡΟΤΕΡΑ ΕΣΟΔΑ
Προστασία της οικονομικής υγείας της πόλης με τη σταθεροποίηση του εισοδήματός, παρά τις ιδιοτροπίες της αγοράς.

ΔΙΑΜΟΝΕΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ
Σταδιακά θα αυξήσουμε τη διάρκεια της διαμονής παρουσιάζοντας ένα πιο ολοκληρωμένο όραμα της εμπειρίας που προσφέρουμε.

Τίποτα από αυτά δεν είναι επαναστατικό ή διασπαστικό! Οι ανταγωνιστές μας το κάνουν αυτό εδώ και 100 χρόνια. Ήρθε η ώρα προσαρμοστούμε για το καλό όλων. Δεν πιστεύω ότι η τοπική οργάνωση στον τουριστικό προορισμό είναι κάτι περίπλοκο. Μάλλον δείτε το ως ένα πιάτο που προετοιμάζουμε με τα συστατικά που έχουμε και την προγονική μας τεχνογνωσία μερικές φορές. Και μην ξεχνάτε ότι τώρα αρχίζει η σεζόν του 2022.

Μέτρια ανάκαμψη των αεροπορικών ταξιδιών τον Σεπτέμβριο του 2021

Με εξαίρεση τις εσωτερικές πτήσεις της Κίνας η IATA κατέγραψε διεθνώς ελαφρά υποχώρηση της διεθνούς ζήτησης σε σύγκριση με τον Αύγουστο. Η συνολική ζήτηση για αεροπορικά ταξίδια τον Σεπτέμβριο του 2021 ήταν μειωμένη κατά 53,4% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2019

Η Διεθνής Ένωση Αεροπορικών Μεταφορών (IATA) ανακοίνωσε μια μέτρια ανάκαμψη των αεροπορικών ταξιδιών τον Σεπτέμβριο του 2021 σε σύγκριση με στις επιδόσεις του Αυγούστου. Αυτό οφείλεται στην ανάκαμψη στις εγχώριες αγορές, ιδίως στην Κίνα, όπου άρθηκαν ορισμένοι περιορισμοί στα ταξίδια μετά τα κρούσματα του COVID-19 τον Αύγουστο. Η διεθνής ζήτηση, εν τω μεταξύ, υποχώρησε ελαφρώς σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα.

Επειδή οι συγκρίσεις μεταξύ των μηνιαίων αποτελεσμάτων του 2021 και του 2020 στρεβλώνονται από τον έκτακτο αντίκτυπο του COVID-19, εκτός εάν σημειώνεται διαφορετικά, στις οι συγκρίσεις αφορούν τον Σεπτέμβριο του 2019, ο οποίος ακολούθησε ένα κανονικό πρότυπο ζήτησης.

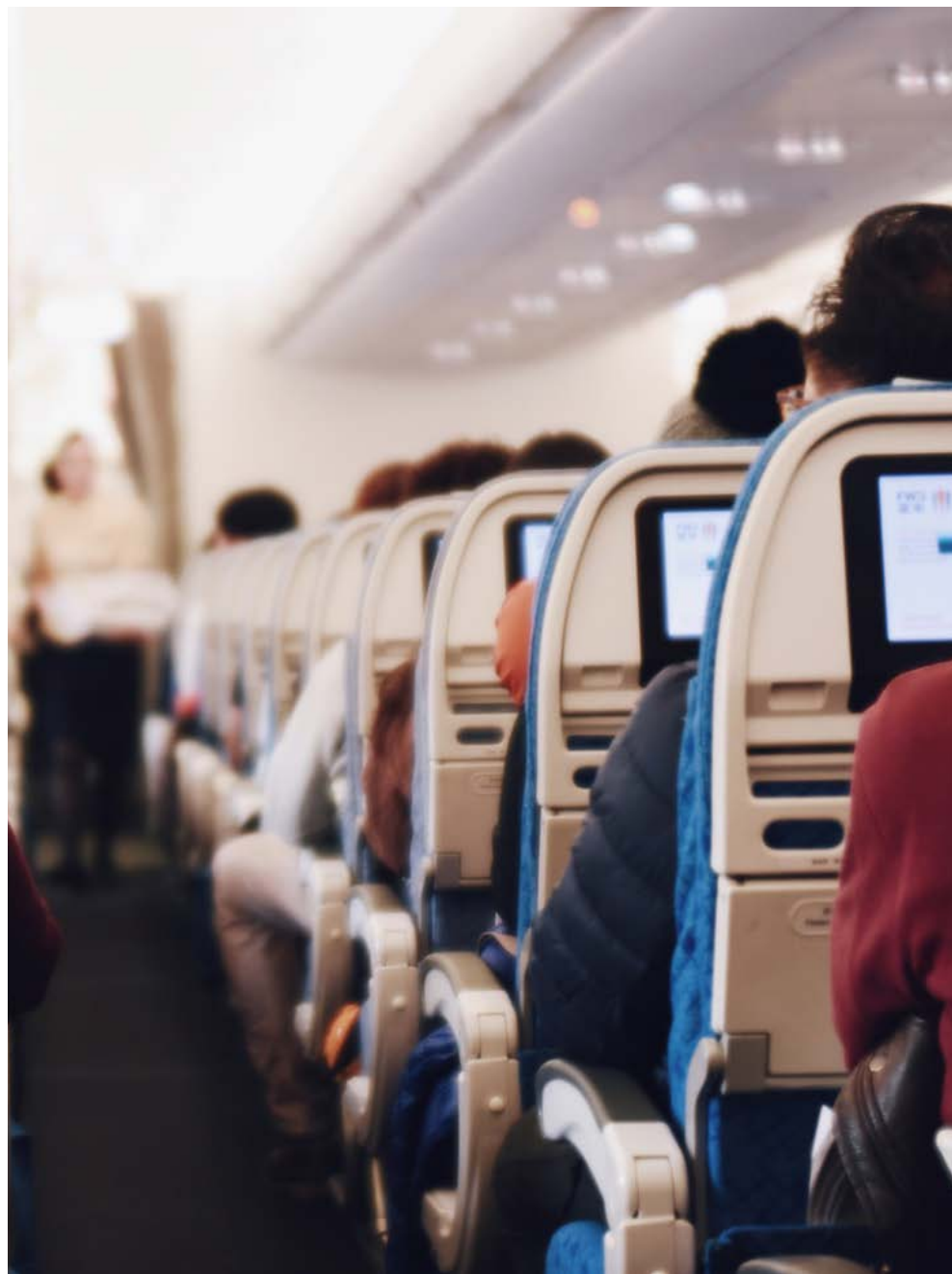
Η συνολική ζήτηση για αεροπορικά ταξίδια τον Σεπτέμβριο του 2021 ήταν μειωμένη κατά 53,4% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2019. Αυτό σηματοδότησε άνοδο από τον Αύγουστο, όταν η ζήτηση ήταν 56,0% κάτω από τα επίπεδα του Αυγούστου 2019.

Οι εγχώριες αγορές ήταν μειωμένες κατά 24,3% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2019, μια σημαντική βελτίωση από τον Αύγουστο του 2021, όταν η κίνηση ήταν μειωμένη κατά 32,6% σε σύγκριση με δύο χρόνια πριν. Στις οι αγορές παρουσίασαν βελτίωση, με εξαίρεση την Ιαπωνία και τη Ρωσία, αν και η τελευταία παρέμεινε σε σταθερή ανάπτυξη σε σύγκριση με το 2019.

Η διεθνής ζήτηση επιβατών τον Σεπτέμβριο ήταν κατά 69,2% χαμηλότερη από τον Σεπτέμβριο του 2019, μειωμένη κατά ένα κλάσμα σε σχέση με την πτώση κατά 68,7% που καταγράφηκε τον Αύγουστο.

«Κάθε ανακοίνωση επαναλειτουργίας φαίνεται να συνοδεύεται από παρόμοιους αλλά διαφορετικούς κανόνες. Δεν μπορούμε να αφήσουμε την ανάκαμψη να βαλτώσει σε περίπλοκους κανονισμούς,

American Airlines: Bonus έως 300% στους υπαλλήλους που θα εργαστούν στις γιορτές

Η American Airlines προσφέρει μπόνους και υψηλότερες αποδοχές έως και 300% στους υπαλλήλους που εργάζονται κατά τη διάρκεια των εορτών, καθώς ο αμερικανικός αερομεταφορέας ενισχύει το προσωπικό ενόψει της πιο πολυσύχναστης περιόδου του έτους.

Οι δικαιούχοι υπάλληλοι που εργάζονται από τις 23 Νοεμβρίου έως τις 29 Νοεμβρίου και από τις 22 Δεκεμβρίου έως τις 2 Ιανουαρίου θα λάβουν πριμοδότηση 150% για τις ώρες που εμπιπτουν στις περιόδους αιχμής των διακοπών, ανέφερε η American σε σημείωμα προς τους αεροσυνοδούς την Παρασκευή. Ορισμένοι εργαζόμενοι χωρίς απουσίες μεταξύ 15 Νοεμβρίου και 2 Ιανουαρίου θα λάβουν πριμοδότηση 300%.

Η είδηση έρχεται μία ημέρα μετά την άρση των ταξιδιωτικών περιορισμών που επέβαλαν οι Ηνωμένες Πολιτείες σε μεγάλο μέρος του κόσμου από την έναρξη της πανδημίας, με την επί μήνες συσσωρευμένη ζήτηση να προκαλεί σημαντική αύξηση των κρατήσεων.

Οι κρατήσεις ταξιδιών για την περίοδο των διακοπών στις Ηνωμένες Πολιτείες συνεχίζουν επίσης να αυξάνονται με ταχείς ρυθμούς, σύμφωνα με τις αεροπορικές εταιρείες και τα στοιχεία του κλάδου, καθώς τα κρούσματα του COVID-19 μειώνονται και τα ποσοστά εμβολιασμού επιταχύνονται.

Η American Airlines αναμένει 4.000 νέους υπαλλήλους να ενταχθούν στο τέταρτο τρίμηνο, δήλωσε ο COO David

**Η American Airlines
αναμένει 4.000
νέους υπαλλήλους
να ενταχθούν
στο τέταρτο τρίμηνο,
δήλωσε ο COO David
Seymour**

Seymour σε ξεχωριστό σημείωμα προς όλα τα μέλη την Παρασκευή. «Στο μέτωπο της στελέχωσης, καλωσορίζουμε πίσω πολλά μέλη της ομάδας και εισάγουμε επιθετικά και πολλές νέες προσλήψεις», δήλωσε ο Seymour. Σχεδόν 1.800 αεροσυνοδοί επέστρεψαν από άδεια τον Νοέμβριο και άλλοι 800 αναμένεται να επιστρέψουν τον Δεκέμβριο.

Η εταιρεία ανέφερε επίσης ότι προσφέρει ένα μπόνους 1.000 δολαρίων σε επιλέξιμα μέλη με τέλεια παρουσία μεταξύ 15 Νοεμβρίου και 2 Ιανουαρίου. Το μπόνους ισχύει για ομάδες που περιλαμβάνουν εκπαιδευτές εκπαιδευτικού πληρώματος πτήσεων και μηχανικούς προσομοιωτών πτήσεων, καθώς και μέλη υπηρεσιών στόλου. Τα μέλη που εργάζονται σε οποιαδήποτε από τις ημέρες αιχμής θα είναι επίσης επιλέξιμα να λάβουν 1-1/2 φορές το μισθό τους για κάθε ημέρα.

«Κάθε ανακοίνωση επαναλειτουργίας φαίνεται να συνοδεύεται από παρόμοιους αλλά διαφορετικούς κανόνες. Δεν μπορούμε να αφήσουμε την ανάκαμψη να βαλτώσει σε περίπλοκους κανονισμούς», τονίζει ο Willie Walsh γενικός διευθυντής της IATA

σιμότητα και ψηφιοποίηση. Τώρα οι κυβερνήσεις πρέπει να βάλουν πράξεις πίσω από αυτά τα λόγια για να υλοποιήσουν απλά και αποτελεσματικά μέτρα. Οι άνθρωποι, οι θέσεις εργασίας, οι επιχειρήσεις και οι οικονομίες βασίζονται στην πραγματική πρόοδο», δήλωσε ο Walsh, Γενικός Διευθυντής στις IATA.

Το όραμα στις IATA για την ασφαλή αποκατάσταση στις παγκόσμιας συνδεσιμότητας βασίζεται σε πέντε βασικές αρχές:

- Τα εμβόλια θα πρέπει να είναι διαθέσιμα σε όλους το συντομότερο δυνατό.
- Οι εμβολιασμένοι ταξιδιώτες δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζουν κανένα εμπόδιο στο ταξίδι.
- Οι δοκιμές θα πρέπει να επιτρέπουν σε όσους δεν έχουν πρόσβαση σε εμβόλια να ταξιδεύουν χωρίς καραντίνα
- Οι δοκιμές αντιγόνου είναι το κλειδί για οικονομικά αποδοτικά και βολικά συστήματα δοκιμών, και
- Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να πληρώνουν για στις εξετάσεις, ώστε να μην αποτελούν οικονομικό εμπόδιο για τα ταξίδια.

Η διάσκεψη υψηλού επιπέδου στις ΔΟΠΑ για το COVID-19 συμφώνησε ότι η εναρμόνιση πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα. Η G20 δήλωσε τη δέσμευση να αναλάβει δράση για την υποστήριξη μιας ανάκαμψης με απρόσκοπτα ταξίδια, βιω-

Ποιότητα & Αειφορία Το παράδειγμα της Ξάνθης

Το κοινό πλαίσιο πρότυπο πλαίσιο αειφορίας Ξάνθης ορίζεται ως η κοινή συμφωνία δημιουργίας κριτηρίων που παρέχουν μια κοινή κατανόηση σε όλο το κόσμο και στην επιχειρηματική κοινότητα για την αειφορία, την βιωσιμότητα και τον «αιφόρο τουρισμό»

Εναλλακτικός...
Προορισμός

Γράφει ο

Ευάγγελος

Κυριακού

Ειδικός Διαχείρισης
Προορισμών

Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε εκείνες τις προσπάθειες που παρά την παράλυση δράσεων λόγω COVID-19 και παρά την οικονομική κρίση κόντρα στο ρεύμα συνεχίζουν να αποτελούν μικρούς φάρους στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα στην περιοχή της Ξάνθης μια πλούσια περιοχή σε φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους παρουσιάστηκε από την τοπική επιχειρηματική κοινότητα μια συμφωνία για ποιότητα και αειφορία. Λαμβάνοντας υπόψη την διεθνή εμπειρία, την Agenda 2030, τους 17 στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης όπως υιοθετήθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού, το κοινό πλαίσιο πρότυπο πλαίσιο αειφορίας Ξάνθης ορίζεται ως η κοινή συμφωνία δημιουργίας κριτηρίων που παρέχουν μια κοινή κατανόηση σε όλο το κόσμο και στην επιχειρηματική κοινότητα για την αειφορία, την βιωσιμότητα και τον «αιφόρο τουρισμό».

Προφανής είναι η στενή σχέση με την έννοια του περιβάλλοντος και η διασύνδεση με τις επιμέρους έννοιες του, σε επιτόπια προσαρμογή. Φυσικό, δομημένο, πολιτιστικό, κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον συνθέτουν το πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και το επίπεδο που κάθε φορέας/επιχείρηση φιλοδοξεί να φθάσει παράλληλα με τους δικούς του στόχους προκαλώντας

αλυσιδωτές επιδράσεις σε κάθε διαβατισμένο επίπεδο γνώσης, προσπάθειας και εφαρμογής.

Η συνολική εικόνα είναι αυτή που δημιουργεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσα από την συμπληρωματικότητα που απαιτεί η κάθετη προσέγγιση στα βήματα των χρηστών, επισκεπτών και πολιτών, και η οριζόντια δικτύωση η οποία δημιουργεί επίπεδα προστιθέμενης αξίας και εξωστρέφειας διαμορφώνοντας σταδιακά μια ενιαία ταυτότητα, ποιότητας και αναγνωρισιμότητας για φορείς/επιχειρήσεις και συνολικά τον προορισμό.

Το επιμελητήριο Ξάνθης φρόντισε να ρυθμίσει αυτές τις σχέσεις μέσα από την παράλληλη ενεργοποίηση μεμονω-

Το κοινό πρότυπο-πλαίσιο αειφορίας για τον αγροτουρισμό/οικοτουρισμό και τις ήπιες μορφές τουρισμού αφορά την αξιολόγηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος για την αποφυγή της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης στην περιοχή

μένων φορέων/επιχειρήσεων και δικτύων, δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που αντιμετωπίζουν την βιώσιμη ανάπτυξη και τα κριτήρια εφαρμογής όχι απλά ως ευκαιρία αλλά ως εργαλείο άμεσης και ταυτόχρονης προσαρμογής μέσω του επαναπροσανατολισμού πολλών διαφορετικών σε μέγεθος, αντίληψη και φιλοσοφία οργανισμών. Με άλλα λόγια οι προδιαγραφές είναι κοινές για όλους.

Το κοινό πρότυπο-πλαίσιο αειφορίας για τον αγροτουρισμό/οικοτουρισμό και τις ήπιες μορφές τουρισμού αφορά την αξιολόγηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος για την αποφυγή της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης στην περιοχή αναφοράς η οποία ορίζεται ως

η ευρύτερη περιοχή Ξάνθης περιλαμβάνονται των περιοχών Νέστου, Αρδα και της Ορεινής Ροδόπης.

Το πρότυπο εφαρμόζεται με διαβάθμιση επιπέδων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τομέα, όπως είναι επιχειρήσεις πρωτογενούς τομέα (γεωργοί, κτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι, αλιείς, παραγωγοί δασικών προϊόντων), καταστήματα εστίασης, αγροτικοί συνεταιρισμοί, καταλύματα, κέντρα ενημέρωσης, ΜΚΟ, εθελοντικές ομάδες κ.ά. Ουσιαστικά, το πρότυπο, μπορεί να εφαρμοστεί σε όλους τους τομείς της οικονομίας και σε όλους τους κοινωνικούς, πολιτιστικούς φορείς.

Στόχος αυτού του κοινού προτύπου πλαισίου αειφορίας είναι η σύνδεση της τοπικής κοινότητας με την ανάπτυξη της στρατηγικής διατήρησης της βιοποικιλότητας και παράλληλα η διασφάλιση της σχέσης της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης ώστε αυτή να καθίσταται συνεχής, αδιάλειπτη άρα και διατηρήσιμη.

Η επίτευξη αυτού του στόχου γίνεται μέσω δημιουργίας κινήτρων για τις τοπικές κοινότητες προκειμένου να συνδέσουν τη οικονομία και την υγεία με το περιβάλλον και να συμβάλουν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας ως πολύτιμοι, αλλά διατηρήσιμοι και όχι αναλώσιμοι, φυσικού και οικονομικού πόρου στην περιοχή τους. Η έννοια της βιοποικιλότητας εμπλουτίζεται από τις έννοιες των γεωτόπων, της επιτόπιας διατήρησης, των ζωνών ειδικής προστασίας, το κόκκινο κατάλογο, τους οικολογικούς διαδρόμους κυρίως για την διασπορά της γνώσης και της υπερτοπικής σημασίας τους.

Η στόχευση αφορά την βιώσιμη ανάπτυξη και τον βιώσιμο τουρισμό με τις θεματικές μορφές του και κυρίως τον αγροτουρισμό/οικοτουρισμό για να δι-

*Πρόσφατα στην Ξάνθη
απονεμήθηκαν
τα πρώτα σήματα ποιότητας
-αειφορίας με την ονομασία
Q4eX, στις επιχειρήσεις και
τους φορείς της περιοχής
που μπήκαν στην
διαδικασία αναζήτησης
της διεύρυνσης,
αλλά και της αναγνώρισης
των δυνατοτήτων τους
παράλληλα με την συμβολή
τους στην δικτύωση
και την βιώσιμη ανάπτυξη*

ασυνδέσει άμεσα και ενεργά την τουριστική δραστηριότητα με την γεωργική εποικοδομητική εκμετάλλευση, τα προϊόντα της και την αγροτική κληρονομιά με όρους συνέχειας και βιώσιμης εξέλιξης.

Μέσω του κοινού προτύπου πλαισίου αειφορίας επιτυγχάνεται η ενσωμάτωση διαδικασιών εσωτερικής παρακολούθησης και αυτοαξιολόγησης κάθε συμμετέχοντα φορέα/επιχείρησης. Βασικό στοιχείο είναι η γνώση και αντιμετώπιση των ανθρώπινων πόρων και η διαμόρφωση κουλτούρας σχετικά με το φυσικό περιβάλλον (της περιοχής δράσης/αναφοράς), το πολιτιστικό περιβάλλον (την τοπική κοινότητα υποδοχής) αλλά και των μηχανισμών διαχεί-

ρισης επισκεπτών/πελατών/ωφελουμένων ιδιαίτερα στις δομές που ενισχύουν και προωθούν την αγροτική ανάπτυξη διαμορφώνοντας υπόβαθρο βιώσιμης βελτίωσης συμβατής με την έννοια της αειφορίας ειδικά στους πολύτιμο ανθρώπινο κεφάλαιο. Η διαχείριση προορισμών και οι σχετικές ομάδες πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τα κοινά πλαίσια πρότυπα που οδηγούν στην ποιότητα και την αειφορία.

Στην βάση αυτή πρόσφατα στην Ξάνθη απονεμήθηκαν τα πρώτα σήματα ποιότητας-αειφορίας με την ονομασία Q4eX, στις επιχειρήσεις και τους φορείς της περιοχής που μπήκαν στην διαδικασία αναζήτησης της διεύρυνσης αλλά και της αναγνώρισης των δυνατο-

τήτων τους παράλληλα με την συμβολή τους στην δικτύωση και την βιώσιμη ανάπτυξη. Η δράση γίνεται ακόμη πιο σημαντική αν λάβουμε υπόψη ότι είναι υπερτοπική-διασυννοριακή μεταξύ όμορων περιοχών στην Ελλάδα και την Βουλγαρία.

Τέλος οι όποιες ανάλογες προσπάθειες δικτύωσης και συνεργασίας θα πρέπει να τυγχάνουν στήριξης σε εθνικό, περιφερειακό, και τοπικό επίπεδο προκειμένου να παράγουν συνεχώς προστιθέμενη αξία και ανταγωνιστικότητα μέσω συμπληρωματικότητας όπου στοιχείο απαραίτητο αποτελεί η ουσιαστική, ειλικρινής και αμφίπλευρη διάθεση για αποτελεσματική συνεργασία και εξωστρέφεια.

TUI: «Δεκαετία μετασχηματισμού με στόχο τη βιωσιμότητα»

«Η κλιματική αλλαγή δεν είναι μια πρόκληση που οι πολιτικοί μπορούν να λύσουν μόνοι τους. Η οικονομία - και συνεπώς κάθε εταιρεία - έχει να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στη μετάβαση σε ένα μέλλον με μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση και χαμηλές εκπομπές άνθρακα», σημειώνει ο CEO της TUI Fritz Jousсен

Σε ένα εσωτερικό ενημερωτικό δελτίο με αφορμή τη διάσκεψη του COP26 για την κλιματική αλλαγή, ο διευθύνων σύμβουλος της TUI, Fritz Jousсен, αναφέρθηκε στο θέμα της βιωσιμότητας και στο πώς η TUI θα συνεχίσει να συμβάλλει σε έναν πιο βιώσιμο τουρισμό.

Ο Jousсен μεταξύ άλλων επισήμανε πως η TUI θα προχωρήσει σε έναν δεκαετή μετασχηματισμό λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής. «Μια δεκαετία μετασχηματισμού βρίσκεται μπροστά μας. Η κλιματική αλλαγή είναι ένα επείγον πρόβλημα - για την πολιτική, τις επιχειρήσεις, για τον καθένα μας. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων του κόσμου συναντώνται τώρα στη Γλασκώβη για τη διεθνή διάσκεψη του ΟΗΕ για την κλιματική αλλαγή COP26. Θα αναζητήσουν κοινές λύσεις για να περιορίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, να προστατεύσουν το περιβάλλον και τις κοινότητες και να κινητοποιήσουν τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους.

Η κλιματική αλλαγή δεν είναι μια πρόκληση που οι πολιτικοί μπορούν να λύσουν μόνοι τους. Η οικονομία - και συνεπώς κάθε εταιρεία - έχει να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στη μετάβαση σε ένα μέλλον με μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση και χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Και φυσικά, η TUI βλέπει και τη δική της ευθύνη σε αυτό και θα συμβάλει με τον δικό της τρόπο. Βλέπω τις ευκαιρίες αυτού του μετασχηματισμού - και θέλουμε να διαδραματίσουμε ενεργό ρόλο στη διαμόρφωσή του. Ως TUI μπορούμε να βασιστούμε σε πολλά πράγματα στα οποία έχουμε δώσει το ρυθμό όσον αφορά το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα, καθώς και την ανάπτυξη των προορισμών. Αυτό θα πρέπει να μας ενθαρρύνει να αδράξουμε τις ευκαιρίες, ιδίως τώρα».

Ο διευθύνων σύμβουλος της TUI μίλησε

για την βαρύτητα του τουρισμού σε παγκόσμιο επίπεδο καθώς και για την συμβολή της ταξιδιωτικής και τουριστικής βιομηχανίας στο περιβάλλον. «Ο τουρισμός είναι ένας κρίσιμος παγκόσμιος οικονομικός παράγοντας. Συνδέει ανθρώπους και πολιτισμούς, κάθε δέκατος εργαζόμενος παγκοσμίως εργάζεται στην ταξιδιωτική και τουριστική βιομηχανία. Σε πολλά μέρη του κόσμου, ο τουρισμός είναι ο σημαντικότερος παράγοντας για την προώθηση της ανάπτυξης και της ευημερίας. Δη-

μιουργεί θέσεις εργασίας, παρέχει εκπαίδευση και βελτιώνει τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα.

Αυτές οι θετικές επιδράσεις του τουρισμού είναι που πρέπει να διατηρηθούν και να αναπτυχθούν - και ταυτόχρονα πρέπει να μειώσουμε σημαντικά το περιβαλλοντικό μας αποτύπωμα, ιδίως τις εκπομπές CO2. Στη Γλασκώβη, η περιβαλλοντική πτυχή της βιωσιμότητας βρίσκεται - δικαίως - στο επίκεντρο. Ωστόσο, μια ολιστική προσέγγιση της βιωσιμότητας

για την τουριστική βιομηχανία πρέπει να περιλαμβάνει κοινωνικές και οικονομικές προοπτικές. Τα υψηλότερα κοινωνικά πρότυπα στις περισσότερες χώρες του κόσμου οδηγούν επίσης σε μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον και τις προκλήσεις της εποχής μας».

Ο Jousсен συνέχισε τονίζοντας «Η ταξιδιωτική και τουριστική βιομηχανία συμβάλλει από κοινού σε περίπου πέντε τοις εκατό των παγκόσμιων εκπομπών CO2, οι μισές από τις οποίες προέρχονται

«Ως TUI μπορούμε να βασιστούμε σε πολλά πράγματα στα οποία έχουμε δώσει το ρυθμό όσον αφορά το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα, καθώς και την ανάπτυξη των προορισμών»

από τα αεροπορικά ταξίδια. Εργαζόμαστε
εδώ και 30 χρόνια για να μειώσουμε τον
περιβαλλοντικό αντίκτυπο των δραστη-
ριοτήτων των αεροπορικών εταιρειών,
της κρουαζιέρας, των ξενοδοχείων, των
γραφείων και των ταξιδιωτικών γραφεί-
ων μας.

Για να το πετύχουμε αυτό, όχι μόνο κάναμε αλλαγές στις προσφορές και τις δραστηριότητές μας, αλλά και επενδύσαμε σε υπερσύγχρονες τεχνολογίες αερομεταφορών και κρουαζιέρας για τη μείωση των εκπομπών. Η TUI ήταν πρωτοπόρος στον τουρισμό πριν από 30 χρόνια με το πρώτο τμήμα αειφορίας - και θέλουμε να συνεχίσουμε να διαδραματίζουμε αυτόν τον ηγετικό ρόλο στη βιωσιμότητα και στο μέλλον».

Ο διευθύνων σύμβουλος της TUI μίλησε και για την νέα ατζέντα βιωσιμότητας για την TUI που βρίσκεται ήδη σε προετοιμασία. «Η ομάδα μας για την αειφορία εργάζεται εντατικά πάνω στη νέα ατζέντα αειφορίας της TUI. Σημαντικές προκαταρκτικές εργασίες έχουν ήδη γίνει τους τε-

λευταίους μήνες. Τώρα βρισκόμαστε σε συζητήσεις σχετικά με τη μεγαλύτερη ίσως πρόκληση για όλες τις βιομηχανίες: πώς θα μειωθούν οι εκπομπές όσο το δυνατόν περισσότερο και μέχρι πότε αυτό θα είναι εφικτό. Διεξάγουμε εκτενείς συζητήσεις σχετικά με αυτό στην Εκτελεστική Επιτροπή του Ομίλου, επίσης με τους εμπειρογνώμονές μας από την ομάδα βιωσιμότητας και τις ομάδες στις επιχειρηματικές μονάδες. Όπως και στο παρελθόν, το θεματολόγιο βιωσιμότητας πρέπει να είναι στενά συνδεδεμένο με την επιχειρησιακή δραστηριότητα.

Επειδή θέλουμε και πρέπει να υλοποιήσουμε αυτά που αναπτύσσουμε και υποσχόμαστε ως βιομηχανία και ως ΤΥΙ. Ως τουριστική εταιρεία με δικά μας ξενοδοχεία, κρουαζιερόπλοια, αεροσκάφη και ταξιδιωτικά γραφεία, εξετάζουμε πολύ προσεκτικά ποιοι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν τότε για κάθε τομέα και τι προωθούμε μαζί ως βιομηχανία. Η ΤΥΙ υπήρξε πρωτοπόρος στο να καταστήσει τον τουρισμό πιο βιώσιμο στο παρελθόν - και θέλουμε να εκπληρώσουμε αυτόν τον ρόλο και στην επίτευξη των κλιματικών στόχων. Θέλουμε να επιτύχουμε πραγματική μείωση των εκπομπών.

Βλέπουμε τον συμψηφισμό (που ουσιαστικά σημαίνει την αγορά πιστοποιητικών για να αντισταθμίσουμε τις εκπομπές που έχουμε κάνει) ως έσχατη λύση. Η πρώτη μας προτεραιότητα είναι η μείωση και η αποφυγή. Αυτό στηρίζεται στο γεγονός ότι αξιολογούμε πολύ συνειδητά τη «βιωσιμότητα» σε κάθε επιχειρηματική απόφαση, ιδίως στην καινοτομία και τις επενδύσεις, όπως ο στόλος των αεροσκαφών μας, τα πλοία ή η παροχή ενέργειας για τα ξενοδοχεία μας. Αυτό καθιστά την προσέγγισή μας πιο φιλόδοξη, αλλά και πιο αποτελεσματική μακροπρόθεσμα όσον αφορά την πραγματική βιωσιμότητα».

Τρεις πρωτοβουλίες για έναν πιο βιώσιμο τουρισμό

Κλείνοντας ο Joussem παρουσί-
ασε τρεις με τις πρωτοβουλίες
η TUI στοχεύει να συμβολή σε
έναν πιο βιώσιμο τουρισμό. «Διαφά-
νεια: Συνεργαζόμαστε με την πρωτο-
βουλία Science Based Targets, στην
οποία συμμετέχουν καταξιωμένοι ορ-
γανισμοί όπως το Οικουμενικό Σύμ-
φωνο του ΟΗΕ και το WWF. Η πρωτο-
βουλία μας υποστηρίζει στην κατάρ-
τιση των οδικών χαρτών για να γίνου-
με μια εταιρεία Net Zero με βάση τα
πιο πρόσφατα επιστημονικά ευρήμα-
τα και με τη συμμετοχή εξωτερικών
εμπειρογνομόνων για το κλίμα σε
αυτή τη διαδικασία. Αυτό παρέχει δι-
αφάνεια και διασφαλίζει ότι συμβάλ-
ουμε αποτελεσματικά στην επίτευξη
των κλιματικών στόχων. Τα δεδομένα,
τα γεγονότα και τα επιστημονικά πο-
ρίσματα αποτελούν τη βάση.

Βιώσιμοι προορισμοί: Ο βιώσιμος μετασχηματισμός του κλάδου μας θα πετύχει μόνο αν σκεφτούμε με όρους αλυσίδας αξίας και αν συμπεριλάβουμε τους προορισμούς διακοπών ως πραγματικούς εταίρους στα σχέδιά μας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η TUI συνεργάζεται με έναν προορισμό για τη διαμόρφωση του βιώσιμου προορισμού διακοπών του μέλλοντος. Από την εκπαίδευση έως την κινητικότητα και από την αποφυγή αποβλήτων έως την πράσινη ενέργεια - σε ένα πολυετές έργο και σε πολυάριθμες

μεμονωμένες πρωτοβουλίες, δείχνουμε πώς μπορεί να μοιάζει η βιωσιμότητα σε τοπικό επίπεδο. Ανυπομονών σας παρουσιάσω σύντομα το συνολικό έργο και να αναπτύξουμε τον βιώσιμο προορισμό του μέλλοντος. Θέλουμε να μοιραστούμε τα ευρήματα και τις εμπειρίες μας με άλλους και αργότερα να τα μεταφέρουμε σε άλλους προορισμούς. Αυτό θα είναι ένα σχέδιο και ένα πολλά υποσχόμενο πρότυπο έργο.

«Ακαδημία βιωσιμότητας» για μια γενιά δημιουργών αλλαγών: Η παγκόσμια πρόκληση της κλιματικής αλλαγής μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με κοινή δράση. Ο καθένας μπορεί να συνεισφέρει - στην εταιρεία και ως άτομο. Γι' αυτό θα εγκαινιάσουμε μια ψηφιακή «Ακαδημία βιωσιμότητας», όπου μπορείτε να αποκτήσετε νέες δεξιότητες, να βρείτε πληροφορίες και να επιμορφωθείτε περαιτέρω στο θέμα της βιωσιμότητας. Εκεί θα βρείτε βασικές πληροφορίες, προκλήσεις για την ΤΥΙ και συγκεκριμένες συμβουλές για έναν πιο βιώσιμο τρόπο ζωής και πολλά άλλα. Η Ακαδημία Βιωσιμότητας θα είναι επίσης διαθέσιμη σε όλους τους ξενοδοχειακούς μας συνεργάτες. Με αυτόν τον τρόπο, υποστηρίζουμε τον βιώσιμο μετασχηματισμό πολυάριθμων μικρών ή μεσαίων ξενοδοχείων και άλλων επιχειρήσεων σε όλο τον κόσμο».

Εργασιακό στρες και η αντιμετώπισή του

Έρευνες αναδεικνύουν ότι το άγχος στους εργασιακούς χώρους είναι υπαρκτό και επηρεάζει την υγεία, την ψυχοσυναισθηματική κατάσταση και την αποδοτικότητα των εργαζόμενων

Η σύγχρονη κοινωνία απαιτεί όλο και περισσότερες εργασιακές ευθύνες και υποχρεώσεις, γρήγορους και εξαντλητικούς ρυθμούς ζωής, πολλές ώρες εργασίας ενώ χαρακτηρίζεται

από έντονο ανταγωνισμό στον εργασιακό στίβο. Έρευνες αναδεικνύουν ότι το άγχος στους εργασιακούς χώρους είναι υπαρκτό και επηρεάζει την υγεία, την ψυχοσυναισθηματική

Γράφει ο

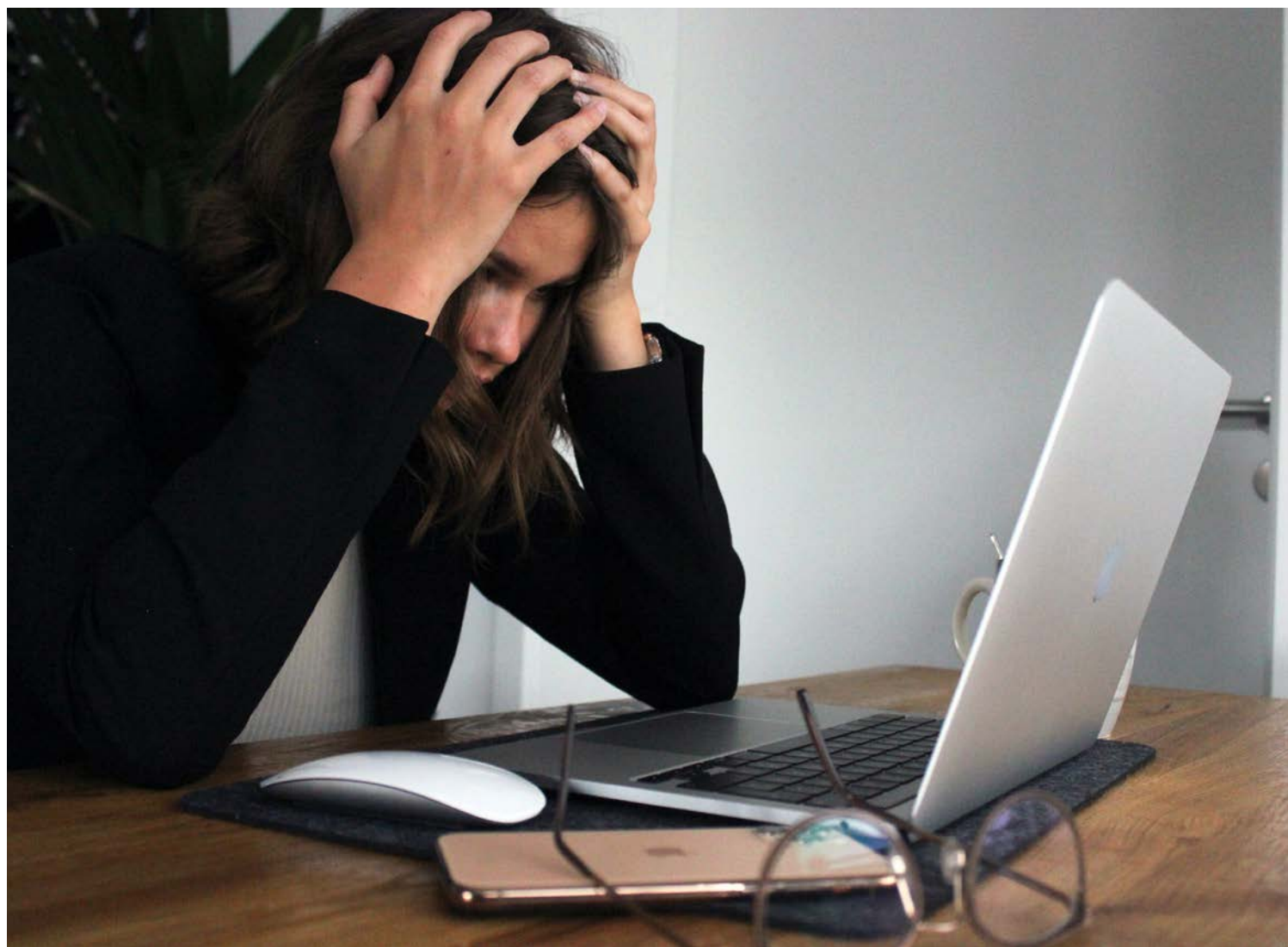
**Μιχάλης
Μάρκου**

MBA* Διευθυντικό Στέλεχος
-Σύμβουλος Επιχειρήσεων
& Καθηγητής Διοίκησης
Επιχειρήσεων/Marketing

κατάσταση και την αποδοτικότητα των εργαζόμενων.

Σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, η πίεση που ασκείται στις επιχειρήσεις από το αρνητικό οικονομικό περιβάλλον επηρεάζει αναπόφευκτα και την ποιότητα των εργασιακών σχέσεων. Σε αυτό το αρνητικό περιβάλλον που δημιουργήθηκε την προηγούμενη δεκαετία, προστέθηκε το 2020 και η πανδημία COVID-19 η οποία προκάλεσε αλλαγές σε πολλούς κλάδους της οικονομίας (αναστολή της οικονομικής λειτουργίας με τοπικά lockdown) και γενικότερα στην αγορά εργασίας (θέσεις εργασίας, ωράριο, μισθολογική κατάσταση, κλπ). Κάτω λοιπόν από αυτές τις συνθήκες το εργασιακό άγχος διογκώνεται και επιδρά τόσο στις διαπροσωπικές σχέσεις των ανθρώπων όσο και στη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Ως εργασιακό άγχος ορίζεται η «επιζήμια αντίδραση των ανθρώπων στην υπερβολική πίεση ή σε οποιαδήποτε άλλη μορφή απαίτησης που τους βαραίνει». Το εργασιακό στρες συνήθως εμφανίζεται και γίνεται πιο έντονο όταν υπάρχει ανισορροπία ανάμεσα στις απαιτήσεις του εργασιακού ρόλου και στις ικανότητες/δυνατότητες του εργαζομένου, αλλά και στις διαθέσιμες πηγές υποστήριξης. Οι συνέπειες του

εργασιακού στρες είναι πολλαπλές και ιδιαίτερα σημαντικές όπως η μειωμένη παραγωγικότητα, η έλλειψη συγκέντρωσης, η αδυναμία ιεράρχησης προτεραιοτήτων, η μειωμένη ομαδικότητα, η αδυναμία υλοποίησης στόχων, η έλλειψη επικοινωνίας, κ.α.

Το «εργασιακό» στρες οφείλεται κυρίως σε δύο παράγοντες. Ο πρώτος παράγοντας είναι το εργασιακό περιβάλλον που περιλαμβάνει τις συνθήκες εργασίας, την επαγγελματική εξέλιξη, την ανάληψη ευθυνών, τις υπερβολικές απαιτήσεις, το εξαντλητικό ωράριο, τη φύση της εργασίας, την έλλειψη επαίνου και αναγνώρισης, το μισθό, την έλλειψη εξοπλισμού, κ.α. Ο δεύτε-

Το εργασιακό στρες συνήθως εμφανίζεται και γίνεται πιο έντονο όταν υπάρχει ανισορροπία ανάμεσα στις απαιτήσεις του εργασιακού ρόλου και στις ικανότητες/δυνατότητες του εργαζομένου, αλλά και στις διαθέσιμες πηγές υποστήριξης

ρος παράγοντας είναι ο τύπος προσωπικότητας του κάθε ατόμου δηλαδή αν είναι απαισιόδοξος, αγχώδης, ανταγωνιστικός, οργανωτικός, καταναγκαστικός, εργασιομανής, ευαίσθητος ή τελειομανής.

Το εργασιακό στρες μπορεί να εμφανιστεί με τις ακόλουθες εκφράσεις: αισθήματα άγχους και κατάθλιψης λόγω διαπροσωπικών συγκρούσεων στο πλαίσιο επαγγελματικών αποτυχιών, φόβος αποτυχίας εξαιτίας προαγωγής που αυξάνει τις προσδοκίες για μεγαλύτερες επιτυχίες, συγκρούσεις-διαφωνίες με υφισταμένους/προϊσταμένους στο χώρο εργασίας, αισθήματα άγχους, κατάθλιψης σε περίπτωση

απόλυσης ή υποβάθμισης της επαγγελματικής αξίας/αμοιβής, άγχος που σχετίζεται με πραγματικό ή φανταστικό κίνδυνο απώλειας εργασίας, άγχος ή θλίψη που σχετίζεται με παράπονα λόγω έλλειψης επαγγελματικής ικανοποίησης ή υπερβολικών εργασιακών ευθυνών.

Γενικότερα, υπάρχουν τα ψυχολογικά συμπτώματα (ευερεθιστότητα, αισθήματα αβεβαιότητας και ανασφάλειας, διαρκής ανησυχία, έλλειψη διάθεσης και κινήτρου, μειωμένη αυτοπεποίθηση, θυμός, αισθήματα ενοχής), τα σωματικά συμπτώματα (κούραση ή εξουθένωση, αλλαγές στην όρεξη, πονοκέφαλοι, δυσκολίες στον ύπνο, ναυτία, αυξημένοι καρδιακοί παλμοί), και τα συμπεριφορικά συμπτώματα (δυσκολία στη λήψη αποφάσεων και στη συγκέντρωση, μειωμένη επίδοση και κριτική ικανότητα, δυσκολία ακόμη και σε εργασίες που θεωρούνται απλές). Όταν σε έναν εργασιακό χώρο, το στρες των εργαζομένων γίνεται ολόένα πιο αισθητό, τότε εμφανίζονται προβλήματα όπως: έλλειψη ικανοποίησης από την εργασία, μειωμένη απόδοση και παραγωγικότητα, προστριβές ανάμεσα στους εργαζόμενους και απουσία ή παραίτηση από την εργασία. Κατά συνέπεια, η αναζήτηση τρόπων αντιμετώπισης των δυσάρεστων καταστάσεων στον εργασιακό χώρο

Τόσο οι ατομικές τεχνικές όσο και η θετική παρέμβαση των επιχειρήσεων μπορούν να συμβάλλουν θετικά στη μείωση του στρες και να οδηγήσουν στη δημιουργία ενός «υγιούς και ανταγωνιστικού» εργασιακού περιβάλλοντος

αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

Σε ατομικό επίπεδο ο εργαζόμενος θα πρέπει να ακολουθήσει (με συνέπεια) ορισμένες ατομικές τεχνικές για να αποβάλλει το στρες, όπως: να υιοθετήσει έναν θετικό τρόπο σκέψης, να κάνει σωματική άσκηση και υγιεινή διατροφή, να χρησιμοποιήσει το χιούμορ ως μηχανισμό απώθησης δυσάρεστων καταστάσεων και να αποκτήσει κάποια ευχάριστη και δημιουργική ενασχόληση. Ακόμη, ο αυτό-έλεγχος (self-management) μπορεί να αποτελέσει έναν τρόπο για να αποφευχθεί/αντιμετωπιστεί το στρες. Σύμφωνα με την στρατηγική αυτή, οι εργαζόμενοι πρέπει να ελέγχουν οι ίδιοι την κατάστα-

ση τους αντί να αφήνουν την κατάσταση να τους ελέγχει. Επίσης, η δικτύωση με άλλους ανθρώπους αποτελεί άλλον ένα σημαντικό τρόπο αντιμετώπισης τους άγχους μιας και έρευνες έχουν επιβεβαιώσει ότι οι άνθρωποι πρέπει να έχουν κοινωνική υποστήριξη.

Από την πλευρά των επιχειρήσεων, θα πρέπει να δημιουργήσουν το κατάλληλο εργασιακό περιβάλλον για τους εργαζόμενούς τους. Ο συνδυασμός των απαιτήσεων της δουλειάς με τις δυνατότητες των υπαλλήλων, η παροχή κινήτρων, η θετική ενίσχυση, η εκπαίδευση των υπαλλήλων σε θέματα διαχείρισης στρες (Stress Management Programs), η δυνατότητα ευελιξίας

στην οργανωτική δομή ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές και τεχνολογικές εξελίξεις και τέλος η ασφάλεια στην εργασία πρέπει να αποτελούν βασικές προτεραιότητες όταν μια επιχείρηση θέτει ως στόχο την καταπολέμηση του στρες των υπαλλήλων της.

Τόσο οι ατομικές τεχνικές όσο και η θετική παρέμβαση των επιχειρήσεων μπορούν να συμβάλλουν θετικά στη μείωση του στρες και να οδηγήσουν στη δημιουργία ενός «υγιούς και ανταγωνιστικού» εργασιακού περιβάλλοντος, ελεύθερου από πιέσεις, εντάσεις, προστριβές, απώλειες αλλά και καταστάσεις κρίσης.

*Πρόεδρος Ένωσης
Ξενοδόχων Ευρυτανίας

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Δεν υπήρξε σεζόν πέρυσι, φέτος είναι... τοπίο στην ομίχλη

«Στον ορεινό όγκο της Ευρυτανίας, η σεζόν τέλειωσε αρχές Μάρτιου του 2020 και μέχρι τον Ιούνιο του 2021 τα καταλύματα της περιοχής μας είτε ήταν κλειστά, είτε υπολειτουργούσαν. Η περίοδος ήταν απλά καταστροφική»

Με έναν χειμαρρώδη και ευθυτενή λόγο η πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Ευρυτανίας Σοφία Φλέγκα περιγράφει τις πολύ δύσκολες καταστάσεις που έχει ζήσει και συνεχίζει να ζει ο τουριστικός κλάδος στην περιοχή της εξαιτίας της πανδημίας, αλλά και όχι μόνο, αφού γενικότερα οι χειμερινοί προορισμοί δεν έχουν ανακάμψει από το ξέσπασμα της δημοσιονομικής κρίσης και μετά. Τονίζει τα βήματα που πρέπει να γίνουν για να πράξη τελικά το μοντέλο 365 ημέρες τουρισμός, ενώ σημειώνει ότι η πανδημία ώθησε τον Ορεινό Όγκο να ενώσει δυνάμεις και να διεκδικήσει πλέον πιο δυναμικά το μερίδιο της τουριστικής κίνησης που του αναλογεί. «Προσπαθούμε να είμαστε αισιόδοξοι ότι η Ελλάδα μας δεν «θα κλείνει το Φθινόπωρο και θα ανοίγει την Άνοιξη», αλλά θα αποτελέσει προορισμό 365 ημερών, γιατί πραγματικά όχι μόνο το μπορεί αλλά γιατί το αξίζει», όπως μας λέει και η ίδια. Η συνέντευξη της κυρίας Φλέγκα έχει ως εξής:

- Κυρία Φλέγκα είναι χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Να ξεκινήσουμε με την αποτίμηση της περασμένης σεζόν. Οι χειμερινοί προορισμοί πέρασαν δύσκολη περίοδο, πώς ήταν τα πράγματα σε εσάς;

Δεν υπήρχε περασμένη σεζόν...! Για εμάς, στον ορεινό όγκο της Ευρυτανίας, η σεζόν τέλειωσε αρχές Μάρτιου του 2020 και μέχρι τον Ιούνιο του 2021 τα καταλύματα της περιοχής μας είτε ήταν κλειστά, λόγω των συνεχόμενων λοκντάουν, είτε υπολειτουργούσαν. Καταλαβαίνετε λοιπόν ότι σε ένα διάστημα 15 μηνών, εκ των οποίων 5 μήνες λειτουργήσαμε (και αυτοί οι μήνες ήταν οι καλοκαιρινοί) και 10 μήνες είμασταν κλειστά λόγω των απαγορεύσεων, η περίοδος ήταν απλά καταστροφική.

- Ποια είναι η εικόνα για φέτος; Έχετε κρατήσεις στην περιοχή σας; Θα

Η προβολή, η εξωστρέφεια και η προσέλκυση ξένων τουριστών θα ήταν αυτό που πραγματικά θα βοηθούσε. Θα πρέπει να προσδώσουμε στην Ευρυτανία ένα διευρυμένο τουριστικό πακέτο, το οποίο δεν είναι δυνατόν να καλυφθεί από την Ελληνική αγορά

μπορέσει να καλυφθεί φέτος ένα μέρος των περυσινών απωλειών;

Τοπίο στην ομίχλη...! Αυτός είναι ο χαρακτηρισμός για τη φετινή χρονιά. Ένας θετικός Αύγουστος με μια σχετικά καλή ροή κρατήσεων, δεν μπορεί να καλύψει κανένα μέρος περυσινών απωλειών. Η κίνηση στην Ευρυτανία είναι αποκλειστικά του Σαββατοκύριακου. Αυτό σημαίνει ότι από Σεπτέμβριο έως και Ιούνιο η πληρότητα των καταλυμάτων επικεντρώνεται στη διαμονή του Σαββατόβραδου. Πώς θα μπορέσει λοιπόν μια επιχείρηση να καλύψει τα έξοδά της όταν κατ' ουσίαν δουλεύει μόνο 4 ημέρες/μήνα, ένα τριήμερο ή κάποιες συνεχόμενες ημέρες του καλοκαιριού;

Στα ξενοδοχεία, όπως ακριβώς και στα αεροπλάνα, κάθε χαμένη μέρα και κάθε χαμένη θέση, δεν μπορεί να καλυφθεί. Πέρασε η μέρα, έμεινε κενό το δωμάτιο μας και καμιά αύξηση της πληρότητας και του τζίρου δε μπορεί πλέον να την καλύψει. Είναι ένα θέμα το οποίο τονίζουμε

Με αυξημένη φορολογία,
αυξημένα έξοδα
ενέργειας και κίνηση
αμφιταλαντευόμενη
η χειμερινή περίοδος
θα είναι πάρα πολύ
δύσκολη, για ακόμη
μία χρονιά

συνεχώς. Με αυξημένη φορολογία, αυξημένα έξοδα ενέργειας και κίνηση αμφιταλαντευόμενη η χειμερινή περίοδος θα είναι πάρα πολύ δύσκολη, για ακόμη μία χρονιά. Και ας μην ξεχνάμε ότι η πανδημία δεν έχει ακόμη τελειώσει και ο χειμώνας την κάνει ακόμα πιο δύσκολη.

- Διαπιστώνουμε από στατιστικές πως πέραν της πανδημίας ο Ορεινός Όγκος δεν έχει ανακάμψει από το 2010, τουλάχιστον όχι στο βαθμό που έχουν αναπτυχθεί οι θερινοί προορισμοί. Είναι έτσι τα πράγματα;

Ακριβώς όπως τα λέτε. Στην Ευρυτανία μιλάμε για μικρά, οικογενειακά καταλύματα και επιχειρήσεις και για τουρισμό βασισμένο αποκλειστικά στην αγοραστική δυνατότητα των Ελλήνων Τουριστών. Όταν το 2010 κόπηκε απότομα η αγοραστική μας δύναμη, ήταν λογικό για την περιοχή μας να επέλθουν μειώσεις τζίρου, κρατήσεων και κινητικότητας επισκεπτών. Εάν προσθέσουμε στη δεκαετία αυτή την

τριπλάσια αύξηση στο κόστος ενέργειας, την εκτόξευση των φόρων, κλπ, είναι απλά ευχής έργου που τα καταλύματά μας λειτουργούν ακόμη. Από το 2010 έως και το 2015 πραγματικά περάσαμε μια «μαύρη πενταετία». Από το 2016 έως το τέλος τους 2018 αρχίσαμε να ανακάμπτουμε σιγά-σιγά και το 2019, όταν μπήκαμε πλέον σε μια πολύ καλή ροή κρατήσεων, μας καλωσόρισε η πανδημία. Στο ότι δεν έχουμε ακόμη ανακάμψει συμβάλλει και το γεγονός ότι δεν δεχόμαστε όγκο εισερχόμενου τουρισμού, ο οποίος θα βοηθούσε όχι μόνο στην αύξηση του τζίρου μας, στην βελτίωση των καταλυμάτων μας, αλλά θα βοηθούσε και στη συνολική ανάπτυξη της περιοχής μας. Ένα μικρό ποσοστό πελατών από το Ισραήλ και κάποιοι διερχόμενοι τουρίστες, λοιπών εθνικοτήτων, δε μπορούν να βοηθήσουν την περιοχή μας στο βαθμό που θα θέλαμε

- Τι θα βοηθούσε για την άνοδο της τουριστικής κίνησης στην περιοχή σας; Πιστεύετε πως θα χρειαζόταν

ένα πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού ειδικά για τον Ορεινό Όγκο;

Η προβολή, η εξωστρέφεια και η προσέλκυση ξένων τουριστών θα ήταν αυτό που πραγματικά θα βοηθούσε. Θα πρέπει να προσδώσουμε στην Ευρυτανία ένα διευρυμένο τουριστικό πακέτο, το οποίο δεν είναι δυνατόν να καλυφθεί από την Ελληνική αγορά. Ένα πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού για τους ορεινούς όγκους θα αποτελούσε μια επιπλέον βοήθεια, μην ξεχνάμε όμως ότι ο Έλληνας επισκέπτης, ακόμη και μέσω ενός τέτοιου προγράμματος θα περιοριζόταν στο Σαββατοκύριακο και στις αργίες. Είναι πολλές οι άδειες μέρες των ξενοδοχείων μας και η ενίσχυση χρειάζεται από Κυριακή έως Παρασκευή. Όσο καλή διάθεση και να έχουμε ως Έλληνες να γνωρίσουμε την ορεινή μας Ελλάδα, οι υποχρεώσεις είναι πραγματικά πολλές και αρκετά δύσκολα θα μπορέσει να ξεφύγει κάποιος μεσοβδόμαδα, όταν όλοι εργαζόμαστε και τα παιδιά μας έχουν σχολικές υποχρεώσεις.

Αυτό που πραγματικά θα βοηθούσε και το έχουμε δει στη πράξη τα 2-3 τελευταία χρόνια είναι οι αθλητικές διοργανώσεις και event μέσω των οποίων είναι εύκολο να προσελκύσουμε και να διευρύνουμε την πελατεία μας. Για παράδειγμα, το 2018 διοργανώθηκε ένα πολύ πετυχημένο event μηχανοκίνητου αθλητισμού. Διήρκεσε περίπου 7-10 ημέρες και οι συμμετέχοντες ήρθαν κυριολεκτικά από όλο τον κόσμο. Τον Μάιο του 2022 θα διοργανωθεί ένα ακόμη, παγκόσμιου βεληνεκούς event το οποίο θα αφορά κυνοφιλικούς αγώνες. Αυτές είναι μόνο κάποιες δράσεις οι οποίες μπορούν να φιλοξενηθούν με επιτυχία στο ορεινό έδαφος της Ευρυτανίας μας και μας δίνει μια κατευθυντήρια γραμμή για το προς τα που θα πρέπει να κινηθούμε. Φυσικά, το κομμάτι του αθλητικού τουρισμού αποτελεί μια σημαντική ροή πελατών καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου είτε μιλάμε για αθλητικές διοργανώσεις είτε για προετοιμασίες ομάδων και αθλητών.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Χρόνια ακούμε για το μοντέλο 365 μέρες τουρισμός, ακόμη περιμένουμε...

«Ο ορεινός και ηπειρωτικός όγκος διαθέτει όλες τις υποδομές για να υποδέχεται τουρίστες συνεχώς και αδιαλείπτως. Δεν ανοίγουμε την άνοιξη και κλείνουμε το φθινόπωρο»

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

- Υπήρξαν εξαγγελίες πως θα υλοποιηθούν καμπάνιες και θα ληφθούν πρωτοβουλίες για τους χειμερινούς προορισμούς. Έχουμε κάποια εξέλιξη σε σχέση με αυτό;

Τα τελευταία χρόνια ακούμε παντού για το μοντέλο 365 ημέρες τουρισμός. Έχουμε φτάσει στο τέλος του 2021 και ακόμη το περιμένουμε. Η Ελλάδα είναι μια χώρα που δε θα έπρεπε να βασίζεται στο κλασικό μοντέλο ήλιος-θάλασσα-καλοκαίρι. Θα έπρεπε ήδη από το 2010 να έχουμε «επενδύσει» στην πολύ-πολιτισμικότητα της χώρας μας (κατά την ταπεινή μου γνώμη θα έπρεπε να είχαμε επενδύσει εξαρχής). Εάν το είχαμε κάνει, τώρα θα μιλούσαμε με εντελώς διαφορετικά δεδομένα. Ο ορεινός και ηπειρωτικός όγκος διαθέτει όλες τις υποδομές για να υποδέχεται τουρίστες συνεχώς και αδιαλείπτως. Δεν ανοίγουμε την άνοιξη και κλείνουμε το φθινόπωρο.

Το Καρπενήσι, η Αράχωβα, τα Γρεβενά, η Καστοριά, η Δράμα, το Μέτσοβο, κλπ. είμαστε σημεία «ζωντανά», βρισκόμαστε κοντά σε αεροδρόμια, έχουμε αυτοκινητόδρομους και νοσοκομεία, βρισκόμαστε συνέχεια «εν κινήσει» και η επιχειρηματική μας δραστηριότητα δεν σταματά. Αυτό έπρεπε να το είχαμε εκμεταλλευτεί τουλάχιστον μια δεκαετία νωρίτερα. Όμως, ποτέ δεν είναι αργά...!!!

Η συγκυρία της πανδημίας κατάφερε να μας ενώσει ως ορεινούς και ηπειρωτικούς προορισμούς, να ανακαλύψουμε ο ένας τον άλλο, να βάλουμε στην άκρη την όποια αντιπαλότητα μπορεί να είχαμε (ή να σκεφτόμασταν ότι είχαμε), να θέσουμε την αρχή και τα θεμέλια μιας συνεργασίας, κοινής, για όλους μας και να «απαιτήσουμε» οι προορισμοί μας να πάνε στο επόμενο στάδιο. Σε ένα μεγάλο βαθμό το πετύχαμε και αναμένουμε τις εξελίξεις και τις αλλαγές. Γνωρίζετε όμως πολύ καλά ότι είναι δύσκολο και χρονοβόρο να προωθήσεις το διαφορετικό, όταν επί σειρά δεκα-

ετιών προωθούσαμε ένα συγκεκριμένο μοντέλο τουρισμού. Σε καμιά περίπτωση δε θέλουμε να «κλέψουμε» τη δουλειά των συναδέλφων μας στους καλοκαιρινούς προορισμούς. Αντιθέτως, θέλουμε να την ενισχύσουμε και πιστεύουμε ότι οι δυνατότητες της Ελλάδας είναι απεριόριστες και για όλους μας, αρκεί αυτές να γίνουν γνωστές. Προσπαθούμε λοιπόν να είμαστε αισιόδοξοι ότι η Ελλάδα μας δεν «θα κλείνει το Φθινόπωρο και θα ανοίγει την Άνοιξη», αλλά θα αποτελέσει προορισμό 365 ημερών, γιατί πραγματικά όχι μόνο το μπορεί αλλά γιατί το αξίζει.

- Πέρα από τον χιονοδρομικό τουρισμό, ποιες άλλες θεματικές μορφές

τουρισμού θα μπορούσαν να προσελκύσουν επισκέπτες στην Ευρυτανία;

Η Ευρυτανία αποτελεί ένα πολύ-θεματικό προορισμό για όλο το χρόνο, μέσα στον οποίο είναι και η Χιονοδρομία (Δεκέμβριος-Απρίλιος). Ο επισκέπτης της περιοχής μας έχει στη διάθεσή του ένα πολυποίκιλο έδαφος (multi-terrain) στο οποίο μπορεί να εξερευνήσει και να χαρεί τις ομορφιές του ορεινού μας τοπίου. Ποτάμια και λίμνες, βουνά και δάση, μοναστήρια και μουσεία, γραφικά χωριά, τοπικά εδέσματα, φαράγγια και μονοπάτια, απλά περιμένουν να εξερευνηθούν. Rafting, υπασία, πεζοπορικά μονοπάτια, διάσχιση φαράγγων, jeep safari & enduro είναι μερικές

Ο επισκέπτης της περιοχής μας έχει στη διάθεσή του ένα πολυποίκιλο έδαφος στο οποίο μπορεί να εξερευνήσει και να χαρεί τις ομορφιές του ορεινού μας τοπίου

από τις δραστηριότητες που υπάρχουν στην περιοχή, πολλές από τις οποίες μπορούν να διεξαχθούν από Απρίλη έως Δεκέμβριο. Το μόνο που ίσως λείπει από την περιοχή είναι η θάλασσα, αν και υπάρχουν μερικά φανταστικά σημεία στα οποία ο επισκέπτης μπορεί άνετα να κολυμπήσει, κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών. Κατά την ταπεινή μου γνώμη, θα πρέπει να σταματήσουμε να μιλάμε πλέον για θεματικό τουρισμό και για θεματικές μορφές τουρισμού. Είναι προτιμότερο και πιο ωφέλιμο για τους προορισμούς μας να μιλάμε για αυτά που προσφέρουμε, να τα καταγράψουμε και να τα προωθήσουμε όπως αρμόζει. Όλα όσα έχει να προσφέρει ένας προορισμός αποτελούν το τουριστικό του κομμάτι. Γιατί λοιπόν να τα διαχωρίζουμε σε μορφές, θέματα, κλπ.; Έχουμε βασιστεί στο ήλιος-θάλασσα και όλα τα υπόλοιπα τα έχουμε διαχωρίσει. Η Ευρυτανία λοιπόν προσφέρει τα πάντα στον επισκέπτη που θα την επιλέξει, όπως ακριβώς προσφέρει τα πάντα και μια μικρή περιοχή των Άλπεων, με τη διαφορά ότι εμείς έχουμε τη θάλασσα δίπλα μας...!

- Η Ευρυτανία διαθέτει εξαιρετικά

τοπικά προϊόντα. Έχουν γίνει προσπάθειες για να συνδεθούν με το τουριστικό προϊόν της περιοχής;

Η Ευρυτανία όντως διαθέτει εξαιρετικά τοπικά προϊόντα, όπως το προσούτο, το λουκάνικο, την πέστροφα, το μέλι ελάτης, το τσάι βουνού και τη ρίγανη, το κάστανο, το τσίπουρο, το τυρί. Αυτό που σίγουρα δε γνωρίζετε είναι ότι πλέον διαθέτουμε και την δική μας μπύρα...! Κάποια τα έχουμε εκμεταλλευτεί και τα προωθούμε, κάποια άλλα τα αφήνουμε ανεκμετάλλευτα. Αυτό όμως που δεν έχει γίνει και θα έπρεπε να το είχαμε υποκινήσει είναι η σύνδεσή τους με το τουριστικό προϊόν της περιοχής. Είναι κάτι που πρέπει να το

δούμε με τον κάθε παραγωγό και συνολικά με τις τοπικές αρχές, γιατί πραγματικά αδικούμε την ίδια μας την περιοχή. Γίνονται κάποιες προσπάθειες και έχει γίνει καταγραφή των προϊόντων που παράγει η Ευρυτανία, απλά θα πρέπει να το πάμε ένα βήμα παρακάτω. Υπάρχουν επισκέψιμες μονάδες, όπου ο επισκέπτης θα μπορούσε να δει πώς βγαίνει το τυρί και το τσαλαφούτι (κάτι αντίστοιχο με το κατίκι), πώς γίνεται η συλλογή της γύρης και του μελιού, κλπ. θα πρέπει όμως να τα εντάξουμε πιο δυναμικά στο συνολικό μας «ευρυτανικό πακέτο». Εύχομαι ότι σύντομα θα το πράξουμε, έχοντας τη βοήθεια, πρωτίστως των παραγωγών και φυσικά όλων των κατοίκων. Όλοι μας, όσο

και αν δε το καταλαβαίνουμε, αποτελούμε μέρος του τουριστικού προϊόντος και όλοι πρέπει να είμαστε ενήμεροι. Ο επισκέπτης θα ρωτήσει στο διάβα του τον οποιονδήποτε και αυτός ο οποιοσδήποτε θα πρέπει να μπορέσει να του δώσει τις σωστές πληροφορίες.

- Ποιες είναι οι υποδομές που λείπουν; Ποιες είναι οι επενδύσεις που θα μπορούσαν να αλλάξουν το σκηνικό στην Ευρυτανία;

Πιστεύω ότι η Ευρυτανία είναι ένας νομός με πάρα πολλές υποδομές για το μέγεθος του και ειδικά το Καρπενήσι δεν έχει να ζηλέψει σε τίποτα μια μεγάλη πόλη. Φυ-

Η σημαντικότερη επένδυση είναι να διαφυλάξουμε αυτό το μοναδικό τοπίο που προσφέρει ο νομός μας και να μην το αφήσουμε να αλλοιωθεί για κανέναν λόγο και με κανένα τρόπο

σικά, αυτό που επιθυμούν όλοι είναι να βελτιωθεί η πρόσβαση στο κομμάτι που μας ενώνει με τη Λαμία και ειδικότερα στο κομμάτι που μας ενώνει με την Αιτωλοακαρνανία. Η παράκαμψη της Λαμίας στον Ε65 έχει βελτιώσει σημαντικά τη χρονική απόσταση με την Αθήνα, αυτό που θέλουν όμως όλοι διακαώς είναι να βελτιωθεί το κομμάτι Άγιος Γεώργιος-Καρπενήσι, όπου στην ουσία είναι και τα τελευταία 30 χλμ διάσχισής του όρους Τυμφρηστού.

Όσον αφορά ιδιωτικές επενδύσεις, όλοι μας θα θέλαμε το μοντέλο του Costa Navarino. Ίσως κάποια στιγμή να γίνει κάτι αντίστοιχο και στην Ευρυτανία. Η σημαντικότερη όμως επένδυση είναι να διαφυλάξουμε αυτό το μοναδικό τοπίο που προσφέρει ο νομός μας και να μην το αφήσουμε να αλλοιωθεί για κανέναν λόγο και με κανένα τρόπο.

Αυτή είναι η κληρονομιά μας και αυτό είναι που θα διασφαλίσει το μέλλον των επιχειρήσεών μας και των οικογενειών μας. Συνεπώς, η μοναδική επένδυση που πρέπει να κάνουμε είναι να διαφυλάξουμε το μοναδικό κάλος της «Ελβετίας της Ελλάδας».

Η διαστημική νανοτεχνολογία του πλάσματος είναι ήδη εδώ

Το «Enhancement space unit» συστήθηκε στο ευρωπαϊκό κοινό σε μία λαμπρή τελετή που έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις του διαστημικού ερευνητικού κέντρου του Keshe Foundation στο Linz της Αυστρίας

Η στήλη μας ταξιδεύει στην Ευρώπη, κάπου στο μακρινό, αλλά άκρως γοητευτικό Linz, για να συναντήσει τον Ιρανό Καθηγητή και Επιστήμονα Πυρηνικής Τεχνολογίας, Mehran Tavakoli

Keshe με κύριο τομέα εξειδίκευσης τον έλεγχο συστημάτων τεχνολογίας αντιδραστήρων. Ανάμεσα στις άλλες του τόσο χαρισματικές ιδιότητες, ως επιχειρηματίας, ερευνητής και συγγραφέας, στο

Γράφει η
Lena Kyriopoulos
Journalist & Poet

βιβλίο του η καταγωγή του Σύμπαντος αναφέρει χαρακτηριστικά ότι: «Η δημιουργία ενός νέου σύμπαντος είναι τόσο απλή, όσο η δημιουργία ενός ατόμου που προκύπτει από τη διαίρεση του από τα νετρόνια, έτσι τα σύμπαντα προκύπτουν από διαιρέσεις μεγαλύτερων συμπαντικών κόσμων, όπως την ίδια λογική θα ακολουθήσει και το συμπαντικό μέλλον του ανθρώπου».

Ο Μ.Τ. Κέσε, ακολούθησε την επαγγελματική διαδρομή του πατέρα του, που ως Μηχανικός ακτίνων-Χ του μετέδωσε την αγάπη του για τις θετικές επιστήμες και τον κόσμο της ακτινοβολίας και της Πυρηνικής Επιστήμης. Το 1981 αποφοίτησε από το Queen Mary College, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου. Ολοκλήρωσε ένα σύστημα ραδιενεργού αντιδραστήρα, χρησιμοποιώντας ως καύσιμη ύλη το υδρογόνο, για την παραγωγή βαρύτητας και ενέργειας, ο οποίος αποδείχτηκε άκρως ασφαλής. Αντιπρωτόνια και αντιυδρογόνα κυριαρχούν στο Σύμπαν και παρουσιάζουν εξωλογικές πραγματείες. Εξιτόνια και οπές έχουν την τιμητική τους, σε έναν κοσμικό υπερεγκέφαλο που χωράει μέσα του άγνωστες πλευρές της διαστημικής τεχνολογίας και την παρουσιάζει ως τη νέα μελλοντική υπαρκτή δυνατότητα. Όπως πρόσβευε ο Ηράκλειτος, «η φύση αγαπά να κρύβει τον εαυτό της». Κάτι που από ότι θα δείτε παρακάτω, δεν ισχύει στην περίπτωση του σημερινού καλεσμένου

μας. Έτσι για την ιστορία, το 2016 ο Καθηγητής Keshe άρχισε να δέχεται αιτήσεις για εκπαίδευση αστροναυτών. Όλη η βάση της μελέτης του ανάγεται στη χρησιμοποίηση μορφών της ύλης, των GANS που ενώ τροποποιούνται στον πυρήνα της σύστασής τους, ωστόσο διατηρούν χαρακτηριστικά που τα βοηθούν να μεταβάλλονται διαδραστικά με σύμμαχό τους τη μαγνητική συμπεριφορά του πλάσματος.

Τι είναι όμως το πλάσμα;

Τόσο στη Φυσική όσο και στη Χημεία ονομάζουμε πλάσμα την κατάσταση της ύλης στην οποία αυτή δεν λαμβάνει συγκεκριμένο όγκο και σχήμα που να οφείλεται στην ίδια (όπως συμβαίνει στα αέρια), και επιπλέον βρίσκονται ελεύθερα και όχι σε μοριακούς δεσμούς τα ηλεκτρικά φορτισμένα ατομικά της σωματίδια (ιόντα και ηλεκτρόνια). Εμείς θα ασχοληθούμε με την εισαγωγή των νέων προϊόντων νανοτεχνολογίας του

Η νέα τεχνολογία ισχυροποιεί τις λειτουργίες του οργανισμού μέσω του πλάσματος και επιτρέπει στο σώμα να αναγεννηθεί και να επιστρέψει στη φυσική του ισορροπημένη κατάσταση, δίνοντας τη δυνατότητα σε κάθε κύτταρο να βρει τη φυσική του ισορροπία και να αναπτύξει δυνάμεις του φυσικού του πεδίου

διαστήματος και του πλάσματος που βασίζονται στην αλληλοεπίδραση των μαγνητικών πεδίων, τόσο του περιβάλλοντος, όσο και του ανθρώπινου οργανισμού. Το όνομα αυτών GANS.

Μετά την κατηγοριοποίηση της ύλης, σε υγρή, αέρια και στέρεη μορφή, υπάρχει και η υπό κατηγοριοποίηση της σε νάνο – GANS και άλλες παρόμοιες μορφές με επικυρίαρχο το ρόλο του πλάσματος. Πρόκειται για νανοσωματίδια του «στερεού αερίου», όπως για παράδειγμα το οξείδιο του ψευδαργύρου ή οξείδιο του χαλκού, των οποίων η χημική σύσταση εκλαμβάνεται και ως στερεά. Η κατάσταση Nano ενός αερίου στη μαγνητική βαρυτική πλασματική του κατάσταση, περιγράφει την περιστροφή του γύρω από μαγνητικά ενεργειακά πεδία πλάσματος, όπως και ο Ήλιος. Ένα κοντέινερ GANS, για να καταλάβουμε τα μεγέθη, περιέχει ουσιαστικά εκατομμύρια Ήλιους μέσα σε αυτό. Γνωρίζουμε τώρα ότι το GANS είναι μια άλλη κατάσταση

Η νέα εξελικτική τεχνολογία της «Universal Enhancement Spaceship» είναι η ενσωμάτωση της νέας επιστήμης και τεχνολογίας των ουσιών πλάσματος GANS, η οποία ενισχύει τα κύτταρα του ανθρώπινου οργανισμού σε συνάρτηση με το περιβάλλον

ύλης σε επίπεδο ατόμων. Η νέα τεχνολογία ισχυροποιεί τις λειτουργίες του οργανισμού μέσω του πλάσματος και επιτρέπει στο σώμα να αναγεννηθεί και να επιστρέψει στη φυσική του ισορροπημένη κατάσταση, δίνοντας τη δυνατότητα σε κάθε κύτταρο να βρει τη φυσική του ισορροπία και να αναπτύξει δυνάμεις του φυσικού του πεδίου.

Εδώ και λίγο καιρό, ανακοινώθηκε επίσημα η σύμπραξη τριών οργανισμών, που συνθέτουν το επιστημονικό ανθρώπινο μωσαϊκό ανάμεσα στο Ιράν, την Κίνα και την Αυστρία για τη δημιουργία ενός καινοτόμου τεχνολογικού προϊόντος μέσω της νάνο-επιστήμης, το οποίο αναμένεται να φέρει μεγάλη ανατροπή σε πολύπλευρους τομείς του ιατρικού γίγνεσθαι. Το «Enhancement space unit» ήρθε ως πανάκεια για να αποσυμφορήσει την ανθρωπότητα από τον πόνο της σωματικής, αλλά και ψυχικής υγείας και να επιφέρει την εναρμόνιση του ανθρώπινου οργανισμού σε πλήρη ισορροπία

με το μηχανισμό της ανθρώπινης λειτουργίας σε συνάρτηση με τη λειτουργία του μηχανισμού του περιβάλλοντος.

40 μόλις εκπρόσωποι, από το κυβερνητικό πεδίο, την επιστημονική κοινότητα, αλλά και το δημοσιογραφικό επιτελείο βίωσαν ιδίως όμμασι τη νέα τεχνολογία διαστήματος. Το προσεχές διάστημα θα έχουμε αποκλειστική συνέντευξη με τον ίδιο τον Καθηγητή, ώστε να μας εξηγήσει τα ουσιαστικά οφέλη της καινοτομίας που έχει να προσφέρει η νανοτεχνολογίας διαστήματος του πλάσματος στην ανθρωπότητα.

Εύλογα θα μπορούσε ο καθένας μας να διερωτηθεί. Σύμφωνα λοιπόν με τις επιστημονικές μελέτες ετών, η νέα εξελικτική τεχνολογία της «Universal Enhancement Spaceship» είναι η ενσωμάτωση της νέας επιστήμης και τεχνολογίας των ουσιών πλάσματος GANS, η οποία ενισχύει τα κύτταρα του ανθρώπινου οργανισμού σε συνάρτηση με το περιβάλλον.

Επιπρόσθετα, ο Καθηγητής Πυρηνικής Επιστήμης, Mehran Tavakoli Keshe, διαθέτει έναν εξωλογικό για τα δικά μας δεδομένα νου, ασύλληπτης ευφυΐας, διακρίνεται και για τις ολιστικές του πεποιθήσεις για έναν κόσμο πιο ανθρώπινο και με ισονομία και δικαιοσύνη μίας συλλογικής συνειδητότητας. Πριν 2 μήνες πραγματοποιήθηκε στο Lintz της Αυστρίας και η πρώτη έκθεση για το κοινό, όπου έκανε την πρεμιέρα του στον κόσμο της νανοδιαστημικής βιομηχανίας και του intelligent design. Μία υπέρλαμπρη έκθεση, όπου οι ισχυροί ηγέτες του κόσμου, επιχειρηματίες, πολιτικοί, επιστήμονες, επενδυτές κρατών και ισχυρά Lobby, συμμετείχαν παραγωγικά στην επιτυχημένη εκδήλωση.

Τα υψηλού επιπέδου προϊόντα διαστημικής νανοτεχνολογίας με βάση το πλάσμα, δεν έχουν καθόλου ευκαταφρόνητη τιμή και εν δυνάμει πελάτες τους αναμένονται να είναι Κυβερνητικοί

κρατικοί μηχανισμοί και φυσικά μεγιστάνες ανά τον κόσμο. Επικοινωνήσα μαζί με τον καθηγητή πριν από 2 μέρες, καθώς και με στελέχη της ομάδας του, και το προσεχές διάστημα αναμένεται μία γιγαντιαία συμφωνία με ιατρικό κολοσό του Αραβικού Κόσμου. Μία από τις απαντήσεις που πήρα, κατόπιν και του 3ωρου εισαγωγικού webinar που διοργάνωσε, ήταν η εξής:

«Όχι αγαπητή μου κ. Kyrgoroulos, δεν σκεφτόμαστε ανταγωνιστικά, αλλά συναγωνιστικά. Προσφέρουμε μία νέα τεχνολογία και εισάγουμε την καινοτόμο ιατρική πρόταση που θα διευκολύνει το έργο πολλών πολυεθνικών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της υγείας να στοχεύουν σε μία πιο ανθρωποκεντρική οπτική σε ερευνητικό και πρακτικό επίπεδο». Ομολογώ, ότι τόσο ο Καθηγητής, όσο και οι συνεργάτες του με εξέπληξαν ευχάριστα, αλλά με προβληματίσαν για το τι έρχεται στο μέλλον. Μήπως, το μέλλον είναι ήδη εδώ;

Όταν καταφθάνουν τα κρουαζιερόπλοια...

Σε πόρισμά του, το 2015, ο Γερμανικός Οργανισμός Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος (NABU) ανέφερε πως τα κρουαζιερόπλοια έχουν τεράστια συνεισφορά στην ατμοσφαιρική ρύπανση που απειλεί το κλίμα, το περιβάλλον και την υγεία μας

Γράφει ο
**Χρήστος
Αναστασόπουλος**
Οικονομολόγος, MSc

Περί
Τουρισμού...
ο λόγος

Εχουν περάσει 186 χρόνια από όταν πραγματοποιήθηκε η πρώτη κρουαζιέρα. Ήταν χειμώνας του 1835 όταν ο Arthur Anderson, συνιδρυτής της ναυτιλιακής εταιρείας P&O, οργάνωσε πρώτος ένα ταξίδι αναψυχής με πλοίο. Το 1900 μια γερμανική εταιρεία κατασκευάζει το πρώτο ειδικό πλοίο για αυτό το σκοπό, το πρώτο κρουαζιερόπλοιο (cruise ship), το «Prinzessin Victoria Luise». Σήμερα, ο αριθμός των κρουαζιερόπλοιων διαρκώς αυξάνεται και το μέγεθός τους γίνεται ολοένα και μεγαλύτερο.

Ο τουρισμός κρουαζιέρας αποτελεί μια ακραία εκδοχή μαζικού τουρισμού, όπου στη λογική μιας διευρυμένης all inclusive παροχής συμπεριλαμβάνεται η μεταφορά, η διαμονή, η σίτιση αλλά και η ψυχαγωγία, δίνοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα ολιγόωρης ή ολιγόημερης επίσκεψης σε προκαθορισμένους προορισμούς. Το «Symphony of the Seas», της εταιρείας Royal Caribbean International, είναι το μεγαλύτερο κρουαζιερόπλοιο του κόσμου, χωρητικότητας 228.081 τόνων, μήκους 362 μέτρων, με 3.000 καμπίνες όπου μπορούν να φιλοξενηθούν έως και 6.680 επιβάτες, με πλήρωμα 2.200 άτομα, με 40 εστιατόρια και 23 πισίνες.

Η δυναμική του κλάδου καταδεικνύεται και από τα στοιχεία της Cruise Lines International Association (CLIA), σύμφωνα με τα οποία, ο ετήσιος αριθμός επιβατών εκτοξεύθηκε μεταξύ των ετών 2009 και 2019 από τα 17,8 στα 30 εκατομμύρια. Η πανδημία αποτέλεσε τροχόπέδη στην εξέλιξη του κλάδου. Το

κρουαζιερόπλοιο Diamond Princess, με 2.666 επιβάτες και 1.045 άτομα πλήρωμα, έμελλε να γίνει η πρώτη εστία Κορωνοϊού εκτός Κίνας, με τελικό απολογισμό περισσότερα από 700 κρούσματα και 10 νεκρούς.

Πέρα από τον αρνητικό συμβολισμό που είχε το γεγονός για τον κλάδο, τέθηκε ζήτημα για την ασφάλεια που προσφέρει ένα τέτοιο πλοίο στη διάρκεια μιας πανδημίας. Υπό το φάσμα μάλιστα των μελλοντικών πανδημιών, για την επέλευση των οποίων η επιστημονική κοινότητα προειδοποιεί, το ζήτημα αυτό αποκτά βαρύνουσα σημασία για το μέλλον του κλάδου.

Ο Τουρισμός Κρουαζιέρας έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις σε πολλά επίπεδα. Καταρχάς, ο αντίκτυπός του στο περιβάλλον είναι τεράστιος. Επισημαί-

νεται, πως ως βασικό καύσιμο τα κρουαζιερόπλοια χρησιμοποιούν βαρύ πετρέλαιο (μαζούτ) και συμπληρωματικά ντίζελ πλοίων και υγροποιημένο φυσικό αέριο, με τα τελευταία δύο να χρησιμοποιούνται, στις περιπτώσεις που αυτό συμβαίνει, όταν είναι ελλιμενισμένα και πως το πρόβλημα επιτείνεται λόγω της παραμονής των «πλωτών πολιτειών» στα λιμάνια με τις μηχανές αναμμένες λόγω των τεράστιων ποσοτήτων ενέργειας που απαιτεί η λειτουργία τους.

Σε πόρισμά του, το 2015, ο Γερμανικός Οργανισμός Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος (NABU) ανέφερε πως τα κρουαζιερόπλοια έχουν τεράστια συνεισφορά στην ατμοσφαιρική ρύπανση που απειλεί το κλίμα, το περιβάλλον και την υγεία μας. Ο Axel Friedrich, συνερ-

γάτης του NABU, σε άρθρο του στην Guardian το 2017, ανέφερε πως είναι σκάνδαλο το γεγονός πως κάθε χρόνο στην Ευρώπη, σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, χάνουν τη ζωή τους πρόωρα περίπου 50.000 άνθρωποι εξαιτίας της ρύπανσης από τον ναυτιλιακό τομέα ενώ υπάρχουν διαθέσιμα μέσα για την επίλυση του προβλήματος.

Το 2015 εκ μέρους του NABU πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο λιμάνι του Πειραιά. Το ίδιο συνέβη, το 2017, σε συνεργασία και με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία στο λιμάνι της Κέρκυρας. Οι μετρήσεις και στις δύο περιπτώσεις κατέδειξαν πολύ υψηλές συγκεντρώσεις λεπτόκοκκων μικροσωματιδίων (υπερέβαιναν τις 100.000 ανά κυβικό εκατοστό αέρα) αλλά και αιθάλης (μαύρου άνθρακα).

Πριν λίγα χρόνια, ο Χρβόγιε Τσάριτς, Κροάτης εμπειρογνώμονας του τουρισμού, υποστήριξε, σε επιστημονικό του άρθρο, πως ένα κρουαζιερόπλοιο με 3.000 επιβάτες παράγει σε καθημερινή βάση 10,5 έως 12 τόνους στερεών αποβλήτων, 1.203 κιλά διοξειδίου του άνθρακα ανά χιλιόμετρο ταξιδιού, μεγάλες ποσότητες λυμάτων καθώς και 390 έως 480 κιλά επικίνδυνων αποβλήτων.

Σε έκθεση της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Μεταφορών και Περιβάλλοντος (Transport & Environment), αναφέρεται πως οι εκπομπές οξειδίων του θείου από κρουαζιερόπλοια μίας και μόνο από τις μεγαλύτερες εταιρείες κρουαζιέρας παγκοσμίως ήταν δεκαπλάσιες σε σχέση με τις αντίστοιχες εκπομπές των 260 εκατ. αυτοκινήτων στην Ευρώπη το 2017.

Επίσης, σύμφωνα με διεθνείς έρευνες, ένα κρουαζιερόπλοιο 50.000 τόνων εκπέμπει στην ατμόσφαιρα, ανά ώρα λειτουργίας των μηχανών του, όσα αιωρούμενα σωματίδια εκπέμπουν 50.000 αυτοκίνητα, κινούμενα με 130 χλμ/ώρα, μονοξείδιο του αζώτου που αντιστοιχεί σε 45.000 αυτοκίνητα και διοξείδιο του άνθρακα όσο 7.000 αυτοκίνητα.

Τα πορίσματα της Έκθεσης Περιβαλλοντικών Τεχνολογιών και Πρακτικών της Παγκόσμιας Βιομηχανίας Κρουαζιέρας, της CLIA, για το 2020 που εκπονήθηκε από την Oxford Economics καταδεικνύουν μεν πρόοδο στη χρήση αντιρρυπαντικής τεχνολογίας αλλά η κατάσταση απέχει από το επιθυμητό.

Οι επιπτώσεις όμως αφορούν και σε άλλα επίπεδα. Λόγω των χιλιάδων επιβα-

Λόγω των χιλιάδων επιβατών που κατεβαίνουν ταυτόχρονα από το πλοίο προκαλείται συχνά σημαντική υπέρβαση της Τουριστικής Φέρουσας Ικανότητας του προορισμού

τών που κατεβαίνουν ταυτόχρονα από το πλοίο προκαλείται συχνά σημαντική υπέρβαση της Τουριστικής Φέρουσας Ικανότητας (ΤΦΙ) του προορισμού. Της ικανότητάς του δηλαδή να αντέξει την ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα χωρίς να προκληθούν σημαντικές επιπτώσεις. Όσο μικρότερη η ΤΦΙ του προορισμού και όσο μεγαλύτερος ο όγκος των επισκεπτών τόσο μεγαλύτερο το πρόβλημα.

Ο Τουρισμός Κρουαζιέρας συνιστά για πολλούς προορισμούς όπως η Βαρκελώνη, η Πάλαμα, η Βενετία, η Σαντορίνη και το Ντουμπρόβνικ μια βασική αιτία εμφάνισης του φαινομένου του «Υπερτουρισμού». Πέρα από τις υπόλοιπες αρνητικές επιπτώσεις, ο συνωστισμός, ο θόρυβος οι ουρές, η κακή εξυπηρέτηση και η χειροτέρευση της ποιότητας σε όλα τα

επίπεδα έχουν αποτέλεσμα τις διαμαρτυρίες των κατοίκων αλλά και τη μείωση της ικανοποίησης των επισκεπτών, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο την τουριστική βιωσιμότητα του προορισμού «σπρώχνοντάς» τον στο τελευταίο και ανεπιθύμητο στάδιο του κύκλου ζωής του, αυτού της παρακμής.

Στο πλαίσιο της all inclusive ιδιότυπης αυτής μορφής τουρισμού, οι επισκέπτες δαπανούν ελάχιστα στους προορισμούς. Με όρους κόστους – οφέλους, συνυπολογίζοντας όλες τις προαναφερόμενες επιπτώσεις, αλλά και τις δαπάνες όπως αυτές που απαιτούνται για υποδομές στα λιμάνια, το αποτέλεσμα δεν είναι θετικό. Επί της ουσίας, ο προορισμός «πουλά» εξαιρετικά φθηνά το τουριστικό του προϊόν. Η διευκόλυνση, ο μη έλεγχος, ο μη περιορισμός, θα οδηγήσουν σε γιγάντωση τον κλάδο της κρουαζιέρας με αποτέλεσμα την ολοένα και μεγαλύτερη μεταφορά εσόδων προς τις εταιρείες του κλάδου εις βάρος της οικονομίας των προορισμών και κατ' επέκταση της εθνικής μας οικονομίας.

Όπως καταδεικνύουν τα παραπάνω, οι επιπτώσεις είναι σοβαρές και πρέπει, στο πλαίσιο διαμόρφωσης στάσης απέναντι στο ζήτημα, να ληφθούν υπόψη από τη χώρα μας αλλά και από κάθε προορισμό ξεχωριστά.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει, σε συνεργασία με τον Διεθνή Οργανισμό Ναυσιπλοΐας (IMO), να δημιουργηθούν στη χώρα μας ζώνες ελέγχου εκπομπών καυσαερίων (Emission Control Areas - ECAs), όπως στη Βαλτική, στα φιόρδ της Νορβη-

γίας και στη Μάγχη. Να επιβληθούν από τις λιμενικές αρχές οικολογικά τέλη, τέλη δηλαδή ανάλογα με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των κρουαζιερόπλοιων. Να πραγματοποιούνται αυστηροί έλεγχοι και να προβλέπονται και να επιβάλλονται κυρώσεις τέτοιες που να καθίσταται ασύμφορη η μη συμμόρφωση. Να δίνεται δικαίωμα προσέγγισης στα λιμάνια μας μόνο στα πλοία που χρησιμοποιούν αντιρρυπαντική τεχνολογία, που χρησιμοποιούν καύσιμο LNG (υγροποιημένο φυσικό αέριο), συστήματα καθαρισμού καυσαερίων (EGCS), συστήματα προηγμένης επεξεργασίας λυμάτων και που διαθέτουν ικανότητα παράκτιας ενεργειακής υποστήριξης. Κριτήρια για την άδεια ελλιμενισμού σε κάθε προορισμό πρέπει να αποτελέσουν η Τουριστική Φέρουσα Ικανότητά (ΤΦΙ) του και η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξή του.

Στην κατεύθυνση αυτή, εκεί που η ΤΦΙ δίνει το περιθώριο, πρέπει να ορίζεται ο αριθμός των κρουαζιερόπλοιων και των επιβατών που θα δέχεται σε ημερήσια, εβδομαδιαία και μηνιαία βάση και ο οποίος θα διαφοροποιείται προς τα πάνω στις εκτός τουριστικής σεζόν περιόδους και να διασφαλίζεται η διασπορά των επιβατών στο χώρο. Τέλος, σημαντική κρίνεται και η επιβολή τέλους ανά επιβάτη υπέρ των Ο.Τ.Α., έτσι ώστε να αντισταθμίζεται σε έναν βαθμό η χαμηλή κατανάλωση των επιβατών.

Οι βέλτιστες πρακτικές, οι προτάσεις και οι λύσεις υπάρχουν, η συνειδητοποίηση του προβλήματος, η ευαισθητοποίηση και η βούληση επίλυσης ζητούνται!

Με παλμό και αγωνιστικότητα πραγματοποιήθηκε η απεργιακή κινητοποίηση από τους εργαζομένους του επισιτισμού – τουρισμού την περασμένη Τρίτη 9 Νοεμβρίου, η οποία έστειλε και ένα ηχηρό μήνυμα ενάντια στον αντεργατικό νόμο της κυβέρνησης. Η μαζική συμμετοχή των απεργών και διαδηλωτών έδειξε την αγωνία που υπάρχει στον κλάδο για τους εποχικούς εργαζόμενους σε ξενοδοχεία και επισιτισμό.

Τις εντυπώσεις στη συγκέντρωση «έκλεψαν» οι διανομείς της efood και της wolt που κατέβηκαν οργανωμένα στην απεργιακή συγκέντρωση. Το κύριο αίτημα ήταν να μη μείνει κανένας εργαζόμενος χωρίς στήριξη και χωρίς εισόδημα τον φετινό δύσκολο χειμώνα.

Η κινητοποίηση ξεκίνησε με κοινή μοτοπορεία των εργαζομένων της «eFood» και της «Wolt». Νωρίτερα, οι εργαζόμενοι της «eFood» με μοτοπορεία πήγαν στα γραφεία της «Wolt». Αμέσως μετά έφτασαν στον χώρο της απεργιακής συγκέντρωσης στην Διονυσίου Αρεοπαγίτου. Εκεί μίλησαν ο Γιώργος Χόντζογλου, πρόεδρος της Κλαδικής Ομοσπονδίας και ο Γιώργος Στεφανάκης, πρόεδρος του Συνδικάτου Επισιτισμού, Τουρισμού και Ξενοδοχείων Ν. Αττικής, ενώ χαιρέτισαν ο Κώστας Ζούλης, εργαζόμενος της «eFood», που ανακοίνωσε την ίδρυση επιχειρησιακού σωματείου και ο Γιάννης Ψωμιάδης, εργαζόμενος από τη «Wolt».

Στην κινητοποίηση παραβρέθηκαν η βουλευτής και Τομεάρχης Τουρισμού του ΣΥΡΙΖΑ Κ. Νοτοπούλου, καθώς και οι βουλευτές του ΚΚΕ, Θανάσης Παφίλης και Χρήστος Κατσώτης. Επίσης παραβρέθηκε

ΑΠΕΡΓΙΑ 9ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Μεγάλη κινητοποίηση στον επισιτισμό – τουρισμό

Παλμό και αποφασιστικότητα έδειξαν τα σωματεία του επισιτιστικού και τουριστικού κλάδου στην απεργιακή κινητοποίηση.

Τις εντυπώσεις «έκλεψαν» με την οργάνωση και τη δυναμικότητά τους οι διανομείς. «Φτωχά» τα αποτελέσματα από τη συνάντηση στο υπ. Εργασίας

αντιπροσωπεία του ΠΑΜΕ και εκπρόσωπος της διοίκησης του Σωματείου ΕΝΕΔΕΠ. Αμέσως μετά ξεκίνησε μαζική πορεία των εργαζομένων στον Επισιτισμό – Τουρισμό με τη συμμετοχή των διανομέων της «eFood» και της «wolt» με τα μηχανάκια τους, η οποία, αφού πέρασε από κεντρικά σημεία, κατέληξε στο υπουργείο Εργασίας. Εκεί, οι εργαζόμενοι κράτησαν ενός λεπτού σιγή για τους νεκρούς συναδέλφους τους. Αντιπροσωπεία αποτελούμενη από εκπροσώπους της Ομοσπονδίας, του Συνδικάτου της Αττικής, Συνδικάτων από άλλες περιοχές της χώρας και των εργαζομένων της «eFood» και της «wolt» συναντήθηκαν με την Άννα Στρατινάκη, Γ.Γ. του υπουργείου Εργασίας.

Μετά τη συνάντηση ο Γιώργος Στεφά-

νάκης, πρόεδρος του Συνδικάτου Αττικής, ενημέρωσε ότι για τους διανομείς κανονίστηκε συνάντηση την ερχόμενη Τρίτη 16 Νοέμβρη στις 2 μ.μ. με εκπροσώπους του υπουργείου και του ΕΦΚΑ. Εκεί θα συζητήσουν συγκεκριμένα τα απαραίτητα Μέσα Ατομικής Προστασίας που χρειάζονται όλοι οι διανομείς και δεύτερον ότι όλοι οι διανομείς, και αυτοί που δουλεύουν ως αυτοαπασχολούμενοι, να έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με τους μισθωτούς και όταν αρρωσταίνουν να έχουν το δικαίωμα να παίρνουν επίδομα ασθενείας. «Όλα αυτά έγιναν κάτω από την πίεση και τους αγώνες», τόνισε ο Γ. Στεφανάκης.

Ο Γ. Χότζογλου, πρόεδρος της Ομοσπονδίας κατήγγειλε, σε ό,τι αφορά τα μέτρα προστασίας που αφορούν τους άνεργους

του κλάδου, ότι το υπουργείο το αρνήθηκε. Πρόκειται για τους άνεργους που βγήκαν σε μονομερή αναστολή τους μήνες Μάιο – Ιούνιο και μετά δεν βρήκαν δουλειά και για τους εποχικούς εργαζόμενους στον Επισιτισμό που τώρα είναι άνεργοι. Οι εργαζόμενοι που δικαιούνται το επίδομα ανεργίας θα το δούνε να μπαίνει από το 2022.

«Ο αγώνας που δίνουμε και τα αιτήματα που έχουμε, όπως μέτρα προστασίας των ανέργων, αφορούν όλη την εργατική τάξη» τόνισε ο Νίκος Παπαγεωργίου, μέλος της διοίκησης της ΠΟΕΕΤ. «Για αυτό», πρόσθεσε, «και ο αγώνας που δίνουμε πρέπει να συνδεθεί με τους αγώνες άλλων κλάδων όπως των λιμενεργατών και των οικοδόμων και να οδηγήσουν σε μια με-

γάλη πανεργατική απεργία». Αναλυτικά τα αιτήματα που κατέθεσε η ΠΟΕΕΤ στο υπ. Εργασίας είναι:

- Χορήγηση επιδόματος ανεργίας για όλους τους εποχικούς χωρίς όρους και προϋποθέσεις.
- Να μην ισχύσει φέτος ο όρος των 80 περσινών ενσήμων γι' αυτούς που βγαίνουν για πρώτη φορά στο ταμείο ανεργίας.
- Κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας: Η ΠΟΕΕΤ υπογράφει με τις αντίστοιχες εργοδοτικές οργανώσεις ΚΣΣΕ στον επισιτισμό, βιομηχανίες και εργαστήρια ζαχαροπλαστικής, αρτοποιεία και τουριστικά καταλύματα.
- Καθολική εφαρμογή των συμβάσεων που υπογράφονται.
- Στη ΣΣΕ του Επισιτισμού όπου υπάρχει σχετική ρύθμιση για τους διανομείς, είναι επιτακτική ανάγκη η κήρυξή της ως γενικώς υποχρεωτική για να προστατευθεί αυτή η πολύπαθη κατηγορία των εργαζομένων.
- Ένταξη των ειδικοτήτων του κλάδου στα ΒΑΕ όπως ήταν πριν την έναρξη της οικονομικής κρίσης και την επιβολή των μνημονίων.
- Επαναφορά της απόδοσης του εφάπαξ στην 20ετία, καθώς η κρίση της πανδημίας ανέδειξε πόσο επισφαλή είναι η εργασία μας ειδικά για τους συναδέλφους εποχικούς.
- Στα 12μηνιαία λειτουργίας ξενοδοχεία η κατάχρηση του προγράμματος ΣΥΝ ΕΡΓΑΣΙΑ από τους εργοδότες έχει χτυπήσει κόκκινο. Ξενοδοχεία με πληρότητα πάνω από 70% χρησιμοποιούν το πρόγραμμα αυτό, εντατικοποιούν την

εργασία μας, ένας (1) υπάλληλος δουλεύει για τέσσερις (4).

- Οι ελεγκτικοί μηχανισμοί να διασφαλίσουν την σωστή εφαρμογή του μέτρου.
- Να μείνει στα χαρτιά ο Νόμος έκτρωμα του κ. Χατζηδάκη.

Από την πλευρά τους οι διανομείς, οι οποίοι το τελευταίο διάστημα βιώνουν απανωτά δυστυχήματα με θύματα συναδέλφους τους, κατέθεσαν τα παρακάτω αιτήματα:

- Ένταξη των διανομένων στα Βαρέα Ανθυγιεινά.
- Μέτρα ατομικής προστασίας, εταιρικό κινητό και δίκυκλο.
- Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που να διασφαλίζει συμβάσεις αορίστου χρόνου με αυξήσεις και με πλήρη εργασιακά δικαιώματα.
- Να δοθούν άμεσα λογιστικές καρτέλες (κλείσιμο ταμείων) με ευθύνης της εταιρείας για να σταματήσει η το καθεστώς οικονομικής αιχμαλωσίας.
- Να δοθεί τέλος στο σύστημα αξιολόγησης (batch) και στα ασαφή και αυθαίρετα κριτήρια παραγωγικότητας
- Να οριοθετηθούν ορθολογικά οι χιλιόμετρικές αποστάσεις παραλαβής και παράδοσης, ώστε να διασφαλίζονται η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων
- Να σταματάει η διανομή όταν επικρατούν επικίνδυνες καιρικές συνθήκες όπως καύσωνας, παγετός κλπ, σύμφωνα με την ήδη υπάρχουσα νομοθεσία για εργασίες που διεξάγονται στο ύπαιθρο και σε εξωτερικούς χώρους (μέσα ατομικής
- Να σταματήσει η εφαρμογή του «συνεργατικού» μοντέλου, είμαστε εργάτες και όχι συνεργάτες.

Απών ο υπ. Εργασίας από τη συνάντηση με τα Σωματεία

Οι εργαζόμενοι φθάνοντας στο υπουργείο Εργασίας είχαν συνάντηση με την Γ.Γ. του Υπουργείου, μιας και «ο κ. Χατζηδάκης για άλλη μια φορά φάνηκε ασυνεπής στο ραντεβού με τους εργαζόμενους», όπως τόνισε στην ανακοίνωσή της η ΠΟΕΕΤ. Από την συνάντηση υπήρξε θετική εξέλιξη μόνο στα θέματα των διανομένων, αφού την ερχόμενη Τρίτη θα ξαναγίνει συνάντηση με την συμμετοχή και του ΕΦΚΑ για να βρεθεί λύση με τις παροχές του ταμείου προς τους εργαζόμενους και να ανοίξει η συζήτηση για ένταξη τους στα ΒΑΕ, αλλά και για βελτιώσεις στα μέτρα ατομικής προστασίας και τις ευθύνες που πρέπει να αναλάβουν οι εταιρείες που τους απασχολούν. Στα υπόλοιπα αιτήματα του κλάδου τα αποτελέσματα της συνάντησης ήταν:

- **Εμφάνιση των ενσήμων από τις μονομερείς αναστολές σύμβασης του 2020:** Στις 16/11/2021 θα εμφανιστούν τα ένσημα και αμέσως μετά θα εμφανιστούν τα ένσημα από τις φετινές αναστολές σύμβασης Μαΐου και Ιουνίου.
- **Χορήγηση επιδόματος ανεργίας:** Δικαίωμα στο επίδομα Ανεργίας με 50 φετινά ένσημα θα έχουν μόνο

όσοι κατάφεραν και βρήκαν δουλειά έστω και για 1 ημέρα μετά τις αναστολές του Μαΐου και Ιουνίου, ενώ όσοι δεν βρήκαν δουλειά είτε γιατί η επιχείρηση δεν επαναλειτούργησε, είτε γιατί έπεσαν θύματα εργοδοτικής παραβατικότητας, θα έχουν μηδενικό εισόδημα.

- **Εποχικά εργαζόμενοι στην εστίαση:** Καμία στήριξη ή αυτή την κατηγορία εργαζομένων από την κυβέρνηση με το επιχείρημα ότι δεν υπάρχουν χρήματα....

- **Πρώτη φορά επιδοτούμενοι:** Καμία απολύτως ρύθμιση γι' αυτούς που θα βγουν πρώτη φορά στο Ταμείο Ανεργίας αφού εξακολουθεί να ισχύει ο παράλογος όρος «να υπάρχουν 100 περσινά ένσημα» την στιγμή που ο κλάδος πέρυσι ήταν κλειστός. Τα «φτωχά» αποτελέσματα της συνάντησης στο υπ. Εργασίας και τα πιεστικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι του επισιτισμού – τουρισμού, δείχνουν πως τουλάχιστον από πλευράς σωματείων θα συνεχιστούν οι κινητοποιήσεις, αλλά και ότι γενικότερα ο κλάδος είναι πιθανό να βρεθεί αντιμέτωπος με άλλο ένα «κύμα» φυγής εργαζομένων προς άλλους παραγωγικούς κλάδους.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑ-COVID ΕΠΟΧΗ ΓΙΑ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Το **MACT EXPO CENTER** υλοποιήθηκε με βάση την τεράστια εμπειρία της **Mact Media Group** στη διαχείριση υπηρεσιών και τη διοργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και εκδηλώσεων και έρχεται να καλύψει τις ανάγκες της νέας εποχής, παρέχοντας μοναδικές δυνατότητες στους εκθέτες και στους επισκέπτες.

Μπορεί να φιλοξενήσει
50.000 επισκέπτες
ανά ημέρα

Στα ψηφιακά περίπτερα οι εκθέτες μπορούν να παρουσιάσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, να συνομιλούν με τους επισκέπτες σε πραγματικό χρόνο με σύνδεση βίντεο, να παρέχουν πληροφοριακό υλικό και ψηφιακά φυλλάδια. Οι εκθέτες μπορούν να κλείνουν ραντεβού και να οργανώνουν B2B συναντήσεις, ενώ παράλληλα παρέχεται και η δυνατότητα απευθείας πωλήσεων

Τα περίπτερα μπορούν να παραμείνουν online για μεγάλο χρονικό διάστημα και οι ενδιαφερόμενοι να έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά τη λήξη της κάθε διοργάνωσης

Επιτρέπει τη διοργάνωση πολλών συνεδρίων και εκδηλώσεων ταυτόχρονα στον ψηφιακό του χώρο. Τα events διεξάγονται με ζωντανή διαδικασία. Όσοι τα παρακολουθούν έχουν τη δυνατότητα να παρέμβουν είτε για να τοποθετηθούν, είτε για να υποβάλλουν κάποιο ερώτημα

☎ 2110129575 ✉ info@mact.gr

